

**REVISTA ROMÂNĂ
DE BIBLIOTECONOMIE
ȘI ȘTIINȚA INFORMĂRII**

**ROMANIAN JOURNAL
OF LIBRARY
AND INFORMATION SCIENCE**

Anul 9, nr. 3-4 / Vol. 9, Iss. 3-4
2013

Colegiul de redacție

Comitet științific

Director

Prof. univ. dr. Mircea REGNEALĂ - președinte, Asociația Bibliotecarilor din România

Membri

Ratko KNEZEVIC - University of Bihac, Bosnia and Herzegovina

Beba RASIDOVIC - University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Asoc. prof. Carla BASILI - Consiglio Nazionale delle Ricerche, Roma, Italy

Carmen Leocadia PESANTEZ - director general, Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu”, România

Acad. Florin FILIP - director general, Biblioteca Academiei Române

Dr. Liviu-Iulian DEDIU - vicepreședinte, Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România

Prof. univ. dr. Iuliana BOTEZAN - University of Complutense, Madrid

Prof. univ. dr. Albert BOEKHORST - University of Amsterdam, Netherlands

Prof. univ. dr. Lorenzo BALDACCHINI - University of Bologna, Italy

Dr. Corina APOSTOLEANU - Biblioteca Județeană „I.N. Roman” Constanța, Romania

Prof. univ. dr. Gunnstein AKSELBERG - University of Bergen, Norway

Conf. Univ. dr. Nelly ȚURCAN - Universitatea de Stat a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova

Dr. Silvia GHINCULOV - director, Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Chișinău, Republica Moldova

Dr. Anthi KATSIRIKOU - Pireus University Library, Greece

Alan HOPKINSON - Middlesex University Library, United Kingdom

Dr. Sanda BERCOVICI - The Hebrew University of Jerusalem, David Yellin Academic College, Israel

Dr. Manolis KOUKOURAKIS - Crete University Library, Greece

Dr. Ane LANDOY - Bergen University Library, Norway

Prof. univ. dr. Serap KURBANOGU - Hatcepe University, Ankara, Turkey

Asoc. prof. Joumana BOUSTANY - Paris Descartes University, Information and Communication Department, France

Conf. univ. dr. Elena ȚIRZIMAN - director general, Biblioteca Națională a României

Colegiu consultativ

Dr. Doina OSTAFE - vicepreședinte, Asociația Bibliotecarilor din România

Conf. univ. dr. Cristina POPESCU - Universitatea din București

Dr. Aurelian Cătălin POPESCU - Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București

Prof. univ. dr. Ionel ENACHE - Universitatea din București

Dr. Letiția CONSTANTIN - Biblioteca Națională a României

Dr. Doru STAN - Biblioteca Universității din Pitești

Comitet redacțional

Redactor-șef

Prof. univ. dr. ing. Angela REPANOVICI - Universitatea „Transilvania” din Brașov

Redactor

Dr. Doru STAN - Biblioteca Universității din Pitești

Secretar de redacție

Gina ENESCU - Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București

Abonamente, distribuție

Mihai CONSTANTINESCU - secretar executiv, Asociația Bibliotecarilor din România

Redacția

ASOCIAȚIA BIBLIOTECARILOR DIN ROMÂNIA (ABR)

Bd. Unirii nr.22, Sector 3 (cam. F3M06 - mezanin), cod 030833

București, România

e-mail: infoabr@gmail.com

site: <http://www.abr.org.ro>

Răspunderea asupra conținutului materialelor revine în întregime autorilor.

Tiparul a fost executat la tipografia Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci

REVISTA ROMÂNĂ DE BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚA INFORMĂRII

REVISTĂ TRIMESTRIALĂ EDITATĂ DE
ASOCIAȚIA BIBLIOTECARILOR DIN ROMÂNIA

BIBLIOTECILE ȘCOLARE DIN ROMÂNIA: ASPECTE ACTUALE

Număr coordonat de dr. Gabriela Băran
Traducere de dr. Corina Apostoleanu

ISSN 1841-1940

© *Asociația Bibliotecarilor din România (ABR)*

Revistă indexată în baza de date EBSCO *Library and Information Science Source*

**ROMANIAN JOURNAL OF LIBRARY
AND INFORMATION SCIENCE**

**QUARTERLY REVIEW EDITED BY
ROMANIAN LIBRARY ASSOCIATION**

*ROMANIAN SCHOOL LIBRARIES:
CURRENT ISSUES*

Issue coordinated by Gabriela Băran, PhD
Translation by Corina Apostoleanu, PhD

ISSN 1841-1940

© *Romanian Library Association (ABR)*

Journal indexed in EBSCO *Library and Information Science Source* database

S U M A R

- *Omagierea profesorului Mircea Regneală – 70 de ani de viață*
Gabriela Băran 7
- *Cuvânt de întâmpinare*
Gabriela Băran 13
- *Biblioteca școlară din România între două milenii: locul său în procesul instructiv-educativ*
Gabriela Băran 17
- *Lectura și școala*
Simona Fortin 35
- *Lectura adolescenților. Dimensiuni culturale și educative. Introducere*
Simona Fortin 45
- *Cultura calității în structurile infodocumentare preuniversitare românești*
Daniela Argatu 53
- *Proiecte educaționale și parteneriate în biblioteca școlară: Lucrările Secțiunii Tehnici Pedagogice în Bibliotecă – septembrie 2013*
Carmen-Leocadia Pesantez Pozo 63

CONTENTS

- *Homage to professor Mircea Regneală – the 70th anniversary*
Gabriela Băran 10
- *Foreword*
Gabriela Băran 15
- *The school library between two millenniums: its place
in the educational training process*
Gabriela Băran 26
- *Reading and school*
Simona Fortin 40
- *Teenagers’ reading. Cultural and educative aspects. Introduction*
Simona Fortin 49
- *Quality culture in the Romanian pre-university
info-documentary structures*
Daniela Argatu 58
- *Educational projects and partnership in the school library:
Proceedings of the Section Pedagogical Techniques
in the Library – September 2013*
Carmen-Leocadia Pesantez Pozo 68

Omagiarea profesorului Mircea Regneală – 70 de ani de viață

La 30 noiembrie 2013, de ziua Sfântului Andrei, profesorul Mircea Regneală, fondatorul și directorul revistei noastre și președintele Asociației Bibliotecarilor din România, a împlinit vârsta de 70 de ani.

Personalitatea profesorului a fost omagiată de către colegi și prieteni în ziua de 15 noiembrie la Biblioteca Națională a României și în ziua de 5 decembrie în cadrul *Cafenelei Critice* de la Clubul A.

La Biblioteca Națională a României, adunarea omagială s-a desfășurat în prezența a peste 100 de bibliotecari din țară (București, Brașov, Oradea, Pitești, Vaslui, Târgoviște, Buzău) și din Republica Moldova (Chișinău). S-au aflat printre participanți colegi de catedră, foști colegi de la Biblioteca Centrală Universitară, reprezentanți ai marilor biblioteci românești - Biblioteca Națională a României, Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Pedagogică Națională „I. C. Petrescu”-, reprezentanți ai Asociației Bibliotecarilor din România și ai conducerii Facultății de Litere a Universității din București, și discipolii direcți ai profesorului - studenți, doctoranzi și doctori.

Evenimentul, păstrat în mare taină de organizatori spre a nu afla nimic sărbătoritul, fiind o surpriză absolută, a fost făcut cunoscut colegilor prin următoarea invitație: „Avem plăcerea de a vă invita să participați la o sărbătorire de suflet pentru biblioteci. La sfârșitul

lunii noiembrie, profesorul Mircea Regneală, președintele Asociației Bibliotecarilor din România, personalitate marcantă în domeniul biblioteconomiei, împlinește vârsta de 70 de ani. Cu acest prilej, Biblioteca Națională a României găzduiește vineri, 15 noiembrie 2013, cu începere de la orele 16, un eveniment dedicat sărbătoririi vieții și operei profesorului Mircea Regneală. În cadrul evenimentului, va fi lansat volumul omagial intitulat *Biblioteconomia românească la început de secol XXI. Vă așteptăm!*”.

Directorul Bibliotecii Naționale a României, conf. univ. dr. Elena Tîrziman a deschis adunarea festivă prezentând aspecte din activitatea profesională a domnului Mircea Regneală, dar și calitățile sale ca om de o mare moralitate.

A urmat academicianul Gabriel Ștrempel, director onorific al Bibliotecii Academiei Române. Din mesajul său emoționat, am desprins următoarele: „Nu-mi aduc aminte de când ne cunoaștem, dar eram bibliotecari în două instituții de mare prestigiu și ne-am stimat de la început. Aveam amândoi spiritul domol al oamenilor de dincolo de munți, de unde ne-am tras seva și am răzbit. Te văd muncind ca un rob, ca să salvezi ce se mai putea salva din focul ce a pârlit Biblioteca Fundației Universitare. Te văd director adjunct în clădirile din Calea Plevnei, ce au adăpostit fondurile voastre de carte în așteptarea restaurării lăcașului

superb dăruit de marele rege Carol I. În sfârșit, te văd director general, tot acolo, încununat de munca ta, de unde te-ai retras la pensie cu fruntea sus, nepătată. Ai fost la curent cu toată legislația bibliotecărească și ai fost implicat în conducerea mișcării biblioteconomice pe țară. Ai pus umărul la dezvoltarea învățământului specific și ai fost dascăl de prestigiu la catedra pregătirii cadrelor de bibliotecari pe întreaga țară. Ce ți-ai mai putea dori? Uită-te peste umăr la drumul pe care l-ai parcurs și bucură-te în pace de o lungă perioadă de odihnă, așa cum meriți. Aceasta este urarea pe care ți-o face mai bătrânul tău coleg de breaslă, care te îmbrățișează din toată inima” (ȘTREMPEL, Gabriel. La o aniversare. În: *Biblioteconomia românească la început de secol XXI*. Constanța: Ex Ponto, 2013, p. 7).

Doamna conf. univ. dr. Oana Murăruș, decanul Facultății de Litere a Universității din București, după ce a prezentat omagiul colegilor de la Litere, a înmănat sărbătoritului *Diploma aniversară*, acordată cu ocazia sărbătoririi a 150 de ani de la înființarea Școlii Superioare de Litere ca „*semn de grațitudine și prețuire pentru contribuția adusă de-a lungul anilor la dezvoltarea excelenței academice*”.

Domnul dr. Robert Coravu, fostul student și coleg al sărbătoritului la B.C.U. București, a prezentat volumul *Biblioteca românească la început de secol XXI*, realizat ca „*omagiu profesorului Mircea Regneală la 70 de ani*”. Volumul coordonat de domnul Robert Coravu și doamna Elena Tîrziman are în

loc de prefață reflecțiile academicianului Gabriel Ștrempele. Urmează o schiță biografică a profesorului și o analiză a operei sale din perspectivă bibliografică, ambele realizate de Robert Coravu. Lucrarea cuprinde mai multe capitole, interesante pentru stadiul evoluției biblioteconomiei românești: *Biblioteca între tradiție și modernitate; Colecțiile bibliotecilor; Lectura și bibliotecile; Management de bibliotecă; Biblioteca și mediul digital; Istoria bibliotecilor; Gânduri*. Au colaborat cu studii de specialitate: Alexe Rău (Chișinău), Vasile D. Țâra, Tiberius Ignat, Maria Micle, Gabriela Băran, Carmen-Leocadia Pesantez Pozo, Elena Tîrziman, Nicoleta Rahme, Mihaela Zecheru, Doru Stan, Aurelian Popescu, Cristina Popescu, Corina Apostoleanu, Teodora Fîntînar, Ionel Enache, Angela Repanovici, Simona Marilena Bursașiu, Raluca Man, Nicoleta-Roxana Dinu, Gabriela Jurubiță, Mihaela Dragu, Doina Ostafe, Mihai Constantinescu, Adriana Elena Borună, Gheorghe Buluță, Victor Petrescu, Agnes Erich, Ilie Zanfir. În ultima diviziune, *Gânduri*, cei mai apropiați de profesor (Octavian Mihail Sachelarie, Cristina Popescu, Robert Coravu, Claudia Balaban, Silvia Ghinculov și Natalia Cheradi - ultimii trei din Chișinău, Valentina Lupu), la care se adăugă numeroși colegi de la Biblioteca Națională a României, au transmis mesaje pline de afecțiune septuagenarului sărbătorit.

Din partea Asociației Bibliotecarilor din România, prin doamna dr. Mihaela Zecheru, vicepreședinte, i-a fost înmănată o plachetă cu următorul conținut:

Omagierea profesorului Mircea Regneală – 70 de ani de viață

„Cu ocazia împlinirii frumoasei vârste a înțelepciunii, bibliotecarii din România vă urează multă sănătate, putere de muncă și o nesfârșită tinerețe a sufletului, pentru a vă bucura de roadele muncii neîncetate pe care ați depus-o în folosul bibliotecilor românești”.

Au luat apoi cuvântul numeroși colegi vechi și noi, de la Universitate, de la B.C.U. „Carol I” din București cu care profesorul a lucrat ani îndelungați, prieteni de la alte mari biblioteci din România și Republica Moldova, doctoranzi și studenți ai domnului profesor.

Cea de-a doua sărbătorire, la *Cafeneaua critică* de la Clubul A, din ziua de 5 decembrie s-a făcut din inițiativa profesorului Ion Bogdan Lefter, care a anunțat evenimentul printr-un afiș însoțit de următorul text: „*Bibliologul și profesorul Mircea Regneală a împlinit pe 30 noiembrie 70 de ani. Bibliotecar de-o viață, director al Bibliotecii Centrale Universitare (în perioada 2003-2010), profesor de bibliologie la Facultatea de Litere a Universității din București, președinte al Asociației Bibliotecarilor din Învățământ din România, apoi al Asociației Bibliotecarilor din România, coordonator general al **Tratatului de biblioteconomie** editat sub egida ABR (vol. I, 2013), reprezentant al breslei autohtone în structuri asociative și în foruri de dezbatere și decizionale internaționale, Mircea Regneală este o reputată personalitate în domeniu, un mare ‘om al cărții’ și unul dintre marii profesori ai Literelor bucureștene ale perioadei postcomuniste. Invitat la **Cafeneaua critică**, Mircea Regneală va vorbi despre viața și cariera sa*”. Au

participat peste 50 de prieteni și admiratori ai profesorului. La întrebările amfitrionului, profesorul Mircea Regneală a vorbit cu umor – involuntar în opinia doamnei Elena Tîrziman, voluntar în cea mai mare parte din perspectiva profesorului său, dar și cu sentimentalism, despre copilăria și familia sa, despre anii de școală petrecuți în Făgărașul natal, despre perioada studiilor universitare și profesorii săi, despre periplul său profesional - mai întâi ca profesor în învățământul de cultură generală, apoi ca bibliotecar și cadru didactic universitar. Amintirile și evocările unui timp neștiut și nemărturisit într-o mare măsură au fost împletite cu pilde și îndemnuri de dragoste pentru profesia de bibliotecar pe care a susținut-o și a încurajat-o toată viața atât pe plan național, cât și internațional, din diferitele ipostaze pe care le-a avut până acum. Și în acest cadru, au luat cuvântul numeroși colegi și prieteni care au evocat diferite amintiri legate de profesor - cum l-au cunoscut sau ce cred despre Domnia Sa. Discuțiile trebuiau, conform invitației, să se încheie la ora 9, dar au continuat până aproape de ora 11.

Coordonatorul acestui număr, în numele tuturor colaboratorilor revistei, îi urează domnului profesor Mircea Regneală viață lungă cu sănătate și multe împliniri profesionale.

Dr. Gabriela Băran,
Universitatea din București

Homage to professor Mircea Regneală – the 70th anniversary

On the 30th of November, 2013, St. Andrew's Day, Professor Mircea Regneală, founder and director of our journal, as well as president of the Romanian Library Association, celebrates his 70th anniversary.

Colleagues and friends rendered an homage to professor's personality, on the 15th of November, at the National Library of Romania and - on the 5th of December - within the *Critical Caffee* at Club A.

The festive assembly took place at the National Library of Romania and more than 100 librarians from the country (Bucharest, Braşov, Oradea, Piteşti, Vaslui, Târgovişte, Buzău) and from the Republic of Moldova (Chişinău) took part. There were present among participants colleagues from the same department in the faculty, former colleagues from the Central University Library, representatives of the most important Romanian libraries - The National Library of Romania, The Romanian Academy Library, The National Pedagogical Library „I. C. Petrescu” -, as well as representatives of the Romanian Library Association and leaders from the Faculty of Letters in the University of Bucharest and professor's direct followers - students, PhD candidates and doctors.

The event, kept secret by the organizers, in order not to be known by the professor, as being an absolute surprise, was announced to the colleagues through the following invitation: „We have the pleasure to invite to participate in an impressionable celebration for libraries. At the end of November,

professor Mircea Regneală, president of the Romanian Library Association and remarkable personality of library science, will celebrate his 70th anniversary. On this occasion, The National Library of Romania is the host of an event dedicated to the celebration of professor Mircea Regneală's life and activity, on Friday, the 15th of November, 2013, beginning with 4 o'clock in the afternoon. As a part of the event, there will be presented the volume of homage The Romanian library science at the beginning of 21st century. We invite you to participate!”.

The director of the National Library of Romania, conf. univ. dr. Elena Tîrziman opened the festive assembly, by presenting aspects from Mircea Regneală's professional life, as well as his qualities as a person of high morality.

The academician Gabriel Ștrempel, honorary director of the Romanian Academy Library followed with his

address. We drew the following lines, from his moving message: *I can't remember very well for how long we have met, but we used to be librarians in two prestigious libraries and we appreciated each other from the beginning. We used to have both the gentle spirit of the people ordinary from the other side of the mountains, wherefrom we took our vigour, and we managed. I see you working very hard, in order to save what could be saved from the fire which ravaged the Library of the University Foundation. I see you as deputy director in the buildings on Calea Plevnei st., where there were sheltered your book*

Homage to professor Mircea Regneală – the 70th anniversary

---

collections, expecting that your exquisite construction, given by the great king Carol I, to be restored. Eventually, I see you general director, in the same library, triumphant in your work, wherefrom you retired with dignity. You were acquainted with all the library legislation and you were involved in the leadership of the library movement in the country. You gave a helping hand to the development of the education in the field and you used to be a prestigious professor in the department for training librarians in the whole country. What more can you wish? Look upon your shoulder at the way you have done and enjoy in peace a long time of rest, as you deserve. This is the well-wishing from your older colleague in the field, who embraces you with all his heart” (ȘTREMPEL, Gabriel. La o aniversare. In: *Biblioteconomia românească la început de secol XXI*. Constanța: Ex Ponto, 2013, p. 7).

Mrs. conf. univ. dr. Oana Murăruș, the dean of the Faculty of Letters in the University of Bucharest, after presenting the homage of the colleagues from the Faculty of Letters, handed to the professor *The Anniversary Diploma*, granted on the occasion of the 150th celebration of the Superior School of Letters „as a symbol of gratitude and appreciation for the contribution brought, in time, to the development of the academic excellence”.

Dr. Robert Coravu, former student and colleague from The Central University Library in Bucharest, presented the volume *Biblioteconomia românească la început de secol XXI (The Romanian library science at the beginning of the 21st century)*, worked out as „homage to professor Mircea Regneală at his 70th anniversary”. The volume coordinated by

Mr. Robert Coravu and Mrs. Elena Tîrziman has no foreword, but the reflections expressed by academician Gabriel Ștrempel. These reflections are followed by a short biography of the professor and a presentation of his work from bibliographic perspective, both written by Robert Coravu. The book includes several chapters, interesting for the condition of the Romanian library science development: *Library between tradition and modernity; Library’s collection; Reading and libraries; Library management; Library and digital environment; Library’s history; Thoughts*. Alexe Rău (Chișinău), Vasile D. Țâra, Tiberius Ignat, Maria Micle, Gabriela Băran, Carmen-Leocadia Pesantez Pozo, Elena Tîrziman, Nicoleta Rahme, Mihaela Zecheru, Doru Stan, Aurelian Popescu, Cristina Popescu, Corina Apostoleanu, Teodora Fîntînar, Ionel Enache, Angela Repanovici, Simona Marilena Bursașiu, Raluca Man, Nicoleta-Roxana Dinu, Gabriela Jurubiță, Mihaela Dragu, Doina Ostafe, Mihai Constantinescu, Adriana Elena Borună, Gheorghe Buluță, Victor Petrescu, Agnes Erich and Ilie Zanfir collaborated with studies in the field. Within the last section, *Thoughts*, professor’s closest collaborators (Octavian Mihail Sachelarie, Cristina Popescu, Robert Coravu, Claudia Balaban, Silvia Ghinculov and Natalia Cheradi – the last three from Chișinău, Valentina Lupu), to whom there are to be added numerous colleagues from the National Library of Romania, transmitted messages full of affection to the celebrated septuagenarian.

Mrs. Mihaela Zecheru, vice-president of the Romanian Library Association handed over to the professor a plaque,

---

Homage to professor Mircea Regneală – the 70th anniversary

---

on behalf of the Romanian Library Association. The content of the plaque is the following: *“On the occasion of the beautiful celebration of the wisdom age, the librarians in Romania wish you to be healthy, be in full strength for continuing your activity and have an endless soul youth, in order to enjoy the results of the continual work you have done in the benefit of the Romanian libraries”*.

Numerous older or more recent colleagues from the University, Central University Library „Carol I” in Bucharest with whom professor used to work many years, friends from other important libraries in Romania and the Republic of Moldova, professor’s students and PhD candidates also addressed their word to the assembly.

The second celebration, at the *Critical coffee* from Club A, on the 5th of December, took place at professor Bogdan Lefter’s initiative. He announced the event through a post together with the following text: *„The bibliologist and professor Mircea Regneală celebrated the 70th anniversary on the 30th of November. He used to be librarian all his life, director of the Central University Library (between 2003 and 2010), professor of bibliology at the Faculty of Letters in the University of Bucharest, president of the Association of the Librarians in the Romanian Educational System, then president of the Romanian Library Association, general coordinator of the **Treaty of library science**, edited under the care of Romanian Library Association (vol. I, 2013), representative of the autochthonous profession in associative structures and in international groups for debate and decision, he is a well-known personality in the field, a*

*great „man of books” and one of the great professors of the Faculty of Letters in Bucharest, in the post communist time. Invited at the **Critical Coffee**, Mircea Regneală will speak about his life and career.”* More than 50 friends and followers took part in this assembly. At the host’s questions, professor Mircea Regneală answered in a humorous manner – involuntary humour in Mrs. Elena Tîrziman’s opinion, mostly voluntary from professor’s perspective, but also with sentimentalism, about his childhood and his family about the school years in his native town Făgăraş, about the academic studies and his professors, about his activity – first as teacher in the secondary school, then librarian and professor. His memories and remembrance from a mostly unknown and unconfessed time had been interwoven with examples and urge for loving the profession of librarian, which he used to encourage and supported all his life, in the whole country and abroad, from different hypostases he used to have until now. Numerous friends and colleagues within this framework addressed also took the floor and they presented different memories connected with the professor – how they met or what they think about him. The debates were supposed to finish, according to the invitation, at 9 o’clock, but they continued until almost 11 o’clock.

The coordinator of the present issue, on behalf of all the journal collaborators, wishes to Mrs. Professor Mircea Regneală long life, to be healthy and have many professional achievements.

Dr. Gabriela Băran,
University of Bucharest

Cuvânt de întâmpinare

În societatea contemporană, educația a devenit un concept extrem de sofisticat, iar formele educației (formală, nonformală, informală) sunt într-o permanentă evoluție, într-un dinamism fără precedent. Pe de altă parte, noile concepte ale informației vehiculate frecvent astăzi – societatea informației, societatea cunoașterii, cultura informației (*information literacy*), alfabetizare digitală (*digital literacy*) – și noile tehnologii ale informării și comunicării (*NTIC*) au determinat schimbări majore din perspectiva globalizării informației și a progresului științific și tehnic.

În ultimele decenii, dinamismul diseminării informației prin medii diferite de difuzare și de stocare a determinat schimbări majore și în procesul instructiv-educativ. Educația s-a integrat și ea în amplul fenomen al globalizării rezultat al vastei cooperări internaționale (procesul Bologna de care se vorbește, dar se și aplică în Europa, prin copierea sistemului educațional american, nu se integrează și el în dinamica globalizării?). Au apărut forme noi de predare-învățare, în forme alternative de educație, complementare celei formale, regăsite în noi concepte de educație: predare – învățare – instruire în mediul electronic (*e-learning*), învățare pe parcursul întregii vieți (*longlife learning - LLL*), învățare folosind tehnologia telefoanelor mobile (*m-learning*) ș.a.

În acest climat socio-cultural calitatea învățării este determinată de structuri și specialiști care generează tipuri diverse de educație: formală, nonformală, informală. Pentru a susține procesul instructiv-educativ aflat în fața provocărilor informaționale, specialistul în informare și documentare din învățământul preuniversitar din România (bibliotecar/ redactor/ documentarist și

profesor documentarist) trebuie să ofere și să dezvolte servicii și produse documentare, activități de educație nonformală și informală, orientate atât către elevi, cât și către cadre didactice. Dezvoltarea abilităților de informare și documentare, formarea competențelor de lectură, colaborarea cu profesorii ș.a., astfel încât să fie îndeplinite deziderate din curriculumul național pentru învățământul preuniversitar, precum competența *de a învăța să înveți*, toate impuse de exigențele societății informaționale de astăzi, reprezintă încercări pentru bibliotecarul dintr-o unitate de învățământ angrenat în triada educație – informare – dezvoltare.

Plecând de la aceste idei și de la convingerea că biblioteca școlară poate reprezenta un model de educație și de cultură, iar bibliotecarul un element de convergență în procesul educațional pe latura instruirii în informare, am realizat acest număr tematic al *Revistei de biblioteconomie și știința informării*. Numărul de față cuprinde doar anumite aspecte legate de vasta problemă a rolului bibliotecii în educație, în general, și de educație în informare, în mod deosebit. El are rolul să determine o reacție a celor implicați în difuzarea informației legate de instruirea și educarea în și prin biblioteca școlară. Aceasta nu înseamnă că lucrurile merg bine pretutindeni. Dimpotrivă.

Nu putem să nu menționăm, cu regret, lipsa multor resurse materiale și umane în structurile infodocumentare din învățământul preuniversitar din România, aspect evidențiat în articolele din cuprinsul acestui număr. De asemenea, acest număr întârziat apare într-un moment dramatic pentru biblioteconomia românească, care a scandalizat întreaga societate preocupată de educația reală,

---

Cuvânt de întâmpinare

---

educație care nu poate exclude biblioteca.

Este vorba de decizia guvernanților de a desființa „cea mai importantă bibliotecă pedagogică românească” cu 133 de ani de existență, Biblioteca Națională Pedagogică „I. C. Petrescu” din București, prin *Ordonanța de urgență nr. 117 din 23 decembrie 2013 privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 și pentru luarea unor măsuri în domeniul învățământului*, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 843 din 30.12.2013. Prin acest act legislativ BNP „I. C. Petrescu” este transformată în secție a Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I” din București – Secția pedagogică „I. C. Petrescu”, fără personalitate juridică, personalul și colecțiile bibliotecii (peste 450.000 de volume) urmând a fi „absorbite” în structura BCU „Carol I” din București. Printre atribuțiile acestei noi secții se numără: „participarea la programul de specializare a personalului didactic din învățământul preșcolar, primar, gimnazial, liceal și postliceal și asigurarea îndrumării metodologice pentru bibliotecile caselor corpului didactic și pentru bibliotecile școlare”. Menționăm că prin această OUG este modificată Legea Bibliotecilor nr. 304/2002, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 132 din 11 februarie 2005, cu modificările și completările ulterioare, fiind abrogate articolul 36, litera a) și Anexa nr. 2, litera c), subdiviziuni legislative importante pentru rețeaua bibliotecilor școlare din România. Totodată, prin această hotărâre, este încălcat articolul 7 al aceleiași legi care prevede că nu poate fi desființată o bibliotecă dacă organismul care a înființat-o sau a o finanțează nu a dispărut. Și cum această bibliotecă este finanțată de Ministerul Educației care există, bibliotecă nu putea, conform Legii educației, să fie desființată. Multe lucruri în țara aceasta se fac prin încălcarea legilor.

Studiile cuprinse în acest număr evidențiază aspecte actuale ale bibliotecii școlare din România: situația acesteia în perioada 1990-2010, repere legislative, rolul său în procesul instructiv-educativ, valențele profesiei de bibliotecar dintr-o unitate de învățământ preuniversitar, problema lecturii din perspectiva sistemului educațional, interdependența dintre cultura instituțională și calitatea serviciilor și produselor, preocuparea specialiștilor din acest domeniu pentru susținerea procesului educațional la nivelul exigenței cerințelor actuale. Autorii fac parte din generația tânără de cercetători preocupați de ameliorarea educației prin informare privită din perspectiva secolului al XXI-lea. Sperăm că articolele dezvoltate în numărul de față vor produce o emulație în rândul bibliotecarilor școlari și al profesorilor documentariști.

Aș dori, în încheiere, să mulțumesc conducerii revistei, în mod special domnului profesor Mircea Regneală, pentru încrederea pe care mi-a acordat-o încredințându-mi acest număr, precum și colegilor care au avut bunăvoința de a colabora cu studii și articole în vederea realizării unei viziuni globale și unitare asupra fenomenului *biblioteca școlară*.

Dr. Gabriela Băran,
Universitatea din București

Foreword

Education has become a highly complex concept in the contemporary society and the forms of education (formal, non-formal, informal) are constantly evolving, characterised by unprecedented dynamism. Moreover, the new concepts of information that are dealt with nowadays – the information society, the knowledge society, information culture (*information literacy*), digital literacy – and the new information and communication technologies (*NICT*) have caused major changes in terms of the information globalization and of the academic and technical progress.

In recent decades, the dynamics of information dissemination through various distribution and storage media has caused major changes in the educational process. Education has integrated to the extensive phenomenon of globalization as a result of the vast international cooperation (does not the Bologna process that is spoken of and also applied in Europe, by copying the American educational system, integrate to the dynamics of globalization, too?). There are also new forms of teaching and learning, alternative forms of education, complementary to formal education, reflected in new concepts: teaching – learning – training using electronic resources and devices (*e-learning*), lifelong learning (*longlife learning - LLL*), learning using mobile phone technology (*m-learning*), etc.

In this social and cultural climate, the quality of learning is determined by structures and specialists that generate various types of education: formal, non-formal, informal. To support the educational process facing information challenges, the information and documentation specialists working in the Romanian pre-university education system

(librarians/ editors/ documentation specialists, and documentalists teachers) must provide and develop documentation services and products, non-formal and informal education activities targeted to both the students and the teachers. The development of information and documentation skills, reading skills training, collaboration with teachers, etc., in order to meet the goals of the national curriculum for pre-university education, as well as *learning to learn* skill are all requirements imposed by today's information society and represent challenges for the librarians in schools involved in the education - information - development triad.

We developed this thematic issue of the *Journal of Librarianship and Information Science* based on these ideas and the belief that school libraries can be models of education and culture, and the librarians – an element of convergence in the educational process dealing with the information training. The present issue includes only certain aspects of the vast issue of the libraries' role in education, in general, and particularly of the information training. It is intended to determine the reaction of those involved in disseminating the information related to the training and education within and through the school libraries. This does not mean that things are going well everywhere. On the contrary.

Unfortunately, we cannot leave aside the lack of financial and human resources of many information and documentation institutions in the Romanian pre-university education, as evidenced in the articles of this issue. This delayed issue is also published in a dramatic moment for the Romanian librarianship, which scandalized the whole society preoccupied with real education which

---

Foreword

---

cannot exclude the libraries.

We are referring to the government's decision to close down “the most important Romanian pedagogical library” which has been operating for 133 years – the “I. C. Petrescu” National Pedagogical Library in Bucharest by the *Government Emergency Ordinance 117 issued on December 23, 2013 regarding the amendment of the Education Law no. 1/2011 published in the Official Gazette. Part I. no. 843 on December 30, 2013*. This Ordinance stipulates that the “I. C. Petrescu” National Pedagogical Library should become a department of the “Carol I” Central University Library in Bucharest – the “I. C. Petrescu” Pedagogical Department, an entity without legal personality. The library staff and collections (over 450,000 volumes) are to be “absorbed” to the structure of the “Carol I” Central University Library in Bucharest. The duties of the new department are: “taking part in the specialization of teaching staff in the pre-school, primary, secondary, and post-secondary teaching institutions and providing methodological guidance to teaching staff centres’ libraries and to school libraries.” It is worth mentioning that this Ordinance amends the Library Law no. 304/2002, republished in the Official Gazette of Romania, Part I, no. 132 on February 11, 2005, as previously amended and supplemented, repealing Article 36, a) and Annex no. 2, c), important legal subdivisions for the Romanian school libraries network. This decision also disregards Article 7 of the same law which provides that a library cannot be closed down if the institution that founded or is funding it has not been dissolved. As this library is funded by the existing Ministry of Education, it could not, according to Education Law, be closed down. Many of things done in this country are disregarding the provisions of the law.

The studies included in this issue highlight some current issues in the Romania school libraries: their situation during 1990-2010, legislative landmarks, their role in the educational process, features of the librarian profession in the pre-university system, the issue of reading from the perspective of the educational system, the interdependence between institutional culture and the quality of the services and products, the concern of specialists in this field to support the educational process in order to meet the current quality requirements. The authors are part of the younger generation of researchers concerned with improving education through information viewed from the perspective of the twenty-first century. We hope that the articles of the present issue will lead to emulation among school librarians and documentalists teachers.

As a conclusion, I would like to thank the editorial board of the journal, especially Professor Mircea Regneală, for trusting me with coordinating this issue and the colleagues whose studies and articles contributed to achieving a comprehensive and unified view of *school libraries* today.

**Dr. Gabriela Băran,
University of Bucharest**

Biblioteca școlară din România între două milenii: locul său în procesul instructiv-educativ

Gabriela Băran

Autoarea

Asist. univ. dr., Colectivul de Științele Informării și Documentării, Departamentul de Științe ale Comunicării, Facultatea de Litere, Universitatea din București

E-mail: gabibaran@yahoo.com

Abstract

Articolul stabilește locul important pe care îl au competențele informaționale și documentare ale elevilor în procesul educațional complex stabilit în curriculumul preuniversitar național. De asemenea, sunt prezentați specialiștii în informare și documentare din învățământul preuniversitar din România – bibliotecar/ redactor/ documentarist și profesor documentarist – cu intenția de a evidenția rolul instructiv-educativ al acestora în formarea unor competențe-cheie ale procesului de educare și formare. Autoarea își propune investigarea bibliotecii școlare din România pe parcursul a două decenii (1990-2010), stabilirea statutului profesional și al educației unui bibliotecar dintr-o unitate de învățământ preuniversitar, rolul educațional al bibliotecarului evidențiat atât prin servicii și produse documentare, cât și prin diverse alte activități care definesc conceptele de știința informării și cultura informației.

Cuvinte-cheie: educație, învățământ preuniversitar, bibliotecă școlară, bibliotecar, servicii și produse documentare, România

Introducere

La nivelul sistemului de învățământ din România, formarea elevilor pentru informare și documentare constituie un element esențial pentru îmbogățirea capacităților cognitive și abilităților privind cele 8 competențe-cheie ale procesului de instruire și formare, cuprinse în curriculumul național de învățământ. Calitatea învățării depinde în mare măsură de dezvoltarea competențelor informaționale și documentare ale elevilor (formarea deprinderilor de lectură și de tehnica muncii intelectuale; formarea abilităților de a identifica, localiza, evalua și a folosi onest informația), precum și de susținere a procesului de pregătire didactică a profesorilor. *Competența de a învăța să înveți, competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere*, atribute ale culturii informației (en. *information literacy*) și ale alfabetizării digitale (en. *digital literacy*), constituie provocări pentru specialistul în informare și documentare – bibliotecar/ redactor/ documentarist (1) și profesor documentarist (2) – din structurile infodocumentare integrate în sistemul de învățământ preuniversitar (3). În acest sens, acestea trebuie să fie orientate atât către beneficiarii direcți ai procesului instructiv-educativ (elevii), cât și către cadrele didactice, în vederea valorificării eficiente a patrimoniului infodocumentar, prin servicii de informare și produse documentare. Așadar, potențialii beneficiari ai actului de lectură și de cultură sunt condiționați de doi factori foarte importanți: structura infodocumentară în sine și resursa umană.

Pornind de la aceste premise, ne propunem, pe de-o parte, investigarea unei structuri infodocumentare care sprijină procesul educațional din România la nivelul învățământului preuniversitar – biblioteca școlară – pe parcursul a două decenii (1990-2010), și, pe de altă parte, sublinierea importanței pe care bibliotecarul angajat într-o unitate din învățământul preuniversitar o are în procesul instructiv-educativ.

Bibliotecile școlare din România între 1990-2010

Un rol deosebit în educația fiecărui elev ar trebui să-l aibă biblioteca școlară, aceasta reprezentând, de cele mai multe ori, primul contact al elevului cu o multitudine de cărți și cu universul lecturii.

Biblioteca școlară din România între două milenii: locul său în procesul instructiv-educativ

Legislația specifică stabilește locul și rolul bibliotecii școlare în sistemul educațional românesc de nivel preuniversitar: biblioteca școlară este parte integrantă a procesului de instruire, formare și educare (4), este organizată în cadrul unei instituții de învățământ preuniversitar și se află cu precădere în serviciul elevilor și al cadrelor didactice din instituția respectivă. Se prevede un statut dublu al acesteia, de bibliotecă școlară și publică, în limitele prevăzute de lege și de regulamentul de organizare al bibliotecii (5).

Biblioteca școlară, ca de altfel majoritatea instituțiilor de educație și cultură, a intrat după anul 1989 în „efervescenta reformei”.

Perioada cuprinsă între anii 1990-2010 este

marcată de munca susținută a specialiștilor din domeniul biblioteconomic, mai ales, pentru dezvoltarea unui sistem național de biblioteci, însă roadele acesteia încep să fie vizibile abia după anul 2005, ca urmare a nenumăratelor schimbări care au marcat sistemul educațional, în general, și pe cel biblioteconomic, în special.

După anul 1989 bibliotecile școlare au înregistrat perioade de declin (6), oglindite în datele statistice din perioada analizată, 1990-2010, referitoare la numărul de biblioteci (vezi Figura 1), la situația numărului de cititori (vezi Figura 2) și la activitatea bibliotecilor școlare din perspectiva indicelui de frecvență (vezi Figura 3).

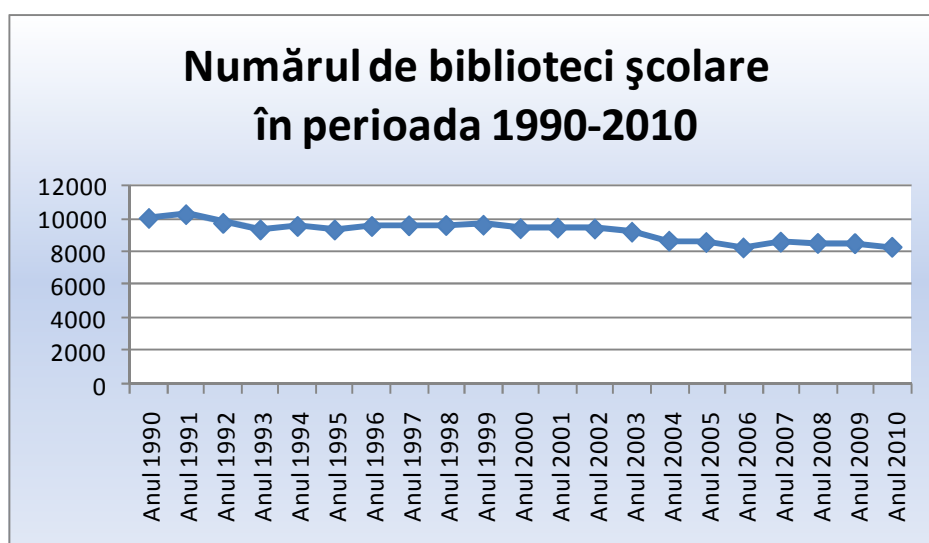

Figura 1. Număr de biblioteci școlare în perioada 1990-2010

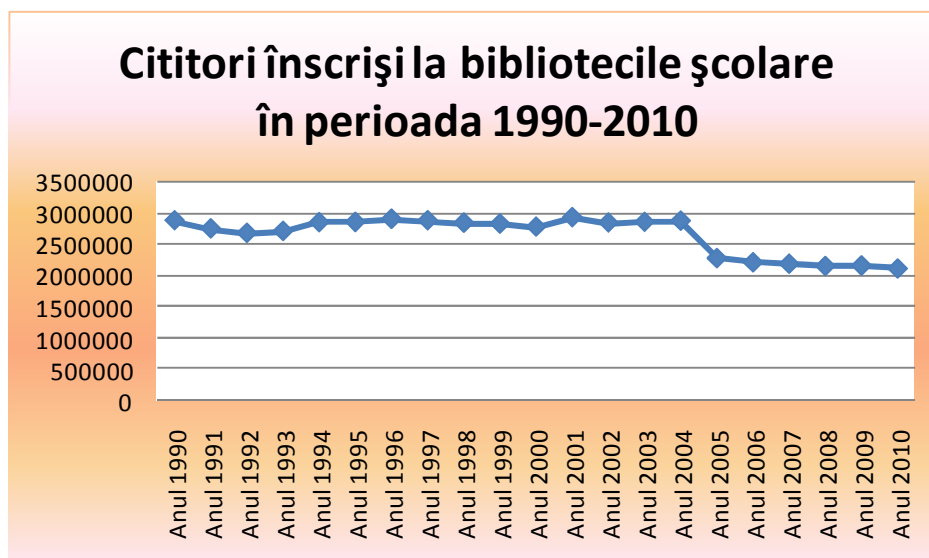

Figura 2. Situația numărului de cititori în perioada 1990-2010

Biblioteca școlară din România între două milenii: locul său în procesul instructiv-educativ

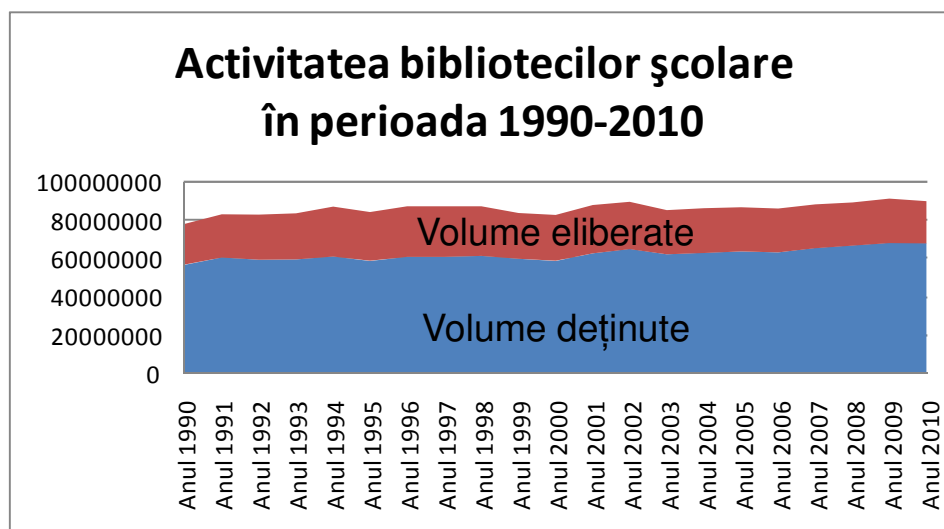

Figura 3. Activitatea bibliotecilor școlare în perioada 1990-2010 din perspectiva indicelui de frecvență

Din nefericire și unele dintre concluziile diferitelor studii întreprinse în vederea optimizării activităților desfășurate în biblioteca școlară subliniază o stare de fapt defavorabilă acestei instituții. Analizele întreprinse după anul 1995 asupra sistemului de învățământ, mai ales asupra sistemului de învățământ rural, relevă date importante și despre situația bibliotecii școlare. Starea învățământului românesc și a bibliotecii școlare în pragul celui de-al treilea mileniu este reflectată de două cercetări-diagnoză, relevante pentru anul 1999: *De la sărăcie la dezvoltare rurală* (7) și *Învățământul rural în România* (8). În urma celor două studii asupra învățământului rural și asupra instituției bibliotecare, ca element esențial în procesul educațional, a fost inițiat, încă din 1998, *Programul de relansare a învățământului rural* (9).

Din perspectivă educațională și biblioteconomică ne oprim asupra rezultatelor studiului *Învățământul rural în România*, relevant pentru situația învățământului rural la început de secol XXI, în general, și pentru biblioteca școlară, în special. Potrivit studiului, în anul 1999, numai în jumătate dintre unitățile de învățământ preuniversitar din întreaga țară existau biblioteci școlare (9.588 biblioteci). Cercetarea privind identificarea unităților de învățământ din mediul rural dotate cu biblioteci școlare și evaluarea numărului de volume a evidențiat faptul că la nivelul anului 1999 prezența bibliotecii școlare a fost confirmată de numai două treimi (65,7%) dintre unitățile școlare din mediul rural (o treime

dintre școlile primare și aproximativ 95% din celelalte tipuri de unități), în timp ce în unitățile postgimnaziale proporția corespunzătoare prezenței bibliotecii în spațiul de învățământ era de 87% (10). În ceea ce privește dimensiunea bibliotecii s-a constatat că jumătate din școli aveau peste 1.000 de volume (11).

Inițiativele și documentele legislative elaborate până în anul 2003 (12), cu reale schimbări pozitive privind statutul bibliotecii și al profesiei de bibliotecar în spațiul de învățământ românesc, nu au reușit să transforme dintr-o dată această instituție integrată în procesul instructiv-educativ.

Chiar dacă au avut loc realizări majore în spațiul legislativ referitor la biblioteconomie și rolul acesteia în societate și în sistemul de învățământ, la nivelul anului 2003 bibliotecile școlare se aflau într-un decalaj major atât la nivel internațional, cât și la nivel național. Cel mai recent document oficial cunoscut privitor la starea bibliotecilor din învățământul preuniversitar (13) elaborat sub egida Consiliului Național al Bibliotecilor din Învățământ (CNBI) și prezentat în cadrul ședinței acestui consiliu în decembrie 2005 evidențiază situația acestora la sfârșitul anului 2003: *un patrimoniu infodocumentar învechit; discrepanță în repartizarea achizițiilor; lipsa specialiștilor în științele informării și documentării și repartizarea neuniformă a posturilor; cheltuieli de personal foarte mici; informatizarea bibliotecilor școlare într-o fază incipientă; documentele în acces liber la raft*

Biblioteca școlară din România între două milenii: locul său în procesul instructiv-educativ

reprezentau doar un procent de 39 % ș.a. (14)

Din nefericire, această stare de fapt a bibliotecilor școlare din anul 2003 se regăsește, sub multe aspecte, și la nivelul anului 2010. Situația statistică a bibliotecilor din învățământul preuniversitar românesc demonstrează scăderea alarmantă a numărului bibliotecilor școlare începând cu anul 1990 (vezi *Figura 1*). Numai față de anul 1999 numărul acestora a scăzut cu un procent de 11,16%!

Specialiștii în biblioteconomie și știința informării au evidențiat situația dramatică a împușinării bibliotecilor școlare, fapt cu repercusiuni grave asupra actului educațional la nivelul învățământului preuniversitar. Inițiativele și implicarea acestora în proiecte de nivel internațional și național, în inițiativele legislative privind domeniul biblioteconomic, în special, reliefează responsabilitatea acestora față de rolul important al bibliotecii în sistemul de învățământ. În noua *Lege a educației naționale* (Legea nr. 1/2011) implicarea specialiștilor din biblioteconomie a fost esențială pentru reglementarea rolului pe care îl are biblioteca în procesul educațional. Problematika biblioteconomică, atât la nivelul învățământului superior, cât și al celui preuniversitar, beneficiază de abordări actuale la nivel european cu scopul de a forma cetățeni educați și responsabili ai comunității.

Repere legislative actuale

Potrivit *Legii bibliotecilor nr. 334/2002* din România, republicată și modificată, coroborată cu *Legea educației naționale* din ianuarie 2011, bibliotecile școlare prezintă următoarele caracteristici:

➤ sunt parte integrantă a procesului de instruire, formare și educare;

➤ au misiunea de a oferi tuturor membrilor comunității școlare servicii de educație, cărți și alte surse care să dezvolte reflecția critică și să permită folosirea informației în mod eficient, indiferent de forma și suportul acesteia;

➤ dezvoltă competențe-cheie ale curriculumului național pentru învățământul primar și gimnazial:

- competențe de sensibilizare și de expresie culturală;
- competența de a învăța să înveți;
- competențe sociale și civice;
- competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument

de învățare și cunoaștere;

➤ transmite cunoștințe și dezvoltă competențe prin educație nonformală și informală;

➤ organizează activități școlare și extrașcolare.

În iunie 2011, după aproape 11 ani de la înființarea centrelor de documentare și informare (CDI), este propus un regulament comun pentru cele două structuri infodocumentare din învățământul preuniversitar românesc - *Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare* (15). Potrivit acestuia „în unitățile de învățământ preuniversitar se organizează și funcționează structuri infodocumentare: centre de documentare și informare sau biblioteci școlare”, iar la nivelul unei unități de învățământ nu pot fi organizate și nu vor funcționa ambele structuri infodocumentare (16). Ulterior, regulamentul este aprobat prin *OMECTS nr. 5556/07.10.2011* și devine, astfel, primul act legislativ privind cele două structuri infodocumentare existente în învățământul preuniversitar românesc. De asemenea, biblioteca școlară, alături de CDI, este implicată acum legislativ mai explicit în politica documentară.

Actualul *Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare* conține prevederi adaptate la noile orientări internaționale din învățământ și din biblioteconomie, vizând: formarea competențelor informaționale ale elevilor; participarea elevilor la diferite programe educaționale și culturale în cadrul parteneriatelor locale/naționale/internaționale; planificarea activității bibliotecii școlare pe parcursul unui semestru sau an școlar. Astfel, între atribuțiile bibliotecarului școlar se găsesc:

➤ elaborarea și afișarea regulamentului de ordine interioară (ROI) al bibliotecii, precum și a planului de activitate;

➤ consilierea în vederea folosirii tehnologiei;

➤ gestionarea fondului documentar și securizarea acestuia prin utilizarea sistemelor de supraveghere ale școlii;

➤ promovarea fondului documentar și a resurselor bibliotecii prin alcătuirea de mape documentare, pliante, filme de prezentare, liste de publicații, bloguri.

De asemenea, bibliotecarul școlar trebuie să colaboreze cu cadrele didactice în vederea

Biblioteca școlară din România între două milenii: locul său în procesul instructiv-educativ

susținerii unor obiective educaționale precum: formarea personalității autonome și a învățării pe parcursul întregii vieți (en. *lifelong learning*); dezvoltarea competențelor-cheie (competența de „a învăța să înveți”, *competența digitală*, *competențe de comunicare* în limba română, în limba maternă și în limbi străine) ș.a.

Prin anexa nr. 2 a regulamentului, legiuitorul oferă un „referențial al competențelor infodocumentare ale elevilor” în contextul elaborării și implementării unei strategii locale de educație pentru informație (en. *digital literacy*) (17) și a formării unei culturi informaționale (en. *information literacy*) (18) a elevilor (19).

Deși aceste „reper” sunt exemplificate pentru CDI, acestea pot reprezenta un ghid în politica documentară a bibliotecii școlare, după cum se precizează și în actul legislativ. Subliniem prezentarea detaliată a competențelor informaționale și documentare ale elevilor, abordate în funcție cele 8 domenii și subdomenii de competență ale educației pentru informație:

- cunoașterea:
  - structurilor infodocumentare;
  - diferitelor tipuri de documente;
  - instrumentelor de acces la informație (cataloge, bibliografii, indexuri, software de gestionare informatizată a fondului documentar, baze de date), a mijloacelor de acces la informație dintr-un document (sumar, index, titlu, subtitlu, capitol, subcapitol ș.a.), a instrumentelor multimedia de acces la informația pe suport digital, a principiilor de funcționare a motoarelor de căutare;
- definirea subiectului de căutare și definirea problematicii;
- selectarea documentelor corespunzătoare subiectului de cercetare;
- strângerea documentelor corespunzătoare subiectului de cercetare;
- comunicarea informației sub diverse aspecte;
- evaluarea informației, parcursului cercetării și a rezultatului (*produsului*) cercetării.

De asemenea, bibliotecile școlare colaborează cu alte instituții similare la realizarea unor proiecte cultural-educative care implică activități de informare documentară, stimularea interesului elevilor față de lectură, creșterea calității procesului instructiv-educativ, stimularea

creativității elevilor și a cadrelor didactice, realizarea unor schimburi de idei între cadrele didactice din diferite unități de învățământ, stimularea cercetării științifice în școli, conștientizarea părinților și a comunității de calitatea muncii desfășurate de elevi și cadrele didactice, modelarea capacității de recunoaștere și respectarea valorilor morale și culturale autentice.

Rol în educație

Conform legislației românești specifice în vigoare (legea bibliotecilor, legea învățământului, diferite metodologii ș.a.) biblioteca școlară ar trebui să aibă trei mari obiective:

- *obiective pedagogice* (sprijin în realizarea obligațiilor școlare; îndrumarea și inițierea elevului în tehnici de muncă intelectuală; dezvoltarea obiceiului de a citi; formarea și încurajarea spiritului critic și autocritic);
- *obiective culturale* (dezvoltarea gustului pentru frumos; formarea treptată a unui sistem de valori; formarea și încurajarea autonomiei în tehnica muncii intelectuale);
- *obiective sociale* (însușirea regulilor de viață din cadrul comunității, formarea spiritului civic).

De asemenea, în derularea activităților într-o bibliotecă școlară trebuie să se ia în considerare următoarele aspecte:

- rolul său în sprijinul activității didactice;
- publicul țintă specific (copii și adolescenți);
- complexitatea activităților desfășurate de bibliotecar.

Specificul bibliotecii școlare nu este evidențiat doar de rolul său în procesul de instruire, formare și educare și publicul țintă, ci și de îndeplinirea tuturor activităților de către o singură persoană – bibliotecarul angajat într-o unitate de învățământ.

Biblioteca școlară, din perspectiva publicului țintă căruia i se adresează, are multe caracteristici ale bibliotecii pentru copii și adolescenți. Vorbim de o structură infodocumentară cuprinsă în sistemul educațional de învățământ, spațiu unde cartea și lectura se constituie într-un element definitoriu, dar care, în același timp, se adresează unor segmente de public (copii, adolescenți) cu nevoi de informare și așteptări informaționale diferite. Biblioteca destinată acestor segmente de public și integrată în procesul instructiv-educativ trebuie să respecte și să îndeplinească aceleași sarcini, din punct de vedere biblioteconomic, ca

Biblioteca școlară din România între două milenii: locul său în procesul instructiv-educativ

cele ale unei biblioteci publice (de la achiziția de publicații până la organizarea și comunicarea colecțiilor). De asemenea, această structură trebuie să ofere utilizatorilor servicii de informare și produse documentare potrivit cerințelor procesului de învățământ, și să respecte, pe cât posibil, particularitățile psihopedagogice și de vârstă, de pregătire, precum și aspirațiile și interesele individuale ale elevilor.

Spre deosebire de orele de clasă, spațiu de educație formală prin excelență, biblioteca școlară constituie o alternativă pentru didactica convențională a orelor de la clasă. Spațiu al activităților școlare și extrașcolare, biblioteca școlară este un loc al educației nonformale, și de ce nu, și al educației informale.

Atribuțiile bibliotecarului școlar trebuie să aibă în vedere obiective clare, să se desfășoare organizat conform unui plan de activități stabilit la începutul anului școlar, să fie adaptate particularităților publicului deservit etc. Materializarea acestora în practică este însă un demers dificil în lipsa unor temeinice cunoștințe biblioteconomice și pedagogice.

Spre deosebire de alte tipuri de biblioteci (publice sau din învățământul universitar) în biblioteca școlară există un singur responsabil pentru toate activitățile, programele și serviciile oferite utilizatorilor. Activitatea bibliotecarului este extrem de complexă: de la managementul bibliotecii școlare – incluzând achiziția, evidența și prelucrarea documentelor, servicii de informare și chiar produse documentare (catalog tradițional sau informatizat, bibliografii tematice) – până la activități de promovare și activități pedagogice (de îndrumare și încurajarea lecturii, de animație culturală, de inițiere în tehnica muncii intelectuale ș.a.) (20).

Modelul bibliotecii școlare și, implicit, al bibliotecarului, este important pentru orice persoană, deoarece structura infodocumentară din învățământul preuniversitar rămâne, pentru cei mai mulți dintre noi, prima întâlnire cu lectura și, poate constitui, de asemenea, prima reprezentare a actului cultural.

Orice bibliotecar școlar își poate demonstra rolul în educație, în general, și în cea nonformală, în special, prin:

- servicii de informare;
- elaborare de produse documentare;
- rol de leadership;
- orientare și încurajare a lecturii;
- abilitate de a căuta și a folosi informația;

- colaborare cu profesorii;
- activitate de promovare și, de ce nu, de marketing;

- evaluarea serviciilor și a activităților ș.a.

În vederea îndeplinirii obiectivelor educaționale stabilite prin curriculumul național, prin curriculumul la decizia școlii, prin politica documentară, bibliotecile școlare oferă utilizatorilor săi servicii și produse documentare. Încă de la prima întâlnire cu potențialii cititorii, bibliotecarul școlar realizează o activitate de informare prin prezentarea spațiului bibliotecii, a colecției acesteia, a posibilităților de acces la fondul documentar.

Dintre *serviciile uzuale* pe care o bibliotecă școlară contemporană le oferă enumerăm (21):

- asistență în regăsirea informației;
- inițiere în cercetarea documentară;
- consultare la sala de lectură;
- servicii de cercetare și referințe bibliografice;
- fotocopiere de documente;
- ascultare de muzică;
- împrumut de casete video, CD-uri, DVD-uri;
- acces la Internet;
- servicii de partajare a fișierelor (Twitter, de exemplu);
- servicii de socializare (prin intermediul instrumentelor web 2.0, precum: blog, Facebook);
- animație culturală;
- împrumut la domiciliu;
- împrumut interbibliotecar.

Produsele documentare prezente în biblioteca școlară sunt cunoscute, în general, sub denumirea de instrumente de acces la informație: cataloage de bibliotecă, bibliografii tematice, baze de date, indexuri, dosare documentare, revista presei, dosare de presă, sinteze documentare, pagini web ale bibliotecii ș.a.

Rolul de leadership al bibliotecarului școlar este evidențiat de competențele acestuia de a-i învăța atât pe elevi, cât și pe profesori, modalitățile și căile de acces spre a-și găsi cele mai bune materiale pentru nevoile lor de informare și documentare. În literatura de specialitate americană se precizează faptul că navigarea cu ușurință pe Internet și căutarea în baze de date științifice ar trebui să fie realizate la fel de bine ca și regăsirea informațiilor în sursele tipărite (22). Din păcate, în România, nu numai că infrastructura lipsește, dar personalul

---

Biblioteca școlară din România între două milenii: locul său în procesul instructiv-educativ

---

existent în bibliotecile școlare este nepregătit pentru asemenea servicii.

Cea mai cunoscută misiune a bibliotecarului școlar, aceea de *a orienta și încuraja lectura* elevului, se află în mare dificultate în era noilor tehnologii, a rețelei Internet și a telefonului mobil. De aceea, acest specialist în informare și documentare trebuie să aibă abilitatea de a alege cărțile care sunt interesante pentru cititorul vizat, astfel încât acesta să își păstreze obiceiul de citi pe termen lung.

Printre alte abilități bibliotecarul școlar ar fi de dorit să știe să caute și să folosească informația nu doar pentru sine, ci să-i învețe atât pe elevi, cât și pe profesori să o găsească eficient. În literatura biblioteconomică engleză este folosit, începând cu anii '90 (23) conceptul de „information literacy” (*cultura informației*) (24) pentru instruirea utilizatorilor cu scopul de a-i învăța cum să supraviețuiască într-o lume informațională în schimbare, în care tehnologiile și sursele de informare proliferază cu o viteză uimitoare (25).

Indiferent de folosirea a diferiți termeni pentru aceeași noțiune – îndrumarea de către bibliotecar, educarea utilizatorului, îndrumare bibliografică, instruire în știința informării sau organizarea muncii intelectuale în cultura informației – scopul rămâne același: de a învăța publicul cum să găsească, să evalueze și să folosească eficient și responsabil sursele de informare și documentare. Astfel, educarea în cultura informației permite unei persoane (elev, profesor) să devină un utilizator independent, activ, competent și etic (onest) în folosirea informației [traducerea noastră] (26). În S.U.A. bibliotecarul școlar îi ajută pe elevi să învețe cum să folosească referințele online și îi ține la curent cu noutățile (27). Astfel acesta își menține abilitățile și vine în întâmpinarea nevoilor utilizatorilor oferindu-le referințe utile și pertinente.

Din punctul nostru de vedere, cea mai mare provocare pentru orice bibliotecar școlar o reprezintă colaborarea cu profesorii. Acesta trebuie să atragă cadrele didactice pentru sprijinirea programului bibliotecii. Bibliotecarul școlar trebuie să își atragă cititorii, profesori și elevi, prin diferite activități de marketing: de la simple afișe cu informații despre serviciile oferite, semnalări ale diferitelor activități culturale (realizate în cadrul școlii sau în comunitate), listă cu noutăți, listă cu bibliografii tematice referitoare la anumite subiecte din programa școlară sau

oferite de către profesori, întâlniri cu elevii la orele de dirigiență ale acestora pentru a le aminti permanent că mai există un formator la care pot apela cu încredere pentru a-și realiza proiectele, referatele, portofoliile etc.

Folosind cataloagele online, care conduc la identificarea surselor și, de multe ori, oferă acces parțial (prin rezumat, prin prezentarea capitolelor, prin prezentarea cuprinsului și a altor elemente de identificare a documentului) la conținutul documentului, bibliotecarul se poate informa el însuși în vederea realizării unei bibliografii sau a unei activități solicitate, sau chiar în realizarea propriilor cataloage (28).

Catalogul online poate fi un instrument în orientarea bibliotecarului în vederea achiziției. Și alte produse documentare electronice pot constitui o resursă importantă în actualizarea cunoștințelor acestuia: pagina de prezentare a bibliotecii (variante: *website, site, pagina web*), de exemplu. O interogare a paginilor web ale Bibliotecii Naționale a României, a bibliotecilor județene, a asociațiilor profesionale specifice conduce la dezvoltarea câmpului informațional al fiecărui specialist deschizând porți spre noutățile din domeniul științei informării și documentării, spre servicii de informare și documentare care pot fi adaptate la specificul bibliotecii, spre surse de informare și documentare pertinente.

Bibliotecarul școlar poate explica și exemplifica ce este o descriere bibliografică, care este rolul acesteia în referințele bibliografice, cum pot fi „desprinse” dintr-un document elementele componente ale fișei bibliografice conform standardelor biblioteconomice în vigoare (29).

Ar fi de dorit ca bibliotecarii sau profesorii care se ocupă de gestionarea și comunicarea colecției dintr-o bibliotecă școlară să se adapteze specificului cititorilor, astfel încât rolul lor educațional să fie resimțit de fiecare elev. Desfășurarea activității propuse prin această structură infodocumentară trebuie să fie gândită, de la orar la spațiu, pentru a veni în sprijinul real al elevilor. De aceea, este necesar ca serviciile și produsele oferite să vină în întâmpinarea îndeplinirii obiectivelor pedagogice, culturale și sociale. Limitarea la servicii binecunoscute – împrumutul la domiciliu, accesul la catalogul tradițional sau informatizat, accesul la Internet, consultarea în sala de lectură a materialelor de referință, îndrumarea spre o anumită lectură – într-un spațiu neprimitiv și neprietenos, nu duc decât la „pierderea” potențialilor cititori și

Biblioteca școlară din România între două milenii: locul său în procesul instructiv-educativ

nicidecum la formarea acestora ca cititorii pe parcursul întregii vieți!

Bibliotecarul se poate informa despre noile apariții în domeniul bibliotecii școlare, științei informării și documentării și prin alte mijloace decât cele oferite de casa corpului didactic. Asociațiile profesionale, diferitele cursuri de specializare și formare continuă în domeniul biblioteconomic și, de ce nu, pedagogic, reprezintă doar două dintre surse. Dar ceea ce este definitoriu pentru ca bibliotecarul din învățământ, în general, și din cel preuniversitar, în special, să aibă competențele necesare cerințelor actuale de educare și formare este educația sa continuă.

NOTE ȘI BIBLIOGRAFIE

1. În art. nr. 249, între lit. a) și m), din Legea nr. 1/2011 sunt menționate posturile care formează în învățământul preuniversitar din România personalul didactic auxiliar: bibliotecar, documentarist, redactor; informatician; laborant; tehnician; pedagog școlar; instructor de educație extrașcolară; asistent social; corepetitor; mediator școlar; secretar; administrator financiar (contabil); instructor-animator; administrator de patrimoniu. Pentru ocuparea funcției didactice auxiliare de bibliotecar, documentarist, redactor sunt precizate condițiile de ocupare a postului în art. 250 al actualei legi a educației având în vedere perioada de încadrare: pentru o *perioadă nedeterminată* potențialul candidat trebuie să îndeplinească următoarele condiții de pregătire profesională:

➤ absolvirea, cu examen de diplomă, a unei instituții de învățământ, secția de biblioteconomie;

➤ absolvirea altor instituții de învățământ în cadrul cărora s-au studiat în timpul școlarizării disciplinele de profil din domeniul biblioteconomiei;

➤ studii postliceale sau liceale cu diplomă în domeniu;

De asemenea, funcția de bibliotecar/ documentarist/redactor poate fi ocupată pe *perioadă determinată* și de alți absolvenți ai învățământului superior, postliceal sau liceal cu diplomă care au urmat un curs de inițiere în domeniu (conform art. 250, lit. a din Legea nr. 1/2011).

2. LEN prevede în capitolul I - *Statutul personalului didactic din învățământul preuniversitar*, în cadrul secțiunii referitoare la funcțiile didactice și didactice auxiliare, precum și la condițiile de ocupare (art. 247, litera m), funcția didactică de profesor documentarist. În cadrul secțiunii a 6-a din lege privind norma didactică, articolul 262, alineat 3, litera g, legiferează existența unui post de profesor documentarist în centrele de documentare și informare. Ca și pentru ceilalți profesori, activitatea profesorului documentarist se desfășoară pe parcursul a 40 de ore săptămânal.

3. Conform Legii nr.1/2011 în învățământul preuniversitar din România sunt prezente două structuri infodocumentare: biblioteca școlară și centrul de documentare și informare. Articolul 70 din lege precizează: „bibliotecile școlare și centrele de documentare și informare se organizează și funcționează pe baza unui regulament elaborat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului”.

4. Legea nr. 334/2002 - Legea bibliotecilor, modificată și republicată. Capitolul II, secțiunea F, art. 37: [online]. Disponibil la adresa: <http://www.bibnat.ro/dyn-doc/Legea%20bibliotecilor%20Nr.334%20din%202002%20modificata%20si%20republicata.pdf> (accesat 15 nov 2013).

5. *Ibidem*, Capitolul I, art.1, alineat f.

6. Datele referitoare la perioada analizată în acest articol constituie produsul cercetării asupra bibliotecii școlare din România în teza de doctorat, *Produse și servicii documentare în sistemul de învățământ românesc*, a Gabrielei Băran.

7. **CHIRCĂ, Constantin; TEȘLIUC, Emil Daniel (coord.)**. *De la sărăcie la dezvoltare rurală*. București: Comisia Națională pentru Statistică, 1999. 131 p.

8. **JIGĂU, Mihaela (coord.)**. *Învățământul rural din România: condiții, probleme și strategii de dezvoltare*. București: MarLink, 2000. 280p.: [online]. Disponibil la adresa: <http://www.ise.ro/LinkClick.aspx?fileticket=iSj61HcF9N4%3D&tabid=193&mid=836> (accesat 20 februarie 2010).

9. În toamna anului 1998, Ministerul Educației Naționale a elaborat „Programul de relansare a învățământului rural”, aprobat de Guvernul României în ianuarie 1999. Scopul declarat era de a asigura „egalitatea șanselor la învățătură pentru elevii din mediul rural, prin asigurarea unei educații de calitate, într-un mediu favorabil învățării”. Printre obiectivele principale ale acestui program guvernamental se număra și „dotarea corespunzătoare a bibliotecilor școlare, transformarea acestora în centre de documentare, în care elevii pot lucra independent, sub supraveghere de specialitate”.

10. **JIGĂU, Mihaela (coord.)**. *Op. Cit.*, p. 70-72.

11. *Ibidem*, p. 77.

12. Dintre actele normative de referință privind cadrul legislativ care a stabilit statutul bibliotecii și al profesiei de bibliotecar în România după 1990 enumerăm: *Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecii școlare, aprobat prin ordinul ministrului învățământului nr. 6566 din 17.06.1994*; *Ghidul bibliotecarului școlar*, publicat în anul 2006 de către Editura Bibliotecii Pedagogice Naționale „I.C. Petrescu” din București; *Legea învățământului nr. 84/1995* – în acest act normativ se găsește un capitol dedicat bibliotecilor din învățământ și este prevăzută înființarea unui organism consultativ de specialitate al Ministerului Educației, cunoscut ulterior sub denumirea de Consiliul Național al Bibliotecilor din Învățământ (CNBI); *Legea nr. 128/1997 privind statutul personalului didactic* - este recunoscut statutul de cadru didactic auxiliar pentru bibliotecarul din învățământ; *Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile*

Biblioteca școlară din România între două milenii: locul său în procesul instructiv-educativ

conexe; *Ordonanța Guvernului României nr. 84/1998 privind constituirea fondului de susținere a bibliotecilor din învățământ*. În: *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 315, 27 august 1998; *Legea nr. 334/2002 - Legea bibliotecilor*, republicată. În: *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 132, 11 februarie 2005.

13. MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII. CONSILIUL NAȚIONAL AL BIBLIOTECILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT. *Starea bibliotecilor din învățământul preuniversitar*: [online]. Disponibil la adresa: <http://www.edu.ro/index.php/articles/c159> (accesat 10 martie 2011).

14. MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII. CONSILIUL NAȚIONAL AL BIBLIOTECILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT. *Raport privind activitatea Consiliului Național al Bibliotecilor din Învățământ în perioada 2002-2006*: [online]. Disponibil la adresa: <http://www.bcub.ro/continut/cnbi/Cap11.pdf> (accesat 10 martie 2011).

15. Până în iunie 2011 cel mai recent *Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare din sistemul național* era cel aprobat prin Ordinul ministrului nr. 3944 din 9 mai 2003, iar pentru centrele de documentare și informare era *Regulamentul de organizare și funcționare a centrelor de documentare și informare (CDI)* aprobat prin OMECT nr. 5689 din 20 octombrie 2008.

16. Anexa la OMECTS nr. 5556/07.10.2011. *Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare*. În: *Monitorul Oficial al României*, Partea I, 27 octombrie 2011, nr. 757, p. 13-31. Disponibil la adresa: [http://www.fsli.ro/metodologii/OMECTS % 205556.2011.pdf](http://www.fsli.ro/metodologii/OMECTS%205556.2011.pdf) (accesat 10 ianuarie 2012).

17. Termenul „*digital literacy*” (alfabetizare digitală) a fost introdus de Paul Gilster în 1997 și definește *un set de atitudini și competențe indispensabile pentru a folosi și a comunica eficient informații și cunoștințe în mediul electronic*.

18. Potrivit definiției ALA (*American Library Association*) [Asociația Americană a Bibliotecilor] conceptul de „*information literacy*” (IL) (alfabetizare informațională sau cultura informației) este o componentă a formării unei persoane și reprezintă *capacitatea de a identifica nevoia unei informații și abilitatea de a repera, localiza, evalua și folosi eficient resursele informaționale pentru a răspunde pertinent unei nevoi de informare*.

19. Repere privind elaborarea și punerea în practică a unei strategii locale de educație pentru informație și formare a unei culturi informaționale a elevilor: anexa nr. 2 la *Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare/2011*. În: *Monitorul Oficial al României*, nr. 757/27.10.2011, Partea I, p. 20- 23.

20. COJOCARU (BĂRAN), Gabriela. *Biblioteca școlară*. În: *Produse și servicii documentare în sistemul de învățământ românesc: teză de doctorat*. București: Universitatea din București, 2011, p. 187.

21. *Ibidem*, p.187-188.

22. WOOLLS, Blanche. *School Librarianship*. În: *Encyclopedia of library and information science*. Third edition. Boca Raton; London; New York; CRC Press, vol. 6, 2010, p. 4583.

23. CHEVILLOTTE, Sylvie. *Information Literacy*. În: *Encyclopedia of library and information science*. Third edition. Boca Raton; London; New York; CRC Press, vol. 3, 2010, p. 2421.

24. În literatura biblioteconomică românească s-a impus conceptul echivalent – „*cultura informației*”. Prima conferință internațională organizată în România, la Sibiu, în perioada 21-23 aprilie 2010, a fost dedicată acestui domeniu și avut rolul de a statuta termenul. Ulterior, următoarele trei ediții ale conferinței (14-15 aprilie 2011; 22-24 aprilie 2012; 17-19 aprilie 2013) s-au desfășurat sub genericul „*Știința informării și cultura informației*” (*Information Science and Information Literacy*). La nivel european există preocuparea pentru acest concept: o demonstrează prima conferință europeană de cultura informației (ECIL – European Conference of Information Literacy) desfășurată la Istanbul, Turcia, în perioada 22-25 octombrie 2013). Mai multe informații despre acest subiect sunt disponibile la adresa: http://www.abr.org.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=343%3Aecil--european-conference-on-information-literacy&catid=31 (accesat 30 nov 2013).

25. GRASSIAN, Esther S. *Information Literacy Instruction*. În: *Encyclopedia of library and information science*. Third edition. Boca Raton; London; New York; CRC Press, vol. 3, 2010, p. 2429.

26. Text original în limba engleză: „*But wether it is called library instruction, user education, bibliografic instruction, or ILL (Information literarcy instruction), the goals of the endeavor remain the same – to teach people how to research, evaluate, and use information effectively and responsibly. At its core, ILL empowers individuals and helps them to become self-reliant, effective, efficient, and ethical users of information*”.

27. Vorbim de o societate în care sistemul de biblioteci școlare este complet informatizat, ca și în cazul Franței. În România informatizarea bibliotecilor școlare constituie încă un deziderat la nivel național.

28. În cataloagele online ale bibliotecilor din România sau din alte țări unele părți din documente – coperta, pagina de titlu, cuprinsul sunt digitizate –, iar alte documente sunt prezentate în text integral respectându-se *Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe*. În România astfel de cataloage online nu sunt puține (cataloagele online ale bibliotecilor naționale, ale bibliotecilor universitare, ale bibliotecilor publice).

29. Deși există standarde ISO care reglementează folosirea referințelor bibliografice și care sunt instrumente bibliografice obligatorii, personalul din bibliotecile școlare nu le întrebunțează.

The school library between two millenniums: its place in the educational training process

Gabriela Băran

Author

Teaching assistant dr., Information and Documentation Staff Communication and Public Relations Department, Faculty of Letters, University of Bucharest

E-mail: gabibaran@yahoo.com

Abstract

The article establishes the important place of pupils' information and documentation competencies in the complex educational process set up through the national pre-university curriculum. In the same time, there are presented the specialists in information and documentation in the Romanian pre-university system librarian/publisher/documentalist/ documentalist teacher – with the purpose to underline their educational and training role in creating key-competencies in the education and training process. The author aims to investigate the school library system in Romania for two decades (1990-2010), establish the professional and educational status of librarian in a pre-university educational unit, as well as the educational role of librarians emphasized both by services and documentation products, as well as through other activities which define the concepts of information science and information literacy.

Cuvinte-cheie: *education, pre-university education, school library, librarian, documentary services and products, Romania*

Introduction

At the level of the education system in Romania, pupils' training for information and documentation represents an essential element for the development of their cognitive capacities and abilities regarding the 8 key competencies of the training and education process, included into the national education curriculum. The education quality depends – to a greater extent – on the development of the pupils' information and documentation competencies (creation of the reading abilities and intellectual work techniques; the creation of the abilities to identify, localize, evaluate and use honestly information), as well as the teachers' support in their didactical training. The *competency to learn how to learn, digital competencies and use of information technology as an instrument for training and knowledge, features of information literacy and digital literacy* represents challenges for the specialist in information and documentation science – librarian/publisher/ documentalist (1) and documentalist teacher (2) – in the info-documentary structures integrated into the pre-university education system. (3) This way, these should be oriented both to the direct beneficiaries of the education-training process (pupils) and teachers, in order to an efficient valorization of the info-documentary patrimony, both through information and documentation services and products. As a consequence, the potential beneficiaries of the reading and cultural act are conditioned by two very important factors: the info-documentary structure itself and the human resources.

Taking into consideration these two premises, we intend, on one hand, to investigate a info-documentary structure which supports the educational process in Romania, at the level of the pre-university education system-the school library - for two decades (1990-2010), and, on the other hand, to emphasize the importance of librarians who work in a pre-university education unit, in the educational and training process.

Library schools in Romania between 1990 and 2010

School library should have a special role in each pupil's education, as it represents, most of the times, the first contact of the pupil with a great number of books and with reading, as well.

The specific legislation sets the place and role of the library in the Romanian pre-university

The school library between two millennia: its place in the educational training process

educational system: the school library is integrated in the process of training, formation and education (4), it is organized in the framework of an education institution and it is mostly at the disposal of pupils and teachers in the above mentioned institution. It is also mentioned its double status, both school and public library, under the circumstances shown by the law and the regulations for library organization (5).

School library, as the majority of the education and training institutions, met, after 1989, the reform “effervescence”.

The period between 1990 and 2010 is marked by the continuous work of the specialists in library

science, mostly in order to develop a national library system, but the effects of this work were visible mostly after 2005, as a consequence of numerous changes which marked the educational system, generally, and especially the library science system.

After 1989, school libraries met decline times (6), shown by the statistical data of the period under survey, 1990-2010, referring to the number of libraries (*see Figure 1*), the number of readers (*see Figure 2*), as well as the activity of the school libraries from the perspective of the frequency index (*see Figure 3*).

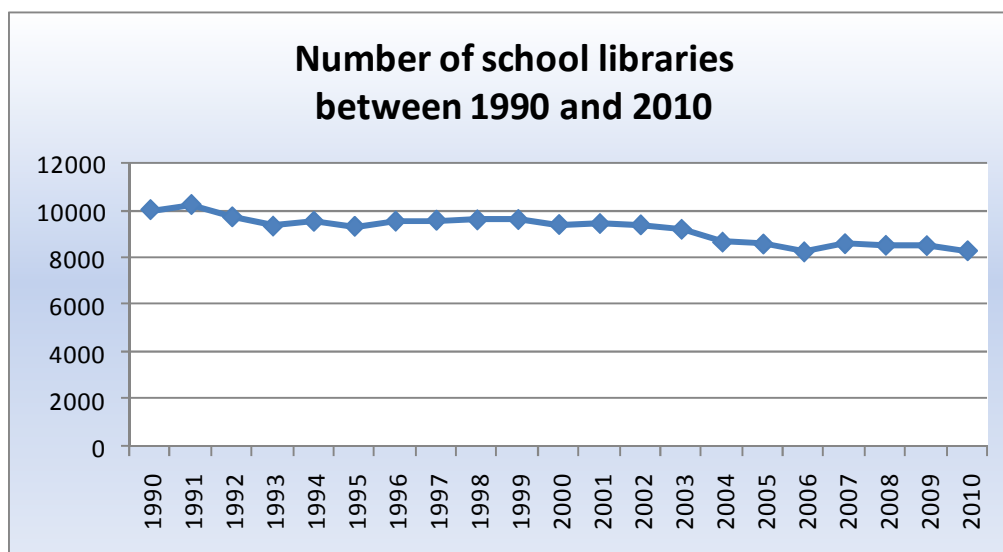

Figure 1. Number of school libraries between 1990-2010

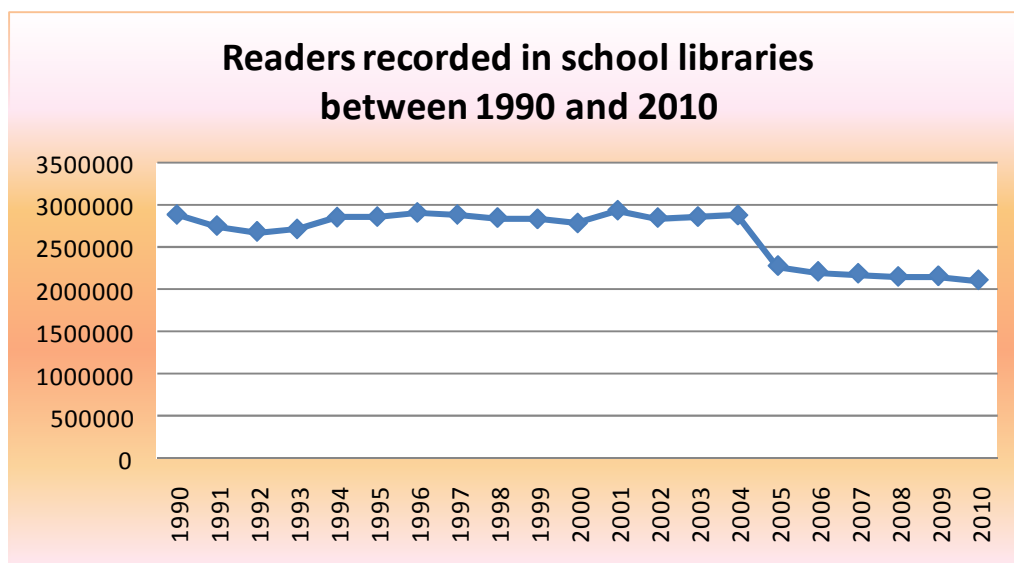

Figure 2. Number of school users between 1990-2010

The school library between two millenniums: its place in the educational training process

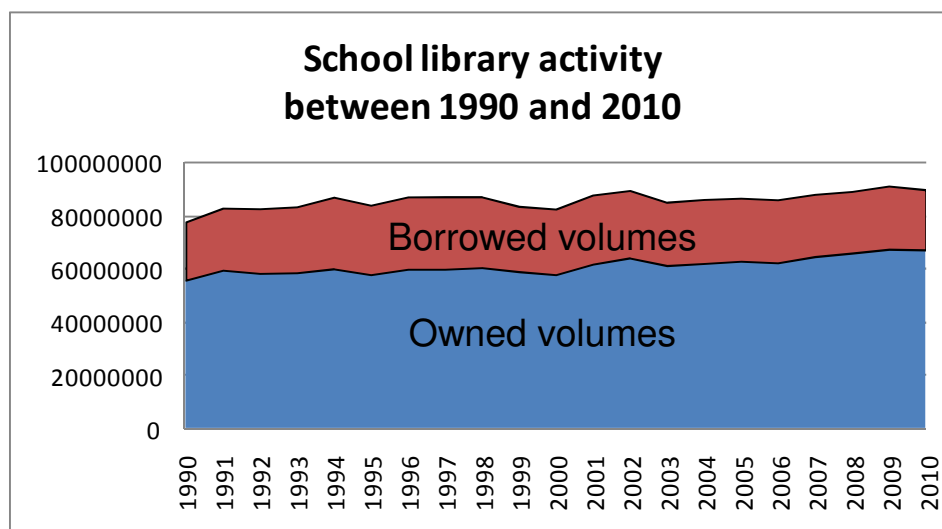

Figura 3. School library activity

Unfortunately, some of the conclusions shown by different studies done in order to improve the activities developed in the school library underline a situation unfavourable for this institution. The surveys after 1995 upon the rural educational system bring also important data about the school library condition. The condition of the Romanian educational system and the school library at the beginning of the third millennium is reflected in two diagnosis-surveys, considered to be relevant: *From poverty to rural development* (7) and *The rural educational system in Romania* (8). After the two surveys upon the rural educational system and upon the library activity, as essential element in the educational process, there was initiated since 1998, *The programme for the revival of the rural educational system* (9).

From educational and library perspective, we speak about the results of the survey *The rural educational system in Romania*, relevant for the condition of the rural educational system at the beginning of the 21st century, in general, and especially for the school library. According to the survey, in 1999, only half of the pre-university educational unities in the whole country used to have school libraries (9,588 libraries). The survey regarding the identification of the educational unities in the rural area which were endowed with school libraries and the evaluation of the volumes number underlined the fact that at the level of 1999, the presence of the school library was confirmed in two thirds (65.7%) of the schools in

the rural area (one third of the primary schools and almost 95% of the other types of school unities), meanwhile in the post secondary schools, the proportion of the school library was 87% (10). As regarding the library size, there was noticed that half of schools used to own more than 1,000 volumes (11).

The legislative documents and initiatives elaborated until 2003 (12), including real positive changes regarding the status of the library and librarian in the Romanian educational system, have not managed to transform this institution and integrate into the educational and training system.

In spite of the fact that, there took place important achievements in the legislative documents referring to library science and its role in society and the educational system, as well, at the level of the year 2003, school libraries used to be in a serious disadvantage both at international and national level. The most recent known official document regarding the condition of the libraries in the pre-university educational system (13) worked out under the care of the National Education Library Council (CNBI) and presented in the assembly of this council, in December 2005 underline their situation at the end of 2003: *an obsolete info-documentary patrimony; discrepancy in the purchases allocation; lack of specialist in information science and uneven allocation of the positions; reduced staff costs; school library automation in an incipient stage; the documents in free access to shelf represent only 39 % , etc.* (14)

The school library between two millenniums: its place in the educational training process

---

Unfortunately, this condition of the school libraries in 2003, can also be met, under many circumstances in 2010. The statistics regarding the libraries in the Romanian pre-university system show the alarming decay of the school library number, beginning with 1990 (see Figure 1). Only compared to 1999, their number decreased with 11.16%!

Library science specialists have underlined the dramatic situation of the low number of the school libraries, fact with serious consequences upon the pre-university educational system. The initiatives and the involvement of the specialists in national and international projects, in the legislation initiatives regarding library science, especially, underline their responsibility for the library's important role in the educational system. In new *Law of National Education* (Law no. 1/2011), the library science specialists' involvement was essential for the rules as regarding the role of the library in the educational process. Library science issue, both at the level of academic level and the pre-university level benefit from actual approachments at European level, in order to form educated and responsible citizens for the community.

Actual legislation aspects

According to the Library Law no. 334/2002 in Romania, re-published and amended, corroborated with the Law of National Education from January 2011, school libraries have the following characteristics:

- they are included in the training, formation and education programme;
- have the mission to provide to all the members of the community education services, books and other sources which develop the critical reflection and allow the use of information effectively, no matter its form and support;
- develop key-competencies of the national curriculum for the primary and secondary school:
  - competencies for awareness and cultural expression;
  - competency to learn how to learn;
  - social and civic competencies;
  - digital competencies for using information technology as an instrument for education and knowledge;
- transmit knowledge and develop competencies through non-formal and informal

education;

- organize school and extracurricular activities.

In June 2011, after almost 11 years from the settlement of the information and documentation centres (CDI), there were proposed common regulations for the two info-documentary structures in the Romanian pre-university system. The Rules for organization and function of the school libraries and the information and documentation centres (15). According to these Rules "in the pre-university educational units there are organized and function info-documentary structures: information and documentation centres or school libraries", and at the level of an educational unit there cannot be organized and will not function both info-documentary structures (16). Further on, the rules are approved by *OMECTS no. 5556/07.10.2011* and, thus, it becomes the first legislative document regarding the two info-documentary structures existing in the Romanian pre-university system. In the same time, school library, together with the information and documentation centres is involved now more explicitly in the documentary policy.

The present Rules for organization and function of the school libraries and information and documentation centres includes provisions adapted to the new international trends in the educational system and library science and they aim: create the information competencies for pupils; pupils' participation to different educational and cultural programmes in the framework of the local/national/international partnerships; plan the school library activity for a semester or a school year. Thus, among the school librarian responsibilities, there are provisioned:

- elaborate and display the library internal regulations (ROI), as well as the activity plan;
- counseling in order to use technology;
- manage the documentary collection and ensure its security through the utilization of the school surveillance systems;
- promote the documentary stock and the library resources by compiling documentary folders, foldings, presentation films, lists of publications, bloggs.

In the same time, school librarians should cooperate with teachers, in order to support some educational objectives, as the following: formation of the autonomous personality and

---

The school library between two millenniums: its place in the educational training process

---

lifelong learning; develop key-competencies (competency “to learn how to learn”, digital competency, communication *competencies in Romanian*, as well as in the native language and in other foreign languages) ş.a.

Through annex no.2 of the Rules, the legislator provides a “benchmark of the students info-documentary competencies” in the framework of the elaboration and implementation of a local strategy for *digital literacy* (17) and the formation of the *information literacy* (18) to the pupils (19).

Though these “benchmarks” are exemplified for the information and documentation centres, these can represent a guidance in the documentary policy of the school library, as there is also provisioned in the legislative document. We underline the detailed presentation of the information and documentation competencies for the pupils, approached according to the 8 fields and sub-fields of the competency for the information literacy:

- knowledge about:
  - info-documentary structures;
  - different types of documents;
  - instruments for access to information (catalogues, bibliographies, indexes, software for the automated management of the documentary stack, databases), means of access to information from a document (summary, index, title, subtitle, chapter, sub-chapter, etc.), multimedia instruments for the access to information on digital support, principles of function for different browsers;
- define the research subject and define the issue;
- select the documents corresponding to the subject under research;
- gather the documents corresponding to the subject under research;
- communicate information under different aspects;
- evaluate information, stages of research and the result (*product*) of research.

In the same time, school libraries collaborate with other similar institutions in order to work out educative and cultural projects which involve information and documentation activities,

stimulation of pupils’ interest for reading, increase of the quality of the educational and training process, stimulate pupils and teachers creativity, exchange ideas between teachers working in different schools, stimulate research in schools, make the parents and community aware about the quality of the work developed by pupils and teachers, model the capacity to recognize and observe the authentic moral and cultural values.

Role in education

According to the Romanian specific legislation in force (library law, education law, different methodologies, etc), school library should have three main objectives:

➤ *pedagogical objectives* (support in achieving the school tasks; guide and initiate pupils in intellectual work techniques; develop the habit to read; formation and encouragement of the critical and self-critical spirit);

➤ *cultural objectives* (develop the taste for beauty; form – in stages – a value system; form and encourage autonomy in the intellectual work technique);

➤ *social objectives* (learn life rules in community, formation of the civic spirit).

In the same time, the activities developed in a library should take into consideration the following aspects:

➤ its role in supporting the didactical activity;

➤ specific target public (children and teenagers);

➤ complexity of the activities developed by the librarian.

From the perspective of the target public, school library has many features of the library for children and teenagers. We are speaking about an info-documentary structure included into the educational system, space where books and reading represent a defining element, but, which, in the same time addresses to a specific public (children, teenagers) with different information needs and expectations. From the library science point of view, the library destined to this public and integrated in the educational and training process should observe and achieve the same tasks as the other public libraries (from the purchase of publications up to the organization and services for public). In the same time, this structure should

---

The school library between two millenniums: its place in the educational training process

---

provide to users information services and documentary products, according to the requests of the educational process and to observe, as much as possible, the psycho-pedagogical, age and education level particularities, as well as pupils individual interests and aspirations.

Unlike the classes, which represent an area of formal education par excellence, library school is an alternative for the conventional teaching. Area of the activities in the curricula and exterior to curricula, school library represents a place for both non-formal and informal education.

The responsibilities of a school librarian should take into consideration clear objectives and to develop in an organized manner, according to a plan of activities set up at the beginning of school year, adapted to the public, etc. The approach to put them into practice is difficult, in the absence of serious library science and pedagogical knowledge.

Unlike other types of libraries (public libraries or from the academic system), in the school library there is only one person responsible with all their activities, programmes and services provided to users. The activity of the librarian is especially complex: from their management of the school library-including purchase, record and processing of documents, information services and even documentary services (traditional or automated catalogue, subject bibliographies) – up to activities for promoting and pedagogical activities (guidance and reading encouragement, cultural activities, initiation in the intellectual work techniques, etc.) (20).

The pattern of the school library and implicitly of the school librarian is important for every person, as the info-documentary structures in the pre-university system represents, for many of us, the first meeting with reading and can also represent the first representation of the cultural act.

Generally, every school librarian can demonstrate his/ her role in education, and especially in the non- formal education, as well, through:

- information services;
- elaborate documentary products;
- leadership role;
- orientation and reading encouragement;
- ability to research and use information;
- collaboration with teachers;

➤ activity to promote and marketing, as well;

➤ evaluation of services and activities, etc.

In order to achieve the educational objectives set through the national curriculum and based on the curriculum at school decision, through the school documentary policy, school libraries provide documentary products and services to their users. Even from the first meeting with the potential users, school librarians provide information by presenting the library space, the library collection and the opportunities for accessing the documentary stack.

Among the *usual services* provided by a contemporary school library, we mention the following (21):

- guidance in information retrieval;
- initiation in documentary research;
- reading in the lecture room;
- research and bibliographic references;
- copy documents;
- listen to music;
- lend video, CD-s, DVD-s;
- access to Internet;
- services for files sharing (Twitter, for example);
- socialization services (based on web 2.0 instruments as: blogs, Facebook);
- cultural activities;
- lending services;
- inter-library loan.

Documentary services presented in the school library are generally known, under the name of instruments for access to information: library catalogues, subject bibliographies, databases, indexes, documentary files, press review press files, documentary syntheses, library web pages ș.a.

Leadership role of the school librarian is emphasized by his/ her competencies to teach both pupils and teachers the manners and ways to find the best materials for their information and documentation needs. The American library science literature is mentioned the fact that the easy browsing on the Internet and research of scientific databases should be achieved as easy as the research of information in the printed materials (22). Unfortunately, in Romania the infrastructure is missing and also the staff in the school libraries is not prepared for such services.

The school library between two millenniums: its place in the educational training process

---

The most well-known mission of the school librarian is that to *orientate and encourage pupils in reading*, as there are great difficulties in this matter in the era of the new technologies, Internet and the mobile phone. Thus, the present specialist in information and documentation should have the ability to choose the books which are interesting for a certain user, so he or she preserves the habit to read on term.

Among these abilities, school librarians should know how to search and use information not only for himself/herself, but also to teach both pupils and teachers to find it in an efficient manner. The British library science literature uses beginning with the 90's (23) the concept of "information literacy" (24) regarding the users' training in order to teach them how to survive where information is in a continuous change, where technologies and information sources increase in number amazingly rapid (25).

No matter what terms one uses for the same notion – the guidance made by the librarian, user's training, bibliographical guidance, training in information science or techniques for intellectual work – the purpose is the same: to teach public how to find, evaluate and use effectively the information and documentation resources, in a responsible manner. Thus, information literacy allow to a person (pupil, teacher) to become an independent, active, competent and ethical (honest) information user (26). In USA, school librarians help the pupils to learn how to use the online references and maintain them up-to-date with the new tendencies (27), thus, users can preserve their abilities. In the same time, school librarians meet users' needs, by providing them useful and relevant references.

From our point of view, the most important challenge for any school librarian is the cooperation with teachers. School librarians have the mission to attract teachers, in order to support the library programme. In the same time, they attract users, meaning teachers and pupils, through different marketing activities: from the simple advertising with information about the library services, signals for different cultural activities (developed by school or in the community) lists including new entries in the library, lists with subject bibliographies referring to certain subjects in the curriculum or provided by teachers, meeting with pupils in the supervision classes, in order to

remember them permanently that there is another trainer to whom they may appeal with trust to make their projects, papers, portofolio, etc.

By using the online catalogues which lead to the identification of the resources and many times provide partially access (through the abstracts, by the presentation of chapters, by presentation of the summary and other elements to identify the document) to the document content, librarians can inform themselves in order to make a bibliography or a requested activity, or to make the own catalogues (28).

The online catalogue can be an instrument in orientating librarians for purchase. Other electronic products can be an important resource in bringing up-to-date librarian's knowledge: library presentation page (variants: *website*, *site*, *web page*), for example. The requests on the web page of the National Library of Romania, county libraries, professional associations can lead to the development of the information area of each specialist, opening gates to the novelties in the information and documentation science, to information and documentation services which can be adapted to the specific features of a certain library and also to pertinent information and documentation sources.

School librarians can explain and exemplify what is a bibliographical description, which is its role in the bibliographical references, how there can be "taken out" from a document the component elements of the bibliographical records, according to the library science standards in the force (29).

There is necessary that librarians or teachers in charge with the services for public in a school library adapt their work to the specific needs of their users, thus their educational role is to be seen by every pupil. The development of the proposed activity through this info-documentary structure should be considered from schedule to space, in order to help effectively the pupils. Thus, it is necessary that the services and products meet the achievement of the pedagogical, cultural and social objectives. The limitation to well-known services – lending, access to the traditional or automated catalogue, access to Internet, reading in the lecture room the reference material, guidance to a certain lecture – in an inhostable and unfriendly area, can lead but to "lose" the

The school library between two millenniums: its place in the educational training process

potential users and certainly not to their training as long life readers!

Librarians can also inform themselves about the novelties in the school library science, information and documentation through other means than those provided by the teacher's house. The professional associations, different long life courses in library science and in teaching, as well, represent only two of the resources. But, long life training should be the characteristic for librarians in the educational system, in general, and especially for the pre-university librarians, in order to have the necessary competencies and meet the actual information and training requests.

NOTES AND BIBLIOGRAPHY

1. In the article no. 249, between letters. a) and m), from the Law no 1/2011, there are mentioned the positions which are included in the auxiliary teaching staff in the Romanian educational system: librarian, documentalist, publisher; informatician; laboratory staff; technician; school pedagogue; trainer in extra-curriculum education; social assistant; corepetitor; school mediator; secretary; accountant; administrator; patrimony administrator. There are mentioned the conditions to occupy the auxiliary positions of librarian, documentalist, publisher in the article 250 of the present education law, taking into consideration the working period: for an undetermined period, the potential candidate should meet the following professional conditions:

- graduation with a diploma from an educational institution, library science section;
- graduation from other education institutions where there were studied different library science matters;
- post high school studies or high school studies with a diploma in the field;

In the same time, the position of librarian/ documentalist/ publisher can also be occupied during a determined period by other people who graduated from an university, post high school or high school, who followed an initiation course in the field diploma (according to the article 250, letter a in the Law no. 1/2011).

2. The Law of National Education includes in Chapter I - *Statutul personalului didactic din învățământul preuniversitar (The status of the teaching staff)*, in the section referring to the teaching functions and the auxiliary teaching functions, as well as the conditions to occupy this position (art. 247, letter m), the teaching function of documentalist teacher. In the section 6 of the law regarding the teaching norm, article 262, align 3, letter g, provions ther existence of a documentalist teacher position in the information and documentation centres. Similar to the other teachers, the documentalist teacher activity includes 40 hours weekly.

3. According to the Law no.1/2011, there are in the Romanian pre-university system two info-documentary structures: the school library and the information and documentation centre. Article 70 in the law mentions: "school libraries and information and documentation centres are organized and function based on regulations elaborated by the Ministry of Education, Research, Youth and Sport".

4. Legea nr. 334/2002 - Legea bibliotecilor, modificată și republicată. Capitolul II, secțiunea F, art. 37: [online]. Available at the address: [http://www.bibnat.ro/dyn-doc/Legea % 20bibliotecilor % 20Nr.334% 20din % 202002% 20modificata%20si%20republicata.pdf](http://www.bibnat.ro/dyn-doc/Legea%20bibliotecilor%20Nr.334%20din%202002%20modificata%20si%20republicata.pdf) (accessed November 15th, 2013).

5. *Ibidem*, Capitolul I, art.1, alineat f.

6. The data referring at the period under survey in the present article represent the product of the research upon the school library in Romania, in the PhD thesis, *Produse și servicii documentare în sistemul de învățământ românesc (Documentary products and services in the Romanian education system)* worked out by Gabriela Băran.

7. **CHIRCĂ, Constantin; TEȘLIUC, Emil Daniel (coord.)**. *De la sărăcie la dezvoltare rurală*. București: Comisia Națională pentru Statistică, 1999. 131 p.

8. **JIGĂU, Mihaela (coord.)**. *Învățământul rural din România: condiții, probleme și strategii de dezvoltare*. București: MarLink, 2000. 280p.: [online]. Available at the address: [http://www.ise.ro/LinkClick.aspx?fileticket=iSj61HcF9N4% 3D&tabid=193&mid=836](http://www.ise.ro/LinkClick.aspx?fileticket=iSj61HcF9N4%3D&tabid=193&mid=836) (accessed February 20th, 2010).

9. In the autumn of 1998, the Ministry of National Education elaborated „*Programul de relansare a învățământului rural*” (*The Programme for the revival of the rural education*), approved by the Romanian Government in January 1999. The declared purpose of this document was “to ensure the equality in chances to education for the pupils in the rural area, by ensuring them a high quality education, in an environment favourable to education”. Among the main objectives of this Government programme, there are to be mentioned “the proper endowment of the library schools, and transforming them in documentation centres, where pupils can work independently under a specialized care”.

10. **JIGĂU, Mihaela (coord.)**. *Op. Cit.*, p. 70-72.

11. *Ibidem*, p. 77.

12. Among the legislative documents referring to the status of library and librarian in Romania, after 1990, we enumerate the following *Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecii școlare, aprobat prin ordinul ministrului învățământului nr. 6566 din 17.06.1994; Ghidul bibliotecarului școlar (The Rules for the organization and function of the school library, approved by the order of the minister of Education no 6566 from 17.06.1994; The guide for the school librarian)* published in 2006 by Editura Bibliotecii Pedagogice Naționale „I.C. Petrescu” in Bucharest; *Legea învățământului nr. 84/1995 (Education Law no. 84/1995)* – there is in this law a chapter dedicated to the libraries in the educational system and it is provisioned to be set a council in the field at the Ministry of Education, known further on under the name of the National Council for the Libraries in the Educational System (CNBL); *Legea nr. 128/1997 privind statutul personalului didactic*

The school library between two millenniums: its place in the educational training process

(Law no. 128/1997 regarding the teaching staff) – where there is recognized the status of auxiliary teachers/professors for the school/university librarian; *Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (Law no. 8/1998 regarding the copyright and the connected rights); Government Order no. 84/1998 regarding the fund to support the libraries in the educational system.* In: *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 315, 27 august 1998; *Legea nr. 334/2002 - Legea bibliotecilor, republicată (Law no. 334/2002-Library law, republished).* In: *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 132, 11 februarie 2005.

13. MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII. CONSILIUL NAȚIONAL AL BIBLIOTECILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT. *Starea bibliotecilor din învățământul preuniversitar.* [online]. Available at the address: <http://www.edu.ro/index.php/articles/c159> (accessed on March 10th, 2011).

14. MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII. CONSILIUL NAȚIONAL AL BIBLIOTECILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNT. *Raport privind activitatea Consiliului Național al Bibliotecilor din Învățământ în perioada 2002-2006.* [online]. Available at the address: <http://www.bcub.ro/continut/cnbi/CapI1.pdf>, (accessed on March 10th, 2011).

15. Until the 1st of June 2011, the most recent *Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare din sistemul național (Rules for the organization and function of the school libraries)* was that approved by the minister order no. 3944 from 9th May 2003, and for the information and documentation, *Regulamentul de organizare și funcționare a centrelor de documentare și informare (CDI) (Rules for organization of the information and documentation centres)* approved by OMECT nr. 5689 from 20th October 2008.

16. Anexa la OMECTS nr. 5556/07.10.2011. *Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare.* In: *Monitorul Oficial al României*, Partea I, 27 octombrie 2011, nr. 757, p. 13-31. Available at the address: <http://www.fsl.ro/metodologii/OMECTS%205556.2011.pdf> (accessed on January 10th, 2012).

17. The term “digital literacy” was introduced by Paul Gilster in 1997 and it defines a series of indispensable abilities and competencies to use and communicate effectively information and knowledge in the electronic environment.

18. According to ALA (*American Library Association*) definition, the concept of „information literacy” (IL) is a component in training a person and it represents the capacity to identify and the ability to find, localize, evaluate and use effectively the information resources, in order to meet an information need.

19. Repere privind elaborarea și punerea în practică a unei strategii locale de educație pentru informație și formare a unei culturi informaționale a elevilor: anexa nr. 2 la *Regulamentul de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare/2011.* In: *Monitorul Oficial al României*, nr. 757/27.10.2011, Partea I, p. 20- 23.

20. COJOCARU (BĂRAN), Gabriela. *Biblioteca școlară.* In: *Produse și servicii documentare în sistemul de*

învățământ românesc: teză de doctorat. București: Universitatea din București, 2011, p. 187.

21. *Ibidem.*, p.187-188.

22. WOOLLS, Blanche. *School Librarianship.* In: *Encyclopedia of library and information science.* Third edition. Boca Raton; London; New York; CRC Press, vol. 6, 2010, p. 4583.

23. CHEVILLOTTE, Sylvie. *Information Literacy.* In: *Encyclopedia of library and information science.* Third edition. Boca Raton; London; New York; CRC Press, vol. 3, 2010, p. 2421.

24. In the Romanian library science literature, there is used an equivalent concept – “cultura informației”. The first international conference organized in Romania, at Sibiu, between 21st-23rd April 2010, was dedicated to this matter and had the role to assign the term. The following three editions of the conference (14-15th April 2011; 22nd-24th April 2012; 17-19th April 2013) were developed under the motto *Information Science and Information Literacy*. There is at European level the care for this concept: this is demonstrated by the first European conference in information literacy (ECIL – European Conference of Information Literacy) developed in Istanbul, Turcia, between 22nd-25th October 2013). Many information on this subject can be found at the address: http://www.abr.org.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=343%3Aecil--european-conference-on-information-literacy&catid=31 (accessed November 30th, 2013).

25. GRASSIAN, Esther S. *Information Literacy Instruction.* In: *Encyclopedia of library and information science.* Third edition. Boca Raton; London; New York; CRC Press, vol. 3, 2010, p. 2429.

26. Original text in English: “But whether it is called library instruction, user education, bibliographic instruction, or ILL (*Information literacy instruction*), the goals of the endeavor remain the same – to teach people how to research, evaluate, and use information effectively and responsibly. At its core, ILL empowers individuals and helps them to become self-reliant, effective, efficient, and ethical users of information”.

27. We are speaking about a society where the school library is completely automated, as in France. In Romania, the automation of school libraries represents still a desideratum at national level.

28. In the online catalogues of the Romanian libraries or in other countries, some parts of the documents – cover, title page and the summary are digitized –, and other documents are presented completely, observing the Law no. 8/1996 regarding the copyright and connected rights. In Romania, there are many online catalogues (the national libraries catalogues, the academic libraries catalogues, as well as the public libraries catalogues).

29. Though there are ISO standards which regulate the user of the bibliographical references and which are compulsory bibliographical instruments, the staff in the school libraries does not use them.

Lectura și școala

Simona Fortin

Autoarea

Asist. univ. drd., Colectivul de Științele Informării și Documentării, Departamentul de Științe ale Comunicării, Facultatea de Litere, Universitatea din București

E-mail: *simona_fortin@hotmail.com*

Abstract

Articolul analizează relația dintre lectură și școală. Autoarea precizează competențele lectoriale, obiectivele programei școlare și cerințele generale ale subiectelor de bacalaureat de la proba scrisă de Limba și literatura română. Sunt analizate și tipurile de lectură ale elevilor: lectura școlară, lectura obligatorie, lectura suplimentară, lectura de loisir, lectura informațională și lectura utilitară.

Cuvinte-cheie: *școală, lectură, competențe lectoriale, programă școlară, manual, bacalaureat, România*

Școala rămâne mediul universal de întâlnire cu lectura. De aceea, cooperarea dintre orice structură documentară și școală este absolut necesară, ceea ce înseamnă că societatea, în ansamblul ei, își asumă sarcina de a-i asigura copilului acces la educație, fără a lăsa ca acest drept fundamental să fie știrbit de condițiile din familia de origine a copilului.

Școala este un mediu care poate fi controlat, în care se poate impune voința educativă a societății. Trebuie să subliniem, cu toată puterea, importanța școlii și rolul ei esențial în formarea copiilor și a tinerilor. În același timp, trebuie să fim conștienți de faptul că nu există sistem educațional perfect, iar școala, ca instituție, nu este o rezolvare universală a tuturor problemelor legate de educație.

Funcția unei structuri documentare (mai ales a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare școlare) este tocmai aceea de a sprijini și chiar de a corecta procesul educativ desfășurat în școală și în familie.

Competențele lectoriale integrează, în egală măsură, cunoștințe, capacități și aptitudini care nu se limitează la un domeniu disciplinar.

Obiectivele principale propuse de programele școlare, indiferent de aria curriculară, sunt:

- definirea termenilor de bază (se urmărește reproducerea cât mai fidelă a termenilor);
- utilizarea termenilor simpli în contexte cunoscute (se exersează prin texte lacunare sau prin întrebări cu răspuns scurt);
- utilizarea termenilor de bază în situații noi (presupune construirea de texte pornind de la o listă de termeni dați; se urmărește coerența și corectitudine textelor);
- utilizarea, în scris, a termenilor comuni mai multor discipline și proprii unui anumit domeniu (este un obiectiv foarte important deoarece limbajul de specialitate face parte din limbajul general);
- selectarea termenilor din texte suplimentare și din informații mass-media (stimulează identificarea termenilor);
- selectarea faptelor specifice esențiale și conceptualizarea lor (1).

Analiza, în paralel, a cerințelor din programele școlare românești legate de lectură și a situației din alte țări poate explica, în mare măsură, rezultatele dezamăgitoare obținute la evaluări precum PISA (*Programme for*

International Student Assessment = Programul pentru Evaluarea Internațională a Elevilor). Acest program este un studiu internațional inițiat în 1997 de OECD (*Organisation for Economic Co-operation and Development = Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare*) cu scopul de a evalua sistemele de învățământ din întreaga lume, o dată la trei ani, prin evaluarea competențelor elevilor de 15 ani, acoperind trei domenii principale: lectură/citire, matematică și științe (2). În România competențele de lectură rămân încă preponderent limitate în jurul codului lingvistic; prea puțin se dezvoltă competențele legate de interpretarea etică, estetică, filosofică etc. Când acestea sunt amintite (implicit sau explicit) ele sunt considerate, de fapt, tot o problemă ce ține de registrul limbii. Lectura nu este văzută ca un proces de comunicare, în care participanții, cititor și autor, realizează, prin intermediul textului, o secvență de acte de comunicare.

Dacă analizăm strict lectura elevilor, se impun următoarele tipuri:

1. lectura școlară

Lectura manualului e prima pe care o face un elev și, uneori, unica. Un copil de liceu trebuie să înțeleagă manualul, de aceea, de cele mai multe ori, avansează cu lectura până unde îl duce acesta. În România nu există programe speciale în școală pentru cei cu probleme de citit. Astfel că, dacă un elev citește prea încet și nu înțelege, este destinat eșecului școlar.

2. lectura obligatorie

Acum, în învățământul liceal românesc, nu mai există opere obligatorii pentru toți elevii, ci doar teme de discuție și câțiva autori („autori canonici”). La clasele I-IV nu există nicio operă obligatorie, iar la clasele V-VIII există anumiți autori recomandați în programele școlare, dar profesorul este liber să aleagă alte texte. Important este ca elevul să învețe diferite specii literare, figuri de stil și să studieze fragmente din operele scriitorilor clasici ai literaturii române.

3. lectura suplimentară

Unul dintre obiectivele programei școlare este lectura suplimentară, dar nu există o listă, o bibliografie „obligatorie”. Fiecare profesor decide ce vor studia elevii ca lectură suplimentară. De altfel, în manuale există, la sfârșitul capitolelor, o bibliografie („fișier bibliografic”), dar și câteva texte interpretate care conțin și exerciții. Spre

exemplu, în manualul de clasa a XII-a (autori Marin Iancu și Alis Popa, Editura Corint, 2007), la tema „Imaginarul bacovian. De la simbolism la modernism”, la lectură suplimentară autorii le sugerează elevilor două poezii de George Bacovia: „Alb” și „Negru”. Fișierul bibliografic cuprinde o listă cu autori și cărți despre Bacovia: Ion Caraion – „Bacovia. Sfârșitul continuum”, V. Fanache – „Bacovia. Ruptura de utopia romantică”. În manualul de clasa a XI-a (autori Marin Iancu și Ion Bălu, Editura Corint, 2007), la tema „Eminescu – ultimul mare romantic”, lectura suplimentară este poezia „Peste vârfuri”, iar fișierul bibliografic conține opere ale criticilor: D. Caracostea – „Arta cuvântului la Eminescu”, G. Călinescu – „Opera lui Mihai Eminescu”, T. Vianu – „Poezia lui Eminescu”. În manualul de clasa a X-a (autori Adrian Costache, Florin Ioniță și Adrian Săvoiu, Grupul Editorial Art, 2007), la tema „Basmul cult” sugestiile pentru lectura suplimentară sunt: Mircea Eliade – „De la Zalmoxis la Genghis-Han”; Jean Chevalier, Alain Gheerbrant – „Dicționar de simboluri, I-III”; Andrei Oișteanu – „Grădina de dincolo. Comentarii mitologice la basmul Harap-Alb”; Mircea Eliade – „La țișănci”; Ion Creangă – „Povestea lui Stan Pățitul”; „Epopoea lui Ghilgameș”. Interesantă este modalitatea de a introduce aceste lecturi suplimentare în manual: înaintea listei cu operele recomandate, autorii menționează: „îți recomandăm câteva scrieri (...) care au legătură cu problemele discutate în acest capitol. Citindu-le, ai putea obține argumente pro sau contra ipotezei prezentate în paginile de mai sus”(3).

4. lectura de loisir

Gustul pentru lectură se formează în timp: întâi auzi (ți se citește), apoi parcurgi tu însuși textul, trecând, gradat, de la literă la silabă, apoi la text, ca ultimul pas să fie lectura romanelor pentru adulți. Încă din perioada adolescenței un bun cititor este acela care citește două cărți pe lună. Odată cu explozia revistelor pentru toate vârstele, copiii și adolescenții, în special, au tendința de a înlocui lectura de carte cu cea de revistă (vezi modelul american unde benzile desenate sunt o adevărată modă și sunt foarte bine cotate, și ca lectură și ca bani, unele fiind extrem de scumpe). Realitatea este că nu se poate compara o carte cu o revistă: prima poate dezvolta intelectul, în timp ce revista nu, fiind redusă ca număr de pagini și

punând mai puțin accent pe textul scris și mai mult pe grafică. Cartea ajută la dezvoltarea capacităților psihice, cum ar fi memoria, gândirea, voința, imaginația, afectivitatea, conștiința. Dacă pentru cei mici pozele sunt foarte importante pentru că ajută la dezvoltarea imaginației, prezintă elemente sau ființe pe care nu le întâlnim în fiecare zi, arată viziunea autorului cu privire la evenimentul povestit și sunt un bun prilej de pauză în lectură, pentru un copil după vârsta de 9-10 ani, lectura preponderentă ar trebui să fie textul.

5. *lectura informațională*

În România se ține foarte puțin cont de lectura informațională. Foarte mulți copii/adolescenți care sunt, aparent, non-cititori citesc lectură informațională pentru că îi interesează (citesc despre sport, despre calculatoare, despre telefoane mobile etc.). Această lectură trebuie exploatată și copiii trebuie îndrumați spre ea deoarece ei pot fi atrași de geografie, de istorie, de politică, de muzică. O altă realitate este aceea că mulți adolescenți, mai ales băieții, preferă să citească pe calculator. Ideal ar fi să nu rămână la acest tip de lectură, dar, decât să nu citească nimic, mai bine încep cu informații despre un cântăreț, despre anumite evenimente istorice. Există și adulți, foarte mulți de altfel, care nu citesc literatură. Tocmai de aceea copiii se pot obișnui cu enciclopediile. Un copil care este obișnuit cu o lectură „lejeră” trece mai ușor la cea de loisir decât unul care nu citește absolut nimic.

6. *lectura utilitară*

Noile programe de alfabetizare UNESCO (4) se bazează pe programe de lectură utilitară. Lecții precum „Hai să învățăm să citim o rețetă” sau „Când expiră produsul” sunt foarte importante pentru că omul modern, înconjurat de tehnologie, trebuie să se descurce, de cele mai multe ori, singur. Spre exemplu, dacă mergi la magazin și vrei să cumperi orice produs, trebuie să te uiți să vezi pentru ce e util și, foarte important, dacă nu este expirat. Eșecul de lectură utilitară duce la analfabetism funcțional deoarece s-a observat că omul modern nu reușește să folosească scrisul în situații concrete (greșeli frecvente și grave de scriere, nerecunoașterea regulilor elementare de punctuație și de ortografie, lecturi infantile). Astfel, se pune mare accent pe lectura formularelor, a notei de telefon, a rețetelor, a etichetelor de pe alimente, de pe haine, a

prospectelor, a cărților tehnice pentru obiectele casnice. Există programe destinate lecturii utilitare și la bibliotecă (ex. pentru citirea paginii web, a tutorialului), fie ca lecții, fie ca explicații din partea bibliotecarului.

Menționată în Nota de prezentare atât a *Programei din ciclul inferior*, cât și a *Programei din ciclul superior al liceului*, ca valoare fundamentală, *lectura adolescenților* rămâne o problemă, evidențiată de refuzul tot mai rezistent al elevilor de a citi, situație pentru care s-ar putea oferi mai multe explicații:

- tentația de a înlocui propria lectură cu reprezentarea sincretică a ecranizărilor după operele supuse discuției;

- atracția irezistibilă a jocurilor sau a discuțiilor cu prietenii pe Internet;

- dimensiunea copleșitoare a unor opere care descurajează prin faptul că sunt cronofage, într-o perioadă când a petrece câteva zeci de ore pentru lectura unui text, oricât de captivant, este un gest anacronic, plictisitor, fără utilitate practică;

- posibilitatea de a substitui propriile impresii de lectură cu opiniile autoritare, formulate impecabil în auxiliarele de pregătire a examenului de bacalaureat sau în referatele de pe Internet;

- dificultățile de înțelegere ce decurg din necunoașterea de către elevi a multor cuvinte din fondul mai vechi al limbii sau din registrul popular ori regional, cuvinte existente în textul operelor studiate (la autori precum: Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Ion Barbu, Marin Preda);

- carența de înțelegere a esenței problemelor existențiale cu care se confruntă personajele operelor studiate determină lipsa empatiei cititorului adolescent de azi cu personajul al cărui destin suportă determinările social-istorice din secolul al XIX-lea, de la începutul secolului al XX-lea sau din perioada stalinistă. Astfel, pot apărea întrebări ca: „pentru ce să divinizeze cineva pământul, atâta vreme cât există oportunitatea traiului mult mai captivant și mai accesibil de la oraș sau de pe alte meridiane ale lumii?”, „de ce să fie un părinte atât de contrariat de reacția propriilor copii care se adaptează mai bine la cursul istoriei, înțelegând că orice se poate transforma în marfă, inclusiv propria muncă?”.

Asigurarea promovării la examenul de bacalaureat a devenit un scop în sine, după cum o demonstrează atitudinea elevilor față de

solicitările *Programei de liceu* și după cum se recunoaște, implicit, în unele documente emise de Ministerul Educației Naționale, în care se exacerbează importanța statisticilor privind promovabilitatea la acest examen. Astfel, pentru mulți elevi, tot ceea ce nu are directă legătură cu *Programa examenului de bacalaureat* este neinteresantă, în afara preocupărilor de studiu: „Perioada veche: dimensiunea religioasă a existenței și formarea conștiinței istorice”; „Curențele culturale/literare în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea: Umanismul și Iluminismul”; „Rolul literaturii în perioada pașoptistă”; „România între Orient și Occident”; „Curențe culturale/literare: orientări avangardiste”; „Identitate culturală în context european”; „Literatura aservită ideologiei comuniste”; „Curențe culturale/literare: Postmodernismul”; „Forme ale istoriei și criticii literare”. Subliniem că pentru aceste teme *Programa (5)* prevede realizarea unor studii de caz sau organizarea unor dezbateri, fără menționarea unor parametri minimali de conținut.

Pregătirea elevilor este influențată de structura subiectelor de la examenul de bacalaureat stabilită de Serviciul Național de Evaluare și Examinare (*SNEE*). Subiectul de tip I (6) se dorește a fi o valorificare a competențelor de utilizare corectă și adecvată a limbii române în receptarea și în producerea mesajelor pentru diferite situații de comunicare, dar modul concret în care sunt stabilite cerințele pe marginea textului „la prima vedere” supus interpretării, orientează elevii spre o abordare superficială și spre răspunsuri schematice, valabile pentru orice text din tipul respectiv. Formalismul și stereotipia unor cerințe ale subiectului de tip I împiedică evaluarea competențelor reale ale elevului. Supunem atenției câteva exemple „formale”: „Explică rolul cratimei în structura ....”; „Menționează două teme/motive literare din textul dat”; „Ilustrează cu exemple două trăsături ale genului epic/liric/dramatic”; „Menționează două mărci lexico-gramaticale ale lirismului subiectiv/ale prezenței eului liric”; „Ilustrează cu două trăsături apartenența textului dat la Symbolism/Romantism/Modernism”; „Menționează tipul de perspectivă/narator din textul dat”.

Subiectul de tip II (7) presupune realizarea unui text argumentativ pe o temă dată, pornind de la o opinie citată. Acest subiect poate stimula

creativitatea elevilor și poate fi o modalitate eficientă de verificare a capacității de abordare flexibilă și nuanțată a opiniilor și a raționamentelor celorlalți și de verificare a reprezentărilor culturale dobândite pe parcursul liceului. Riscul major poate surveni din utilizarea formală a conectorilor specifici textului argumentativ pentru a obține punctajul aferent și din preluarea unor clișee lingvistice din mass-media ori din formularea unor idei false sau adevăruri evidente în loc de exemple demonstrative, la care se adaugă substituția între idei și exemple demonstrative.

Subiectul de tip III (8) solicită realizarea unui eseu structurat sau nestructurat prin care se urmărește verificarea capacității elevului de a interpreta un autor/o operă studiată, dintr-o programă minimală de 17 „autori canonici”, pentru care se recomandă un text reprezentativ ce poate fi încadrat într-una din speciile literare menționate (basm cult, nuvelă, roman, comedie, dramă modernă), într-o tipologie de tipul subiectiv-obiectiv sau modern-tradițional, într-un curent cultural/literar (Romantism, Symbolism, Realism, Modernism, Tradiționalism, Neomodernism) sau într-o epocă literară (Pașoptistă, Epoca marilor clasici, Interbelică, Postbelică). Trei dintre cele patru cerințe ale eseului structurat sunt orientate nu atât spre interpretarea operei alese, cât spre a demonstra cunoașterea unor concepte operaționale: incipit, final, relații de opoziție și de simetrie, perspectivă narativă, tehnică narativă, cronotopul operei, imaginar - poetic, elemente de recurență, elemente de prozodie. Așa se poate explica soluția aleasă de mulți candidați: memorarea unor comentarii gata făcute. Condiționarea acordării a 14 puncte din totalul de 30 pentru redactarea eseului dacă se respectă încadrarea în limitele de 2-3 pagini sau 600-900 de cuvinte ridică o altă problemă: dacă această limitare se poate respecta în cazul textelor epice sau dramatice, nu aceeași situație există în cazul eseului aplicat asupra unui text poetic din creația lui George Bacovia, Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Ion Barbu, Nichita Stănescu, în condițiile în care autorii respectivi nu au fost studiați monografic, ci printr-un singur text, după cum stabilește *Programa*. Realizarea unui eseu de minim 2 pagini (600 de cuvinte) poate fi pentru unii absolvenți de la profilul real sau tehnic, o dificultate insurmontabilă pe care o înving doar în

modul menționat mai sus, adică prin memorarea comentariului realizat de o persoană autorizată – profesorul de la clasă sau autorul de manuale.

Se constată, astfel, că declarata necesitate de stimulare a lecturii și a gândirii autonome, reflexive și critice, este spulberată de structura subiectelor propuse la examenul de bacalaureat, subiecte care permit răspunsuri stereotipe sau memorate.

Devine tot mai evidentă necesitatea restructurării, atât a programei de limba și literatura română, cât și a manualelor, ținând cont de așteptările societății față de această disciplină, de obiectivele generale și specifice care să genereze competențele solicitate de realitatea secolului al XXI-lea.

Ținând cont de coordonatele realității secolului al XXI-lea, devine evident necesară stabilirea unui număr de valori contemporane. Este necesară menținerea în programa școlară a unor autori – coloane de susținere a edificiului literar românesc – pe care elevii actuali nu-i mai „gustă” prin operele incluse în manualele școlare. Pot fi alese alte texte sau se poate alege o altă „cheie” de lectură și interpretare. E drept că aici funcționează „convenționalitatea și inerția psihologică” de care vorbea Eugen Negrici, ce îi împinge atât pe autorii de manuale, cât și pe profesorii care predau la clasă sau examinează la bacalaureat, spre aceleași texte pe care ei le cunosc mai bine.

Implicarea mai activă a elevului în procesul de interpretare a operei propuse poate fi o modalitate de sporire a interesului pentru lectură prin stabilirea unor parametrii noi de interpretare, pentru a scoate la vedere alte dimensiuni ale realității artistice cunoscute. Este, ceea ce Eugen Negrici numea „lectura revelatorie” ca metodă de descoperire a plăcerii de a citi: „Pe scurt, a interpreta înseamnă, pentru noi, a descoperi într-un mesaj alte mesaje; înseamnă străpungerea «conținutului manifest» (amăgitor și dezamăgitor adesea) pentru revelarea «conținutului latent» dincolo și, uneori, împotriva voinței autorului ca forma să fie înțeleasă și consumată așa cum a produs-o el”(9).

NOTE ȘI BIBLIOGRAFIE

1. **ANTONESCU, S.M.; FORTIN, Simona.** Dezvoltarea competențelor lectoriale. În: *Ghidul centrelor de documentare și informare, al bibliotecilor școlare și al bibliotecilor publice pentru copii. Lectura copiilor și adolescenților*. Vol. 1. București: Semn de carte, 2009, p. 62-65.
2. Cf. *OECD Programme for international Student Assessment*: on-line. Accesibil pe internet la adresa: <http://www.oecd.org/pisa/> (accesat: 10 octombrie 2013).
3. **COSTACHE, Adrian; IONIȚĂ, Florin; SĂVOIU, Adrian.** *Limba și literatura română: manual pentru clasa a X-a*. București: Grupul Editorial Art, 2007, p. 26.
4. Programele de alfabetizare UNESCO se pot consulta la adresa: www.unesco.org/new/eu/education/themes/education-building-blocks/literacy
5. Programa de bacalaureat pentru anul 2014 se poate consulta la adresa: <http://edu.ro/index.php/legaldocs/20431>
6. Variante pentru subiectul de tip I se găsesc la adresa <http://www.invat-online.net/variante-rezolvate>
7. Variante pentru subiectul de tip I se găsesc la adresa <http://www.invat-online.net/variante-rezolvate>
8. Variante pentru subiectul de tip I se găsesc la adresa <http://www.invat-online.net/variante-rezolvate>
9. **NEGRICI, Eugen.** *Expresivitatea involuntară*. București: Editura Universală, 2000, p. 20.

Reading and school

Simona Fortin

Author

Teaching assistant, drd., Information and Documentation Staff, Communication and Public Relations Department, Faculty of Letters, University of Bucharest

E-mail: *simona_fortin@hotmail.com*

Abstract

The article examines the relationship between reading and school. The author defines the reading competencies, the targets included in the curricula and the general requests of the baccalaureate themes for the written examination at Romanian language and literature. There are analysed the students' reading models: school reading, compulsory reading, suplimentary reading, loisir reading, information reading and utility reading.

Key words: *school, reading, reading competencies, curriculum, textbook, baccalaureate, Romania*

School continues to be the general environment where to meet reading. Consequently, the cooperation between every documentary structure and school is absolutely necessary, and that means that society, in the whole, assumes the responsibility to assure to the child access to education, without permitting this fundamental right to be diminished by the circumstances in the child's family.

School is an environment which can be controlled and where the educational intention of society is possible to be imposed. We must underline very clearly the importance of school and its essential role in educating children and youngsters. In the same time, we must be aware about the fact there is not perfect, and school, as an institution, it is not a general answer for all the issues connected with education.

The function of a documentary structure (mostly school libraries and the school information and documentation centres) is precisely to support and correct the educational process in school and in the family.

Reading abilities include, equally, knowledge, capacities and abilities which are not limited to a matter.

The main objectives proposed by the school curricula, no matter the subject, are the following:

- define the basic terms (there is pursued the most appropriate reproduction of terms);
- use the simple terms in a well-known framework (it is practiced by short texts or by questions with short answers);
- use the fundamental terms in new situations (it assumes the construction of new texts, beginning with a list of given terms; it is pursued the coherence and the correctness of the texts);
- use, in writing, the terms common to various matters and specific to a certain field (it is very important because the special language is included into the general language);
- select the terms from supplementary texts and mass-media information (it stimulates the identification of terms);
- select the essential facts and their conceptualization (1).

The parallel analysis of the requests from the Romanian curricula connected with reading and the situation in other countries can explain, to a great extent, the disappointing results at surveys like PISA (*Programme for International Student*

Assessment). This programme is an international survey initiated in 1997 by OECD (*Organisation for Economic Co-operation and Development*) with the purpose to evaluate the educational systems in the whole world, once at three years, by evaluating the competencies for the 15 years old students, covering three main subjects: reading, mathematics and science. In Romania, the reading abilities are mainly limited to the linguistical code; the competencies connected with the ethical, aesthetical and philosophical etc expound are developed too little. When these are mentioned (implicitly and explicitly), they are considered, in fact, still a problem connected with the language aspects. Reading is not seen as a communication process, where the participants, reader and author, achieve, through the text, a sequence of the communication act.

If we analyse strictly the students' reading, there are the following types:

1. school reading

The textbook reading is the first for a child and, sometimes, the only reading. A student in high school should understand the text book and that is why, many times, he/she progresses with reading up to this level. In Romania, there are not special curricula for students with reading problems. Thus, if a student reads too slow or he/she does not understand, he/she is destined to the school failure.

2. compulsory reading

Nowadays, in the Romanian educational system, there are not anymore compulsory works to be read by all students, but only subjects for discussion and some authors („canonical authors”). There is no compulsory reading for the 1st-4th grade, and there are some authors recommended by the school curricula for the 5-th grades, but the teacher is free to choose other texts. It is important for the student to learn different literary species, figures of speech and study fragments from Romanian literature classical writers.

3. supplementary reading

One of the targets of the curriculum is the supplementary reading, but there is not an „obligatory” bibliography. Each teacher decides what the students would study as supplementary reading. Otherwise, there is a bibliography in the textbooks, at the end of the chapters („bibliographic file”), as well as some interpreted

texts including exercises. For example, in the 12th grade textbook (authors Marin Iancu and Alis Popa, Corint Publishing House, 2007), for the topic „The imaginary aspects at the poet Bacovia. From symbolism to modernism”, for the supplementary reading, the authors suggest two poems by George Bacovia: „Alb” („White”) and „Negru” („Black”). The bibliographic file includes a list with authors and books about Bacovia: Ion Caraion – „Bacovia. Sfârșitul continuum”, V. Fanache – „Bacovia. Ruptura de utopia romantică”. In the 11th grade textbook (authors Marin Iancu and Ion Bălu, Corint Publishing House, 2007), for the topic „Eminescu – ultimul mare romantic” („Eminescu – the last great romantic”), the supplementary reading is the poem „Peste vârfuri” („Over the treetops”), and the bibliographic file includes works of the critics: D. Caracostea – „Arta cuvântului la Eminescu”, G. Călinescu – „Opera lui Mihai Eminescu”, T. Vianu – „Poezia lui Eminescu”. In the 10th grade textbook (authors Adrian Costache, Florin Ioniță and Adrian Săvoiu, Grupul Editorial Art, 2007), for the subject „Basmul cult” („The cult fairytale”), the suggestions for the supplementary reading are the following: Mircea Eliade – „De la Zalmoxis la Genghis-Han”; Jean Chevalier, Alain Gheerbrant – „Dicționar de simboluri, I-III”; Andrei Oișteanu – „Grădina de dincolo. Comentarii mitologice la basmul Harap-Alb”; Mircea Eliade – „La țigănci”; Ion Creangă – „Povestea lui Stan Pățitul”; „Epopoea lui Ghilgameș”. It is interesting the manner to introduce these supplementary reading in the textbook: before the list with the recommended works, the authors mention: „we recommend you some works (...) which are connected with the issued presented this chapter. By reading them, you can get *pro* or against reasons for the above mentioned hypothesis.”(3).

4. loisir reading

The disposition for reading is formed in time: first, you hear (someone reads for you), then, you yourself run through the text, passing gradually from letter to syllable, then to the text, and the last step to be the reading of novels for adult people. Even from the adolescence, a good reader is considered to be that person who reads two books per month. Alongside with the explosion of the magazines for all ages, children and teenagers have the tendency to replace the books reading

with the magazines reading (see the American model, where the comics are in fashion and they are very well seen, both as reading and price, some of them are very expensive). Actually, books cannot be compared to magazines: books can develop the intellect, meanwhile the magazine does not, as it is reduced as number of pages and emphasizing less the written text, but more on graphic. Books support the development of the psychical capacities, as the memory, thinking, will, imagination, inventivity and conscience. If for the small children pictures are very important, as they support the development of imagination, by presenting creatures not to be seen ever day and show the authors' vision about the event, they are also a good opportunity for a reading break, for a child elder than 9-10 years, the text should be the main reading.

5. information reading

Information reading is not taken into consideration in Romania. Many children/teenagers who are, apparently non-readers, read information as they are interested in (they read about sport, computers, mobile phones etc.). We should make a capital out of this type of reading and children/students should be encouraged to do this, as they can be attracted to geography, history, politics or music. Some other aspects refer to the fact that many teenagers, mostly boys, prefer to read on the computer. It is perfect if they do not limit their reading at this type, but, it's preferable than not to read anything; better they start with information about a singer or some historical events. There are also adults, actually many of them, who do not read literature. Precisely for this reason, children become familiar with encyclopedias. A child who is accustomed to a „light” reading passes more easily to loisir than one who reads absolutely nothing.

6. the utilitarian reading

The new UNESCO programmes for alphabetization (4) are based on programmes of utilitarian reading. Lessons like „Let's learn how to read a recipe” or „When this product ends” are very important because the modern, surrounded by technology, many times should manage by his/her own. For example, if one goes to the shop and wants to buy any product, one should read what this product is useful for and, very important, if that product is not ended. The failure of the utilitarian reading leads to functional

analphabeticism as it has been noticed that the modern people does not manage to use writing in concrete situations (frequent and serious writing errors, lack of knowledge as regarding the simple rules of punctuation, orthography and infantile reading). Thus, there is emphasized the reading of forms, telephone bill, recipes, labels on food and on clothes, brochures, as well as the booklets for the home appliances. There are programmes destined to the utilitarian reading and to libraries (ex. For reading the web page and the tutorial), either as lessons, or explanations from the librarian.

Teenagers' reading, mentioned in the Note of presentation both of the *Curriculum for primary school*, and also in the *Curriculum for high school*, as a fundamental value, it is still a problem, emphasized by the students' refusal to read, more and more resistant, situation which can be explained in many ways:

- temptation to replace the own reading with the syncretic representation of the dramatizations after the works under debate;
- irresistible attraction to games and chat with friends on the Internet;
- overwhelming size of some works which are discouraging by the fact they need a lot of time, in a period when spending some dozens of hours for reading a text, no matter how gripping it is, it is an anachronistic and boring gesture, with no practical use;
- possibility to substitute their own reading impressions with the authoritative opinions, formulated impeccably in the auxiliary materials for preparing the baccalaureate or in the reviews on the Internet;
- difficulties to understand come from the students' ignorance about numerous old, folk or regional words to be found in the works they study (at Romanian authors as: Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Ion Barbu, Marin Preda);
- lack of understanding the essence of life problems involved in the characters' actions in the works studied at school determines the lack of empathy of the teenager reader today with the character whose destiny is submitted to the social and historical conditions of the 19th century, the beginning of the 20th century or during the Stalinist age. Thus, there can emerge questions as the following: „why one person should worship

---

Reading and school

---

land, as there it is the opportunity to live more attractively and easy in the town or in foreign countries?”, „why a parent is so annoyed by the attitude of his/her own children who adapt better to the historical demands, understanding that anything can be transformed in goods, including one’s own work?”.

The promotion at the baccalaureate has become a purpose itself, as it is demonstrated by the students’ attitude towards the requests in the *High school curriculum* and it is admitted, implicitly, in some documents issued by the Ministry of National Education, where there were exaggerated the statistics about the promotion at this exam. Thus, many students are not involved in all that is not connected with the *Curriculum for the baccalaureate*, out of their study interests: „The old period: life’s religious dimension and the emergence of the historical conscience. The cultural/literary tendencies in the 17th and the 18th centuries: Humanism and Enlightenment”; „The role of literature in 1848 period”; „Romania between Orient and Occident”; „Cultural/literary tendencies: vanguardist directions”; „Cultural identity in European context”; „Literature subdued to the communist ideology”; „Cultural/literary tendencies: Postmodernism”; „Forms of the literary history and criticism”. We mention that for these subjects *Curricula* (5) provisions case studies or debates, without mentioning the minimum content parameters.

The students’ training is influenced by the structure of the subjects from the baccalaureate, settled by the National Service for Evaluation and Examination (*SNEE*). The topic type I (6) is designed to highlight the competencies about using correctly and adequately the Romanian language in understanding the messages in different cases of communication, but also the precise way to settle the requests based on the text „at first sight” submitted to interpretation, orientates the students to a shallow approach and to simplified answers, valid for any text of this type. The formalism and stereotypy of some requests of the type I subject prevent the evaluation of the student’s real competencies. In the following, we present some „formal” examples”: „Explain the role of the hyphen in the structure .....”; „Mention two literary topics/motives in the given text”; „Illustrate with examples two features of the lyric/epic/dramatic

genre”; „Mention two lexical and grammatical signs for the subjective lyricism/of the presence of the lyric”; „Illustrate with two features the given text to Symbolism/Romantism/Modernism”; „Mention the type of perspective/narrator in the given text”.

The topic Type II (7) implies to write an argumentative text on a given topic, beginning with a quoted opinion. This subject can stimulate students’ creativity and can be an efficient manner to test the ability to approach flexibly and with rich nuances the others’ opinions and judgements and to verify the cultural representations acquired during high school. The major risk can occur by using formally the connectors specific to the text, in order to get the afferent points and to take over some linguistical clichés from mass-media or from the formulation of some false ideas or obvious truths instead of demonstrative examples, to which there is added the substitution between idea and the demonstrative examples.

The topic type III (8) requests to write a structured or non-structured essay, through which there is pursued to test the student’s ability to expound an author/a work studied in school from a minimum curriculum of 17 „canonical authors”, for which there is recommended a representative text which can be framed in one of the above mentioned literary species (cult fairytale cult short story, novel, comedy, modern drama), in a typology of subjective-objective or modern-traditional type, in a literary/cultural tendency (Romanticism Symbolism, Realism, Modernism, Traditionalism, Neomodernism) or in a literary epoch (1848, The epoch of great classic writers, Interwar period, Postwar period). Three of the four requests of the structured essay are directed not so as to the interpretation the chosen work, but to demonstrate the knowledge of some operational concepts: incipit, final, opposition and symmetry relationships, narrative perspective, the works, the chronotop imaginary - poetical, recurrence elements, prosody elements. This way can be explained the solution chosen by many candidates: to memorize some comments already done. The condition to get 14 points of the total of 30 for writing the essay if they observe the limits of 2-3 pages or 600-900 words, raise another problem: if this limit can be observed for the epic and dramatic texts, the situation is not the same with the essay applied upon a text from the works

written by George Bacovia, Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Ion Barbu and Nichita Stănescu, under the circumstances these authors were not studied in the whole, but only by one text, according to the provisions in the *Curricula*. For some graduates of the technical school, to write an essay of minimum 2 pages (600 words) might be an insuperable difficulty which can be overcome only in the above mentioned manner, more precisely by memorizing the comment written by an authorized person – the teacher or the textbook author.

Thus, it is found that the recognized need to stimulate reading and autonomous, reflexive and critical thinking is dissipated by the structure of the topics proposed for the baccalaureate, topics which allow stereotype or memorized answers.

It is more and more obvious the need to reorganize both the curricula for the Romanian language and literature, and the textbooks, taking into consideration the expectancies of the society towards this matter, the general and specific objectives to generate the competencies by the reality of the 21st century.

Taking into consideration the features of the 21st century, it is obvious that it is necessary to settle a number of contemporary values. It is necessary to maintain certain authors in the school curricula – benchmarks for the Romanian literary edifice – who the contemporary students do not „agree” through the works included in the school textbooks. Other texts can be chosen or some other reading and interpretation „key”. Actually, here works „the conventionality and the psychological inertia” mentioned by the critic and literary historian Eugen Negrici, that urges the textbooks authors and also the teachers in the classroom or when they examine at the baccalaureate to the same texts they know better.

The student’s more active involvement in the process of interpretation of the proposed work can be a manner to increase the interest for reading by setting new parameters of interpretation, in order to highlight other dimensions of the already known artistic reality. That is what Eugen Negrici called „the revealing reading” as a method to find the pleasure to read: „Shortly, to interpret means for us to discover in a message other messages; it means to pass through «the obvious content» (usually delusive disappointing) in order to reveal «the latent content» beside and,

sometimes, against the author’s will that the form should be understood and consumed at he/she produced”(9).

NOTES AND BIBLIOGRAPHY

1. **ANTONESCU, S.M.; FORTIN, Simona.** Dezvoltarea competențelor lectoriale. In: *Ghidul centrelor de documentare și informare, al bibliotecilor școlare și al bibliotecilor publice pentru copii. Lectura copiilor și adolescenților*. Vol. 1. București: Semn de carte, 2009, p. 62-65.
2. Cf. OECD *Programme for international Student Assessment*: on-line. Available at the address: <http://www.oecd.org/pisa/> (accessed: October 10th, 2013).
3. **COSTACHE, Adrian; IONIȚĂ, Florin; SĂVOIU, Adrian.** *Limba și literatura română: manual pentru clasa a X-a*. București: Grupul Editorial Art, 2007, p. 26.
4. The alphabetization programmes released by UNESCO can be accessed at the address: www.unesco.org/new/eu/education/themes/education-building-blocks/literacy
5. The baccalaureate curriculum for 2014 can be seen at address: <http://edu.ro/index.php/legaldocs/20431>
6. Variants to the subject type I can be found at the address <http://www.invat-online.net/variante-rezolvate>
7. Variants to the subject type I can be found at the address <http://www.invat-online.net/variante-rezolvate>
8. Variants to the subject type I can be found at the address <http://www.invat-online.net/variante-rezolvate>
9. **NEGRICI, Eugen.** *Expresivitatea involuntară*. București: Editura Universalia, 2000, p. 20.

Lectura adolescenților. Dimensiuni culturale și educative.

Introducere

Simona Fortin

Autoarea

Asist. univ. drd., Colectivul de Științele Informării și Documentării, Departamentul de Științe ale Comunicării, Facultatea de Litere, Universitatea din București

E-mail: *simona_fortin@hotmail.com*

Abstract

Articolul tratează, concis, problema lecturii. Autoarea explică termenul, menționând un scurt istoric, inclusiv apariția termenului „lectură literară”, și analizează relația autor-text-cititor. De asemenea, prezintă lectura văzută prin prisma sistemului educațional, lectură ce structurează și rafinează gândirea critică. Lectura, alături de scriere și de matematică, se „învață” încă din școala primară, fiind una din activitățile problematice. Atât bibliotecile școlare, cât și centrele de documentare și informare susțin politica educațională prin activitățile desfășurate, prin politica de achiziție și prin dezvoltarea competențelor de comunicare și a abilităților de lectură ale elevilor.

Cuvinte-cheie: *lectură, educație, cititor, cunoaștere, bibliotecă școlară, centru de documentare și informare*

Orientarea sistemului de învățământ preuniversitar spre proiectarea și realizarea calității în toate activitățile instituției școlare, inclusiv în structurile infodocumentare ale acesteia, este un obiectiv realizabil prin crearea și consolidarea unei culturi organizaționale adecvate. Politica de asigurare a calității în educație este un proces complex și, pentru a avea șanse de reușită, aceasta trebuie integrată culturii instituționale a organizației și materializată în și prin strategii adecvate managementului strategic și al calității totale.

În evoluția istorică a societății umane fenomenul lecturii a înregistrat și a influențat, la rândul său, toate marile schimbări ale civilizației. Fiind la origini privilegiu al unor grupuri de elită socială și/sau spirituală, actul lecturii „a coborât” la nivelul maselor, diversificându-și constant funcțiile: de la instrument de informație sau de contemplație estetică la modalitate de elevație spirituală, dar și cale de compensare imaginară a unor aspirații (încă) nematerializată precum și, mai ales, mijloc *sine qua non* de educație și autoeducație. Astfel, nu mai miră pe nimeni că studiul lecturii a devenit, în epoca modernă (actuală), un domeniu științific distinct, cu tehnici, metode și metodologii proprii, căruia cercetători de diverse profesii – lingviști, critici și istorici literari, psihologi, sociologi, profesori, bibliotecari, profesori documentariști ș.a. – îi acordă maximă atenție.

Lectura a devenit, astfel, o „preocupare mondială”, invocată în numeroase discursuri, recunoscută, apreciată, recomandată, descrisă, analizată ș.a.m.d. Sintagma „arta lecturii” este aproape un bun comun în lucrările unor autori importanți, cum ar fi Umberto Eco, Paul Cornea, Émile Faguet, Wolfgang Iser, Jocelyne Giasson, Monique Iebron, David Olson, Robert Escarpit și mulți alții.

Fenomen, deopotrivă, social și psihologic, atingând categorii diverse ale populației, cu niveluri diferite de posibilități materiale, de pregătire profesională, de cultură și de capacități cognitive, lectura înseamnă, în primul rând, un proces de comunicare: toate sensurile termenului de lectură includ semnificația de transmitere și comunicare. Lectura (lat. *lego, ere, legi, lectum* din latină înseamnă „a culege, a aduna, a strânge; a citi”) (1), în sens tradițional etimologic, înseamnă descifrarea sistemului de semne scrise care constituie un text și înțelegerea (decodarea) ansamblului de elemente comunicate în acest fel.

Pornind de la acest înțeles general acceptat, cuvântul a căpătat și sensul de interpretare a unui text literar. Capacitatea de a crea mai multe puncte de vedere cu privire la scriere, de a judeca și înțelege în mai multe feluri provine din caracterul ei multifuncțional, din diversitatea nivelurilor și mesajelor cuprinse. Faptul că lectura (inclusiv în sensul de interpretare) este etapa finală a existenței operei, de o indiscutabilă importanță, rezultă tocmai din trăsăturile constitutive ale literaturii: polivalența mesajului, ambiguitatea înțelesului și caracterul său de operă deschisă (2).

Oricare ar fi modalitatea și mijlocul de transmitere, lectura este comunicare de la autor la cititor, ea reprezentând, simultan și succesiv, toate elementele comunicării, deoarece lectura este comunicatul, comunicantul, comunicarea și ea dă naștere unui informat: cititorul, care, la rândul său, este cel care creează lectura. Iată, deci, că lectura este un act de reciprocitate.

Multe secole, lectura a fost percepută ca un proces vizual prin care cititorul descifra cuvintele prezentate sub o formă scrisă. Treptat, au fost propuse concepții noi, ce s-au răspândit după anii '80, total diferite de cele clasice. Astfel, dacă astăzi să știi «a citi» înseamnă să înțelegi ce citești, cu ani în urmă, să știi «a citi» se limita la cunoașterea abecedarului, la a memora texte sau la a citi cu voce tare și expresiv; se consideră că «a citi» era un proces pasiv și «a scrie» era un proces activ (3).

Noi putem reține că actul lecturii, definit astăzi ca un act de înțelegere, are la bază, în primul rând, punerea în interacțiune a patru tipuri de procese: vizuale, percepție, de recunoaștere și înțelegere. Aceste procese se efectuează în conjuncție cu trei substructuri de memorie (senzorială, de lucru și pe termen lung) (4). Așadar, lectura este percepută ca un proces mai mult cognitiv decât vizual, ca un proces activ și interactiv, ca un proces de construire/creare a sensului de comunicare.

Teoriile post-moderne au spart frontierele tradiționale ale obiectului text și acest lucru explică, în parte, de ce numeroase studii tratează procesele de lectură, definind, totodată, lectura literară. „Oficializarea” sintagmei „lectură literară” se datorează lui Michel Picard (5), care îi consacra un colocviu în 1994, la Reims; nu s-a ajuns la un consens în definirea acesteia în lumea specialiștilor, continuând să fie și astăzi subiect de dezbateri și polemici.

În timp ce Émile Faguet consideră că „lectura

este alcătuită din ce cunoaștem, din ce aflăm, din ce nu mai e nevoie să aflăm pentru că știm și din ce știm acum mai bine pentru că am învățat din nou” (6), Nicolae Balotă vede un om sfârșit în „cel care nu mai are nicio curiozitate, cel care crede că nicio carte nu-i mai poate spune nimic, că a epuizat toate cărțile” (7).

Definind lectura ca act de traducere a operei, care se modifică pe parcurs, transformându-l și pe cel care citește, Wolfgang Iser compara textul cu o partitură a cărei instrumentare le revine cititorilor. Aceștia au, astfel, șansa, generatoare de plăcere, de a-și activa o serie de capacități: „autorul și cititorul poartă în sine și împart jocul fanteziei, care nu ar putea fi inițiat dacă textul ar avea pretenția de a fi mai mult decât o regulă de joc. Pentru că lectura devine doar atunci plăcere, când productivitatea noastră intră în joc, adică acolo unde textele ne oferă șansa de a ne activa capacitățile” (8).

Pe aceeași coordonată de interpretare, Umberto Eco avansa conceptele de *autor-model / autor-empiric*, *cititor-model / cititor-empiric*: „un text e un artificiu ce tinde să-și producă propriul său cititor-model. Cititorul-empiric e cel care face o conjectură asupra tipului de cititor-model postulat de text. Ceea ce înseamnă că cititorul-empiric e cel ce avansează conjecturi nu asupra intențiilor autorului empiric, ci asupra acelor ale autorului-model. Autorul-model este cel care, ca strategie textuală, tinde să producă un anume cititor-model” (9).

Interpretarea se situează astfel între cei doi poli: intenția autorului și semnificarea involuntară care, la rândul ei, poate fi intrinsecă, în raport cu sistemele proprii de semnificare ale textului la care se raportează, sau extrinsecă, a lectorului, în raport cu propriile dorințe, aspirații, criterii arbitrar sau convenții culturale asimilate de acesta: „când un text este pus într-o sticlă – iar asta nu se întâmplă numai cu poezia sau cu proza, ci și cu *Critica rațiunii pure* – adică atunci când un text este produs nu numai pentru un destinatar unic, ci pentru o comunitate de cititori, autorul știe că el va fi interpretat nu după intențiile sale, ci după o complicată strategie de interacțiuni care-i implică și pe cititori, dimpreună cu competența lor în privința limbii ca patrimoniu social” (10). Prin „patrimoniu social” criticul italian înțelegea convențiile culturale pe care limba respectivă le-a produs, precum și istoria interpretărilor precedente a multor texte.

Privită prin prisma sistemului educațional,

Lectura adolescenților. Dimensiuni culturale și educative. Introducere

lectura literară este considerată ca un instrument intelectual și cultural, care permite să se structureze și să se rafineze gândirea critică. Ea include moduri diferite de realizare, după locurile unde se întrebuițează, desemnând un ansamblu de practici pe care experiențele le angajează, dincolo de o concepție a lecturii, o viziune a subiectului cititor. Învățarea ei va permite elevului să aibă ocazii frecvente și regulate pentru a citi; în acest fel va ști să reflecteze la practicile ei și la cunoștințele dobândite din procesul de lectură, va ști și va înțelege funcționarea textelor scrise. Dar „a avea acces la scris nu înseamnă neapărat a avea acces la cultură sau la orice text scris” (11), însă putem spune că lectura, indiferent de ce natură este, din momentul în care permite a lua la cunoștință despre conținutul unui text scris, îi permite cititorului, pe de o parte, să participe la anumite manifestări culturale cu diverse grupuri sociale, iar pe de altă parte, să capete anumite valori în urma cunoștințelor achiziționate cu discernământ. Dimensiunea culturală a lecturii se confirmă prin aceea că lectura este o cunoaștere, o cultură extrasă de cititori. Școala consideră în mod implicit că stăpânirea lecturii ca și tehnică, degajată din toată dimensiunea culturală, permite accesul la cultură.

Lectura este una din învățăturile esențiale ale școlii primare, alături de scriere și de matematică, și scopul principal al școlarității obligatorii. Învățarea lecturii este un subiect care a interesat numeroși pedagogi, dar după ani de controverse se pare că niciuneia din metodele și tehnicile de învățare nu-i revine aportul decisiv, lectura continuând să fie în mare impas. Ca și scrierea, lectura constituie punctul esențial al școlii primare, a cărei primă misiune se definește prin trilogia «a citi, a scrie, a înțelege».

A ști să citești este cheia, înainte de toate, a reușitei școlare, apoi a afirmării în viață. Învățarea lecturii este, fără îndoială, activitatea care ridică cele mai multe probleme învățătorilor/profesorilor și care face astăzi obiectul preocupărilor sistemelor educaționale la nivel mondial. În ceea ce privește copilul, învățarea lecturii reprezintă pentru el una dintre izbânzile majore din viața sa școlară.

Învățarea lecturii se petrece prin decodarea și identificarea cuvintelor, conducând la comprehensiune; identificarea cuvintelor nu are în vedere o ghicitoare, căci învățarea acestora se face progresiv: este necesar ca elevul să identifice sunetul și sensul acestuia. Se evidențiază *patru*

mari pași (12), îndreptați spre patru mari activități: familiarizarea cu textul scris, înțelegerea acestuia, identificarea și redarea textului. Pentru un copil care stăpânește vocabularul, textul este ușor de descifrat, iar lectura este mai ușoară când cuvântul descifrat prezintă pentru elev o semnificație imediată. Important este să știe:

- ce înțelege sau nu;
- când înțelege sau nu;
- ce trebuie să păstreze (memoreze) sau de ce are nevoie pentru a înțelege;
- ce poate face pentru a ameliora înțelegerea sa.

Primul scop al educatorilor din școala primară este să combată incapacitatea copiilor de a stăpâni lectura și să-i facă să înțeleagă un text, care la rândul lui trebuie să umple golul informativ între cei care o vor stăpâni și cei aflați în dificultate. Cu alte cuvinte, actul lecturii trebuie să fie centrat asupra înțelegerii a ceea ce se citește.

Bibliotecile școlare, alături de centrele de documentare și informare, susțin politica educațională, sprijinind obiectivele prevăzute în planurile de învățământ. Activitatea profesorului documentarist se desfășoară pe patru niveluri: pedagogic, cultural, de comunicare și de gestionare. Primele două sunt menite să inițieze elevii în cercetarea documentară prin activități educative, proiecte mono/pluri/inter/transdisciplinare, prin animații culturale etc.

În vederea alcătuirii unui fond de carte echilibrat, bibliotecarul trebuie să țină cont de programele școlare, asigurând un număr suficient de exemplare și de titluri, mai ales că „dotarea unei biblioteci școlare trebuie să fie de minimum 3 volume/elev, urmând ca raportul de 10 volume/elev să fie atins progresiv în cel mult 5 ani.” (13)

Un rol important în dezvoltarea competențelor de comunicare și a abilităților de lectură îl au atât bibliotecarii școlari, cât și profesorii documentariști „prin diverse activități care vor stimula lectura (texte diverse, imagini fixe și animate etc.) și care vor include în procesul de formare operațiuni asociate de decodare a textului/imaginii, de analiză, de sinteză, de interpretare, de prelucrare, de comunicare etc.” (14)

Fiecare etapă din viața unui om este importantă și tot ceea ce facem, mai ales la „început de drum”, ne marchează existența. Așa cum copilăria este vârsta fără de griji, vârsta jocului, așa și adolescența este vârsta asimilărilor. Se spune că omul învață în permanență, dar

important este ce și când învață. Începem școala când ne despărțim de prima copilărie și o terminăm, cel puțin perioada liceală, când ne pregătim să „renunțăm” la adolescență în „favoarea” statutului de adult. Școala generală și liceul sunt menite să formeze o bază în fiecare dintre noi. Odată învățate literele, nu ne mai putem descurca fără ele: citim tot timpul, sau cel puțin așa ar trebui, fie că este vorba și de un nume.

Lectura este extrem de importantă, poate cea mai importantă. „A citi înseamnă a (re)câștiga capacitatea de a visa” (15). Un elev aude de nenumărate ori sintagma „învață, că nu știi când îți trebuie”. De multe ori se adevărește, mai ales atunci când ne așteptăm mai puțin. Dar degeaba un elev învață ce este un ADN sau cum se rezolvă o problemă complicată la matematică, dacă nu știe să citească sau dacă nu are format acest obicei. În copilărie ne citesc alții și nu prea putem decide, de multe ori, ce povestire am vrea să auzim. În adolescență putem alege singuri. Aceste alegeri își vor pune amprenta și, fără să ne dăm seama, devenim alți oameni, în funcție de deciziile pe care le luăm.

NOTE ȘI BIBLIOGRAFIE

1. **GUȚU, Gh.** *Dicționar latin român*. București: Editura Științifică, 1973. Ediția a III-a, p. 319.
2. **ANGHELESCU, Mircea; IONESCU, Cristina; LĂZĂRESCU, Gheorghe.** *Dicționar de termeni literari*. București: Editura Garamond, 1995, p. 139-140.
3. **GIASSON, Jocelyne.** *La lecture: de la théorie à la pratique*. Boucherville: Editions Gaëtan Morin, 1995, p. 11-12.
4. **BASQUE, Josianne.** *Qu'est-ce qu'un apprenant?* / on-line / <http://www.ulaval.ca/aced2000cade/francais/Actes/Basque-Josianne.htm> (accesat: 20 august 2013)
5. Apud **DUFAYS, Jean-Louis; GEMENNE, Louis; LEDUR, Dominique.** *Pour un lecture littéraire* / on-line / <http://www.books.google.fr/books> (accesat: 20 august 2013)
6. **FAGUET, Émile.** *Arta de a citi*. București: Editura Albatros, 1973, p. 32.
7. **BALOTĂ, Nicolae.** *Arta lecturii*. În: *Contemporanul – ideea europeană*, vol. 18, nr. 2, febr. 2007, p. 7.
8. **ISER, Wolfgang.** *Actul lecturii: o teorie a efectului estetic*. Pitești: Paralela 45, 2006, p. 245.
9. **ECO, Umberto.** *Limitele interpretării*. Constanța: Pontica, 1996, p. 37.
10. **ECO, Umberto.** *Limitele interpretării*. Constanța: Pontica, 1996, p. 125.
11. **ANTONESCU, S. M.** Falsul paradox al cercetărilor legate de măsurarea lecturii (II). În: *Tribuna învățământului*, vol. 59, nr.946, 21-27 aprilie 2008, p. 11.
12. *Toutes les études sur la lecture...* / on-line / <http://www.cnrs.fr> (accesat: 20 august 2013)
13. Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare. În: *Monitorul Oficial al României*, partea I, nr. 757/27.X.2011, art. (51), p. 17
14. Repere privind elaborarea și punerea în practică a unei strategii locale de educație pentru informație și formare a unei culturi informaționale a elevilor (Anexa nr. 2 la regulament). În: *Monitorul Oficial al României*, partea I, nr. 757/27.X.2011, p. 21
15. **ANTONESCU, S. M.** Rolul școlii și lectura ca spațiu intermediar din perspectiva copiilor cu dificultăți familiale și sociale. În: *Managementul calității în domeniul protecției sociale a copilului, tânărului și familiei: seminar internațional*. București: Semne, 2002, p. 66.

Teenagers' reading. Cultural and educative aspects.

Introduction

Simona Fortin

Author

Teaching assistant, drd., Information and Documentation Staff, Communication and Public Relations Department, Faculty of Letters, University of Bucharest

E-mail: *simona_fortin@hotmail.com*

Abstract

The article deals with reading, briefly. The author explains the term, mentioning also a short history, including the emergence of the term „literary reading”; she also analyses the relationship author-text-reader. In the same time, she presents reading seen through the educational system, where it structures and refines the critical thinking. Reading, beside writing and mathematics, is „learned” even from the primary school, being one of the problematical activities. Both school libraries and information and documentation centres support the educational policy through their activities, as well as through the purchase policy and the development of the competencies in communication and the students' reading abilities.

Key words: *reading, education, reader, knowledge, school library, information and documentation centre*

Reading, as a social phenomenon, recorded and influenced, at its turn, all the civilization's great changes, through the human evolution. As it was - in the beginning - a privilege of some social and/or spiritual noptoch groups, the activity of reading „came down” to the level of common people and diversified constantly its functions: from an information or aesthetical contemplation instrument, it changed into a manner of spiritual elevation and also a way to compensate in imagination some urges unmaterialized (yet) and mostly *sine qua non* manner of education and self education. Thus, nobody is amazed today that the study of reading has become in the modern times (nowadays), a distinct scientific field with specific techniques and methods, to which researchers of diverse occupations – linguists, literary critics and historians, psychologists, sociologists, teachers, librarians, documentalists etc. – pay a maximum attention.

Thus, reading has become „the world's care”, mentioned in different speeches, recognized, appreciated, recommended, described, analysed etc. The syntagm „reading art” is almost a common aspect in the works of some important authors as Umberto Eco, Paul Cornea, Émile Faguet, Wolfgang Iser, Jocelyne Giasson, Monique Iebrun, David Olson, Robert Escarpit and many others.

Reading is first a process of communication: all the meanings of the word reading include the idea of transmission and communication. It is both a social and psychological process, involving different categories of population, with diverse financial levels, education, culture and cognitive abilities. Reading (lat. *lego, ere, legi, lectum* from Latin, means „gather; collect, pile up; read”) (1), and with a traditional etymological meaning, it means to decode the system of written signs which form a text and to understand (decode) the ensemble of elements communicated this way. Beginning with this generally accepted meaning, the word gained also the meaning of interpretation of a literary text. The ability to create different opinions about writing, to consider and understand in many ways comes from its multifunctional feature, from the diversity of the included levels and messages. The fact that reading (including with the meaning of interpretation) is the final stage of the work and it is indisputably important results precisely from the constitutive features of literature: the multivalency of the message, the ambiguity of the meaning and its status of open

---

Teenagers' reading. Cultural and educative aspects. Introduction

---

work. (2)

No matter the manner and way to transmit it, reading is communication from author to reader and it represents simultaneously and successively all the elements of communication, because reading includes the things to be communicated, the entity who communicates, communication itself and it brings to light an informed person: the reader, who, at his/her turn, is that who creates reading. Therefore, reading is a mutual action.

For many centuries, reading was seen like a visual process through which the reader decoded the words presented in a written form. Gradually, there were proposed new theories which spread after the '80's and which were totally different from the classical ones. Thus, if today, to be able «to read» means to understand what you read, years ago, to be able «to read» was limited to know the spelling book, to memorize texts or read them in loud voice and expressively; it is considered that «to read» was a passive process and «to write» was an active process (3).

We can bear in mind that reading, defined today as an understanding action, is based, first, on the interaction of four types of processes: the visual process, perception, recognition and understanding. These processes are developed in accordance with three memory substructures (sensorial, working and on long term) (4). As a consequence, reading is seen as a process much more cognitive than visual, as an active and interactive process and as a process for building/creating the communication meaning.

The post-modern theories have broken the traditional limits of the text object and this aspect explains partially why numerous studies deal with the reading processes and define the literary reading in the same time. Michael Picard „rendered official” the syntagm „literary reading” (5), and dedicated to this subject a colloquium in Reims, in 1974; there was no agreement for specialists in defining this notion, and even today it is a subject for debates and disputes.

Meanwhile Émile Faguet considers that „reading is made up of what we know, what we learn, what it is not necessary to learn because we know better now, as we have learned again” (6), Nicolae Balotă considers a worked out person „that who is no more curious about anything, that who things that no book can tell him/her anything, that he/she finished all books” (7).

Wolfgang Iser defined reading as an action of

translating the work, which changes later, and transforming even the reader. He also compared the text with a score whose instruments devolve to the readers. Thus, they have this chance for generating pleasure and activate a series of abilities: „the author and the reader bear in themselves and share the fantasy game, which could not be initiated if the text has the pretension to be more than a game rule. Reading becomes pleasure only when our productivity shows itself, meaning where the texts provide us the opportunity to activate our abilities” (8).

In the similar framework, Umberto Eco advanced the notions of *model author /empirical author, model reader/empirical reader*: „a text is an contrivance having the tendency to produce its own model reader. The empirical reader is that who makes an assumption upon the type of model reader postulated by the text. That means the empirical reader is that who advances assumptions not upon the empirical author's intentions, but upon those belonging to the model author. The model author is that who has the tendency to produce a certain model reader, as a textual strategy” (9).

Interpretation is situated between the two benchmarks: author's intention and the involuntary signification, which, at its turn, can be intrinsic, in accordance with the proper systems of the text significance to which it is compared to, or extrinsic, belonging to the reader, in accordance with his/her own wishes, urges and arbitrary criteria or cultural conventions assimilated by him/her: „when a text is put in a bottle – and this does not happen only with poetry or prose, but also with *Critique of Pure Reason* – meaning when a text is produced not only for a unique destinatory, but for a community of readers, the author knows that he/she will be interpreted not in accordance with his/her intentions, but following a complicated strategy of interactions which involves also the readers, together with their competency in language, seen as social patrimony” (10). The Italian critic understands by „social patrimony” the cultural conventions produced by the language under debate, as well as the history of the previous interpretations for many texts.

Literary reading is considered, in the light of the educational system, as being a cultural and intellectual instrument which allows the critical thinking to be structured and refined. It includes different methods of achievement, according to

---

Teenagers' reading. Cultural and educative aspects. Introduction

---

the places where it is used, designating a series of practices attached to the experiences and the reader's view, beyond an outlook of reading. Literary reading knowledge allows the student frequent and regular opportunities to read; this way, the reader will be able to reflect to these practices and to the knowledge gained in the reading process, and he/she will know and understand the function of the written texts. But, „to have access to writing, does not mean absolutely to have access to culture, or to any written text” (11). However, we can appreciate that reading, no matter its nature, when it allows to learn about the content of a written text, on one side, it facilitates to the reader to take part to some cultural activities with different social groups, and, on the other side, to gain some values, as a consequence of the knowledge acquired with judgement. Reading's cultural framework is confirmed by the fact that reading is knowledge and culture selected by the readers. School considers implicitly that having the thorough knowledge of reading as technique, as a result of all the cultural framework, allows access to culture.

Reading is one of the essential learning activities in the primary school and the main purpose of the compulsory training, beside writing and mathematics. Numerous educators were interested in the subject of reading, but after years of debates, it seems that neither of reading methods and techniques has the leading role, and reading continues to be in a tight corner. Similar to writing, reading is considered to be the main activity in the primary school, whose first mission is defined by the trilogy «to read, write and understand».

First of all, the key for success in school, and then for advancement in life, is to be able to read. Learn to read is, no doubt, the activity which raises the greatest number of problems to the school masters/teachers and it is today the concern of all the educational systems in the world. As regarding the child, learn reading represents for him/her one of the most important achievements in his/her school life.

People learn to read by decoding and identifying words, and that leads to comprehension; the words' identification does not mean a puzzle, because their knowledge is progressive: a child should identify the sound and its meaning. There are to be mentioned *four important steps* (12), in order to achieve four

important activities: become familiar with the written text, understand it, identify and reproduce it. A pupil decodes easy a text, if he/she has a thorough knowledge of the vocabulary, and reading is easier when the decoded word has an immediate signification for him/her. It is important to know:

- what he/she understands or not;
- when he/she understands or not;
- what he/she should keep in mind (memorize) or what it is needed to understand;
- what he/she can do to improve his/her understanding.

The first purpose of the educators in the primary school is to discourage the children's incapacity to have a through knowledge of reading and make them understand a text, which, at its turn should fill the information lack between those who have the through knowledge and those getting into difficulties. In other words, reading should be centred upon understanding what is read.

School libraries, beside the information and documentation centres, encourage the educational policy, by supporting the objectives stipulated in the education plans. The documentalist's activity develops on four levels: pedagogical level, cultural level, communication level and management level. The first two are meant to initiate students in the documentary research through educational activities, mono/plural/inter/trans/disciplinary projects and cultural animation, etc.

In order to make a well-adjusted collection of books, the librarian should take into consideration the school curricula, the number of copies and titles, mostly because „the endowment of a school library should include at least 3 volumes/student, so that the ratio 10 volumes/student to be reached gradually in 5 years, maximum.” (13)

An important role in developing communication competencies and reading abilities is played by school librarians and documentalists „through different activities to stimulate reading (varied texts, fixed and moving images etc.) and which include different associated operations to decode the text/image, analysis, synthesis, interpretation, processing, communication etc, in the process of training.” (14)

Each stage in people's life is important and all what we do, mostly at „the beginning of the road”, leaves a strong impression in our existence. Childhood is the age without any trouble, the age

---

Teenagers' reading. Cultural and educative aspects. Introduction

---

of playing, and the adolescence is the age of uptake. It is said that learning is long life, but it is important what and when people learn. We begin school when we leave the first childhood and we finish school, at least high school, when we prepare to „give up” the adolescence in the „favour” of the status of adult. The primary school and high school are meant to create a basis in each of us. Once we learned the letters, we are not able anymore to manage in their absence: we read all the time, or, at least, it should be like that, either it is about a name.

Reading is very important, maybe the most important. „*To read means to (re)gain the capacity to dream*” (15). A student hears many times the syntagm „learn, one never knows when it is necessary”. Many times, this is confirmed, mostly when one expects less. But in vain a student learns what is DNA or how to solve a complicated problem in maths, if he/she cannot learn and he/she does not have this habit. In childhood, others read for us and, many times, rather we cannot decide what story we want to hear. When we are teenagers, we can choose by ourselves. These choices will have a strong influence, and we are aware that we become different, in accordance with the decisions we take.

NOTES AND BIBLIOGRAPHY

1. **GUȚU, Gh.** *Dicționar latin român*. București: Editura Științifică, 1973. Ediția a III-a, p. 319.
2. **ANGHELESCU, Mircea; IONESCU, Cristina; LĂZĂRESCU, Gheorghe.** *Dicționar de termeni literari*. București: Editura Garamond, 1995, p. 139-140.
3. **GIASSON, Jocelyne.** *La lecture: de la théorie à la pratique*. Boucherville: Editions Gaëtan Morin, 1995, p. 11-12.
4. **BASQUE, Josianne.** *Qu'est-ce qu'un apprenant?* / on-line / <http://www.ulaval.ca/aced2000cade/francais/Actes/Basque-Josianne.htm> (accessed: 20 august 2013)
5. Apud **DUFAYS, Jean-Louis; GEMENNE, Louis; LEDUR, Dominique.** *Pour un lecture litteraire* / on-line / <http://www.books.google.fr/books> (accessed: 20 august 2013)
6. **FAGUET, Émile.** *Arta de a citi*. București: Editura Albatros, 1973, p. 32.
7. **BALOTĂ, Nicolae.** *Arta lecturii*. In: *Contemporanul – ideea europeană*, vol. 18, nr. 2, febr. 2007, p. 7.
8. **ISER, Wolfgang.** *Actul lecturii: o teorie a efectului estetic*. Pitești: Paralela 45, 2006, p. 245.
9. **ECO, Umberto.** *Limitele interpretării*. Constanța: Pontica, 1996, p. 37.
10. **ECO, Umberto.** *Limitele interpretării*. Constanța: Pontica, 1996, p. 125.
11. **ANTONESCU, S. M.** Falsul paradox al cercetărilor legate de măsurarea lecturii (II). In: *Tribuna învățământului*, vol. 59, nr.946, 21-27 aprilie 2008, p.11.
12. *Toutes les études sur la lecture... / on-line / <http://www.cnrs.fr>* (accesat: 20 august 2013).
13. Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare. In: *Monitorul Oficial al României*, partea I, nr. 757/27.X.2011, art. (51), p. 17.
14. Repere privind elaborarea și punerea în practică a unei strategii locale de educație pentru informație și formare a unei culturi informaționale a elevilor (Anexa nr. 2 la regulamentul). In: *Monitorul Oficial al României*, partea I, nr. 757/27.X.2011, p. 21.
15. **ANTONESCU, S. M.** Rolul școlii și lectura ca spațiu intermediar din perspectiva copiilor cu dificultăți familiale și sociale. In: *Managementul calității în domeniul protecției sociale a copilului, tânărului și familiei: seminar internațional*. București: Semne, 2002, p. 66.

Cultura calității

în structurile infodocumentare preuniversitare românești

Daniela Argatu

Autoarea

Bibliotecar

Casa Corpului Didactic „George Tofan” Suceava
E-mail: *daniela_argatu@yahoo.com*

Abstract

Cultura instituțională și calitatea serviciilor, produselor sunt două variabile dependente, care se completează și se intersectează în toate etapele și acțiunile bibliotecii. Structurile infodocumentare sunt preocupate de cultura instituțională și, de aceea, se aliniază rigorilor schimbării, se mobilizează și aplică modele de excelență. Bibliotecarii școlari / profesorii documentariști știu să comunice pentru a putea interacționa coordonat și să își elaboreze propriul comportament raportat la norme și valori comune, analizează relațiile dintre scopuri, mijloace și rezultate.

Cuvinte-cheie: *biblioteci școlare, centre de informare și documentare, învățământ preuniversitar, România, cultură organizațională, parteneriat educațional, calitate, excelență, schimbare*

Orientarea sistemului de învățământ preuniversitar spre proiectarea și realizarea calității în toate activitățile instituției școlare, inclusiv în structurile infodocumentare ale acesteia, este un obiectiv realizabil prin crearea și consolidarea unei culturi organizaționale adecvate. Politica de asigurare a calității în educație este un proces complex și, pentru a avea șanse de reușită, aceasta trebuie integrată culturii instituționale a organizației și materializată în și prin strategii adecvate managementului strategic și al calității totale.

Sistemul de management al calității totale are ca deviză definitorie „să faci lucrurile bine de prima dată”(1), aceasta semnificând printre altele și crearea unui spirit de emulație între cadrele didactice implicate în toate activitățile instituției școlare, în vederea îmbunătățirii calitative semnificative a prestației lor și, implicit, a rezultatelor obținute.

Bibliotecile școlare / centrele de documentare și informare reprezintă structuri în care aplicarea principiilor managementului calității totale (*Total Quality Management – TQM*) poate conduce la rezultate deosebite. Formulând un plan strategic și urmărindu-l în vederea creșterii continue a calității, aceste structuri infodocumentare pot evolua și își pot îmbunătăți performanțele.

Potrivit standardului ISO 9000:2000, pentru a îndeplini criteriile antreprenoriale structura infodocumentară preuniversitară ar trebui să aplice și să respecte următoarele principii de bază ale calității în educație:

- focalizarea pe utilizatori – copil / elev, cadru didactic, părinți, instituție școlară;
- leadership – managementul orientat spre realizarea obiectivelor formulate și asumate;
- implicarea totală a bibliotecarilor școlari / profesorilor documentariști și valorificarea întregului potențial al structurii infodocumentare în care activează;
- abordarea procesuală a resurselor și activităților structurii;
- abordarea sistemică și holistică a instituției școlare (eficiență, eficacitate);
- îmbunătățirea continuă a proceselor, produselor, cerințelor educaționale specifice bibliotecilor școlare / centrelor de documentare și informare;
- deciziile să se bazeze pe date și informații relevante, verificabile;
- relații reciproc avantajoase cu toți partenerii structurii infodocumentare.

Cultura calității în structurile infodocumentare preuniversitare românești

Profesionalizarea ocupației de cadru didactic, automat și cea de bibliotecar școlar, a devenit în ultimul timp unul dintre subiectele prioritare din aria educaționalului. Intenția acestei tendințe reformatoare este aceea de a face cunoscute politicile naționale ale educației, Programul de guvernare 2013-2016 fiind un reper (2), dar și de corelare a structurilor și a etapelor din carieră cu standardele europene conform EFQM (*Fundația Europeană pentru Managementul Calității*).

Importanța strategică a acestor structuri infodocumentare este subliniată în multiple acte legislative: *Legea 334/2002* a bibliotecilor, republicată și actualizată; *Metodologia de evaluare externă a calității educației în învățământul preuniversitar*, publicată în Monitorul Oficial nr. 11 din 8 ianuarie 2013; *Ordinul nr. 946 din 4 iulie 2005, republicat*, pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management / control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial; *Legea Educației Naționale nr.1/2011*; *Ordinul nr. 5554/2011* privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a casei corpului didactic; *Anexa OMECTS nr. 5556/7.10.2011* – Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de documentare și informare; *Metodologia privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar*; *Regulamentul cadru al organizării și funcționării consiliului consultativ*.

Procedurile de asigurare a calității educației elaborate și implementate în biblioteca școlară / centrul de documentare și informare, așa cum apar stipulate în aceste documente legislative, prevăd:

- necesitatea portofoliilor bibliotecarului școlar / profesorului documentarist;
- existența procedurilor operaționale specifice acestei structuri;
- informațiile privind formarea continuă a bibliotecarului școlar / profesorului documentarist în ultimii 5 ani;
- activitatea de diseminare a informațiilor structurii infodocumentare prin intermediul site-ului școlii.

Portofoliul profesionistului din aceste structuri poate cuprinde:

- planuri manageriale anuale / semestriale vizate de directorul unității școlare;
- rapoartele periodice: semestriale, anuale privind activitatea de autoevaluare;
- programul de activitate;

- calendarul proiectelor educative la nivel de școală;

- programul activităților educative școlare;
- proiecte de activități educative / lecții demonstrative / parteneriate.

Pentru o bună gestionare a etapelor de elaborare, aprobare și aplicare a procedurilor operaționale, bibliotecarul școlar / profesorul documentarist trebuie să asigure derularea tuturor acțiunilor privind elaborarea și/sau dezvoltarea sistemelor de management și control. Procedurile trebuie realizate în condițiile cunoașterii și respectării regulilor de management constituite în standardele de control.

Indiferent de activitatea la care se referă, o procedură operațională poartă amprenta fiecărui standard de control, din perspectiva oricărui elemente-cheie din cele cinci ale controlului managerial, respectiv:

- mediul de control;
- performanța și managementul riscului;
- informarea și comunicarea; activitățile de control;
- auditarea;
- evaluarea.

Realizarea în condiții optime a acestor sarcini este posibilă în contextul existenței unor criterii de evaluare permanentă a ocupației de bibliotecar școlar / profesor documentarist:

- capacitatea de a aplica, transfera și combina cunoștințe și deprinderi de muncă, așa cum sunt punctate în *Standardul ocupațional pentru ocupația de bibliotecar* în domeniul învățământ, subdomeniile educație, cultură, mass media (3);
- o bună pregătire biblioteconomică și o continuă activitate de perfecționare profesională;
- cunoștințe de gestiune și audit;
- relația dintre factorii decizionali, utilizatori și bibliotecari, studiată în permanență conform actelor normative în vigoare: ISO 2789 (*Statistica internațională de bibliotecă*), ISO 9230 (*Indici de prețuri pentru achiziții*), ISO 9707 (*Statistici legate de distribuirea documentelor pe diferite suporturi*).

În ceea ce privește activitatea metodic-științifică, bibliotecarii școlari și profesorii documentariști trebuie:

- să fie prezențe active în cadrul cercului metodic / pedagogic;
- să participe la acțiuni specifice, organizate la nivel local, județean și național;
- să aibă contribuții la dezvoltarea studiilor în domeniu, activitate științifică, responsabilități la

---

Cultura calității în structurile infodocumentare preuniversitare românești

---

nivel județean / local (metodist, membru în Consiliul consultativ sau membru în comisiile de jurizare ale unor concursuri școlare), activități în cadrul unor comisii/ consilii naționale (e.g.: Consiliul național al ABR).

Orice instituție școlară are nevoie de bibliotecari cu pregătire în domeniul TQM, deoarece aceștia vor trebui să opereze cu concepte corelate:

- **evaluarea** ca monitorizare, control și audit ce vizează randamentul, eficiența, adecvarea, echitatea, concordanța și conformitatea;

- **organizația**, inclusiv școala ca organizație-instrument, pentru atingerea unui scop;

- **standardul**, încorporând și exigențele specifice școlii, are în vedere reguli, linii directoare, caracteristici referitoare la activități și rezultatele acestora, în scopul obținerii unui grad / nivel de ordine într-un context dat.

Bibliotecarul școlar / profesorul documentarist profesionist, adaptat realității, trebuie să dispună de următoarele:

- **gândire divergentă** (elaborează, promovează, convinge, acționează, învinge - capacități fundamentale pentru activitatea oricărui bibliotecar);

- **dezvoltare profesională** (să caute cunoștințe în mod constant, cu un anumit scop, transformându-le în cunoaștere și promovându-le, contribuind substanțial la învățarea permanentă a utilizatorului, colegului de breaslă, a comunității servite);

- **apartenență comunitară** (deschidere, flexibilitate în servirea informațional-bibliotecară a utilizatorului, a comunității; acceptarea utilizatorului drept partener în procesul de servire informațional-bibliotecară pentru care sunt destinate serviciile și produsele bibliotecii);

- **apartenență de breaslă** (avem nevoie în biblioteci de oameni pentru Bibliotecă).

Bibliotecarii școlari / profesorii documentariști pot îndeplini diverse roluri, în funcție de obiectivele calității:

- rolul planificatorului (concepe sau planifică experiența de informare și/sau documentare și/sau mediul de învățare);

- rolul instructorului (oferă îndrumare sau direcționează situația de informare și/sau documentare, indicând adesea utilizatorilor ce anume să facă);

- rolul expertului (transferă către utilizatori informații și dezvoltă abilități cu privire la un subiect);

- rolul facilitatorului (răspunde nevoilor utilizatorilor și oferă îndrumare și sprijin);

- rolul identificatorului de resurse (furnizează materiale și informații participanților);

- rolul partenerului în cadrul procesului de învățare de informare și/sau documentare (observă și învață cu utilizatorii, planifică împreună cu aceștia scopurile informării și/sau documentării);

- rolul modelului (modelează sau influențează comportamentul și valorile utilizatorilor).

Fiecare bibliotecar școlar se integrează într-o muncă colectivă, sarcinile lui fiind percepute ca un efort de ansamblu al colectivului. De aceea, se impune ca un bun bibliotecar școlar / profesor documentarist să cunoască procedurile operaționale pe cele treizeci și trei domenii de competență, respectiv cele douăzeci de aptitudini necesare unui profesionist în infodocumentare (4), a tuturor pașilor ce trebuie urmați, a metodelor de lucru stabilite și a regulilor de aplicat în vederea realizării activității cu privire la aspectul procesual.

Este important de înțeles faptul că, în contextul nostru cultural, formarea și dezvoltarea unei culturi reale a calității necesită timp, pregătire profesională de calitate și dăruire.

Studiu de caz

După 1989, în învățământul românesc a fost demarat un proces de schimbare. Din decembrie 1997 au fost elaborate și aplicate măsuri de reformă de conținut a învățământului. Din perspectiva nevoii de a apropia sistemul nostru infodocumentar preuniversitar de celelalte sisteme europene, școala trebuie să construiască o cultură organizațională care să includă principii și valori ale educației pentru viitor, ale educației permanente și educației pentru autogestiuine, ale calității și excelenței în condiții de schimbare.

Introducerea schimbărilor, mai ales cele care vizează compatibilitatea sistemului nostru infodocumentar școlar, folosind modele din sistemele europene, trebuie făcută treptat și însoțită de măsuri de sprijin (informare, consiliere, formare, monitorizare). De asemenea, există și alte limite de depășit: bariere culturale (atitudini depășite, lipsă de informații, lipsă de competențe); bariere sociale (interesele unei categorii sociale, conformismul cu anumite norme sau stereotipuri); bariere organizaționale (birocrație, bariere psihologice - mentalități depășite, sentimentul de frustrare și insecuritate socială).

Cultura calității în structurile infodocumentare preuniversitare românești

În TQM se utilizează o metodologie specifică, bazată pe metode diferite de colectare a datelor (observația și interviul) și de analiză a acestora (analiza calitativă), care se poate aplica foarte bine și în structurile infodocumentare preuniversitare.

În anul 2012, președintele Asociației Bibliotecarilor din România, prof. Mircea Regneală, a inițiat o cercetare necesară stabilirii unei diagnoze reale asupra situației structurilor infodocumentare din învățământul preuniversitar românesc, dar și de identificare a elementelor semnificative ale culturii organizației acestor structuri, iar produsul proiectului de cercetare a fost publicat în *Ghidul bibliotecilor școlare și al centrelor de informare și documentare din învățământul preuniversitar românesc* (6).

Au fost culese informații referitoare la:

- coordonatele instituțiilor școlare,
- caracteristicile generale ale managementului bibliotecilor școlare și al centrelor de informare și documentare din învățământul preuniversitar românesc, specificul demersurilor proiective, imaginea și prestigiul bibliotecilor școlare și al centrelor de informare și documentare.

Un alt obiectiv al studiului a vizat problematici diverse:

- identificarea nevoilor specifice acestei categorii de personal;
- domeniul specializării;
- domeniul proiectării, realizării și evaluării în cadrul procesului educațional din învățământul preuniversitar;
- domeniul cunoștințelor, capacităților și atitudinilor necesare activităților de cunoaștere și consiliere a elevilor, precum și a celorlalte categorii de utilizatori;
- domeniul investigării și soluționării problemelor specifice ale școlii și educației.

Cercetarea a făcut apel la studiul de caz ca metodă de investigare de tip calitativ. În cadrul studiului au fost folosite ca metode: *observația directă, chestionarul, interviul individual, analiza documentară*.

Au fost completate 1412 chestionare, iar datele obținute au servit la creionarea unei imagini de ansamblu privind structurile infodocumentare din învățământul preuniversitar românesc.

Setul de metode și tehnici utilizate în vederea colectării informațiilor și scopul în care au fost folosite:

a. Analiza documentară

Prin această metodă au fost studiate

reglementările în domeniu, rapoarte și studii referitoare la standarde ISO, standardele ocupaționale pentru bibliotecarii școlari / profesorii documentariști, metodologii de reglementare a activității acestora, legislația în vigoare privind formarea profesională continuă a acestora, precum și studii de specialitate.

Obiectivul: colectarea informațiilor cu privire la situația reală a structurilor infodocumentare din învățământul preuniversitar românesc, ordonarea informațiilor obținute și alcătuirea unui ghid, a unei baze de date, și formularea unor ipoteze pentru continuarea cercetării prin intermediul altor metode și instrumente.

b. Ancheta prin chestionar adresată bibliotecarilor școlari / profesorilor documentariști

Principalele informații solicitate prin intermediul chestionarului adresat bibliotecarilor școlari / profesorilor documentariști au vizat următoarele aspecte: studii; grad didactic; încadrare normă; vechime; perfecționare profesională; management specific; resurse materiale; dotare IT; informatizare; instrumente de lucru, colecțiile bibliotecii, catalogarea și clasificarea colecțiilor, surse pentru dezvoltarea colecțiilor; extinderea schimbului interbibliotecar; activități / proiecte culturale educative desfășurate în / prin biblioteca școlară / CDI; colaborarea bibliotecarului cu diverși parteneri educaționali; activități de prezervare, conservare, igienizare; instruire PSI și NSM.

Discuțiile au pornit de la principalele puncte slabe identificate prin anchetă și au vizat opinii, așteptări, motivații, rezultate și recomandări pentru îmbunătățirea, sporirea calității actului biblioteconomic în biblioteca școlară.

Punctele tari evidențiate în acest studiu au vizat conștientizarea relației competențe formate – cerințele locului de muncă. Unul dintre aspectele urmărite în acest studiu se referă la nivelul de satisfacție a personalului de specialitate din structurile infodocumentare referitor la demnitatea profesiei (peste 70%).

Punctele slabe au vizat:

- slaba finanțare și dotare a bibliotecilor școlare în comparație cu centrele de documentare și informare;
- nerecunoașterea studiilor și încadrarea pe post;
- nerecunoașterea sau interdicția de participare la anumite tipuri de organizare a formării continue a bibliotecarilor școlari /

Cultura calității în structurile infodocumentare preuniversitare românești

profesorilor documentariști în conformitate cu Legea Educației Naționale nr. 1/2011;

- nivelul scăzut al automatizării bibliotecilor școlare (56%), al conexiunii la Internet (34%), al informatizării (39%).

Când vorbim despre formarea continuă a bibliotecarilor / profesorilor documentariști avem în vedere următoarele:

- perfecționarea curentă prin activități metodico-științifice și cercuri pedagogice;

- sesiunile de comunicări, simpozioanele și schimburile de experiență pe probleme de specialitate;

- stagiile periodice de informare științifică;

- cursurile organizate de alte organizații profesionale – de exemplu, ABR;

- bursele de perfecționare și stagiile de studii și de documentare, realizate în țară și în străinătate;

- forme de învățământ: cursuri postuniversitare de specialitate, doctorat, programe de conversie profesională (6).

Concluzii ale studiului:

Pentru asigurarea calității în educație, inclusiv în biblioteca școlară / centrul de documentare și informare nu este suficient să deții instrumente bune, trebuie să știi să te servești de ele, de aceea, se impune pregătire și formare în domeniul instrumentelor calității.

Oportunitățile anchetei au subliniat intenția bibliotecarilor școlari / profesorilor documentariști de a-și dezvolta și celelalte competențe, conform *Metodologiei formării continue* adaptate Cadrului European al Calificărilor și Cadrul Național al Calificărilor (7):

a) competențe profesionale:

- competențe cognitive;

- competențe funcțional-acționale.

b) competențe transversale:

- competențe de rol;

- competențe de dezvoltare personală și profesională.

Bibliotecile școlare / centrele de documentare și informare din România oferă șanse reale la educație, cultură și formare pe tot parcursul vieții. Ele sunt acele structuri infodocumentare unde cunoașterea și oportunitatea sunt la îndemâna tuturor utilizatorilor ei și, mai mult de atât, contribuie la formarea și dezvoltarea abilităților de viață, bazate pe competențele cheie.

Bibliotecarii școlari/ profesorii documentariști de astăzi au capacitatea de a mobiliza, a combina

și utiliza în mod autonom capacitățile de cunoaștere, deprinderile și competențele generale și cele profesionale în acord cu diversele cerințe specifice unui anumit context, situații sau probleme, dar și de a face față schimbării, situațiilor complexe și neprevăzute. Se impune inevitabil acestor așteptări, armonizarea formării inițiale cu cea continuă într-o viziune comună, unică, logică și stimulativă pentru evoluția profesională a acestora, precum și crearea unui cadru legislativ de recunoaștere a importanței lor în educație. Ei susțin misiunea școlii de implementare a calității în educație. Ei sunt pregătiți să ofere: iubire, empatie, responsabilitate, respect față de tradițiile locale și valorile europene, înțelegere, toleranță, respectul față de natură și mediu, creativitate, comunicare asertivă.

NOTE ȘI BIBLIOGRAFIE

1. **ȚOCA, I.; SPUZĂ, L.E.** *Managementul calității pentru învățământul preuniversitar*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2010

2. **ZECHERU, Vasile.** *Management în cultură*. București: Editura Litera Internațional, 2002

3. **CONSILIUL PENTRU STANDARDE OCUPAȚIONALE ȘI ATESTARE. UNITATEA DE CERCETARE ȘI SERVICII TEHNICE.** *Standard ocupațional*. Ocupația: bibliotecar. Domeniul: învățământ, educație, cultură, mass media: <http://www.anc.edu.ro/uploads/so/m/Bibliotecar.pdf> (accesat 29 octombrie 2013)

4. **POTOLEA, D.; TOMA, Steliana.** *Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. O perspectivă evaluativă. Experiențe și realizări în context românesc*. București, 2008

5. Ghidul a fost lansat în cadrul celei de-a XXIII-a Conferințe Naționale a ABR - „Biblioteca – tradiție și inovare”, Galați, 29-31 august 2012

6. **CARCALETE, Petru; ÎNTORSURĂ Cristinel; ARGATU, Daniela.** *Proceduri în biblioteca școlară*. Suceava: Editura George Tofan, 2010

7. **ARGATU, Daniela** (coord.). *Ghidul bibliotecilor școlare și al centrelor de informare și documentare din învățământul preuniversitar românesc*. București: ABR, 2012

8. *Ghidul de TQM în industriile de servicii*: http://en.wikipedia.org/wiki/Noriaki_Kano (accesat: 2 august 2013)

9. <http://www.ccd-suceava.ro/index.php?page=biblioteca> (accesat: 29 octombrie 2013)

10. http://ec.europa.eu/education/pub/pdf/general/eqf/broch_ro.pdf (accesat: 29 octombrie 2013)

Quality culture in the Romanian pre-university info-documentary structures

Daniela Argatu

Author

Librarian

Teachers' House „George Tofan” Suceava
E-mail: *daniela_argatu@yahoo.com*

Abstract

The organizational culture and the quality of services and products are two dependent variables which complete one each other and cross in all library stages and activities. The info-documentary structures are concerned with the organizational culture and that is the reason for which they join the rigours of change, summon up their energies and apply excellence models. School librarians/documentalists know the manner to communicate, in order to interact co-ordinately and create their own behaviour related to common standards and values and they dwell upon the relationships between purposes, means and results.

Keywords: *school libraries, information and documentation centres, pre-university education, Romania, organizational culture, educational partnership, quality, excellence, change*

The direction of the pre-university education system toward planning and reaching quality in all school activities, including the info-documentary structures within schools, it is an workable objective by creating and consolidating a proper organization structure. The policy to ensure quality in education is a complex process and, in order to become successful, it should be integrated into the organization culture and materialized in and through strategies adequated to the strategical and total quality management.

The Total Quality Management system has a characteristic slogan „to do things well since first time”(1), this meaning, among other things, to create a spirit of competitiveness among teachers involved in all the activities in schools, in order to improve significantly quality in education and, implicitly, the results.

School libraries/information and documentation centres represent structures where the application of the total quality management (*Total Quality Management – TQM*) can lead to exquisite results. If these info-documentary structures draw up and follow a strategical plan, in order to improve continuously quality, they can evoluate and can improve their performances.

According to standard ISO 9000: 2000, in order to meet the antreprenorial criteria, the pre-university info-documentary structure should apply and observe the following basic principles of quality in education:

- focus on users – child/student, teacher, parents, school;
- leadership – management oriented toward the achievement of the objectives drawn up and assumed;
- total involvement of the school librarians/documentalists and valorize the whole potential of the info-documentary structure where they work;
- approach of the resources and activities of the structure;
- approach school as a system and in a holistic manner (efficiency, effectiveness);
- continuous improvement of the processes, products, and educational requests specific to the school libraries/information and documentation centres;
- decisions to be based on relevant information and data, possible to be verified;
- relationships mutually favourable with all the partners of the info-documentary structure.

One of the most important subjects for the education system is the teachers' expertise and,

implicitly, the school librarian professional training. The purpose of this reforming trend is that to emphasize the national policies in education. This way, the Government plan for 2013-2016 is a benchmark (2), correlating the career structures and stages with the European standards, according to the European Foundation for Quality Management.

The strategical importance of these info-documentary structures is emphasized in many legal documents: *Legea 334/2002, legea bibliotecilor, republicată și actualizată (Law 334/ 2002, library law, re-published and brought up-to-date); Metodologia de evaluare externă a calității educației în învățământul preuniversitar (The methodology for the quality external evaluation in the pre-university educational system)*, published in Monitorul Oficial no. 11 from 8th January, 2013; *Ordinul nr. 946 din 4 iulie 2005, republicat pentru aplicarea Codului pentru control intern, inclusiv standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial (Order no 946 from 4th July, 2005, re-published, for the approval of the Code for internal control, including the standards of management/internal control at the public institutions and for developing the systems of managerial control); Legea Educației Naționale nr. 1/2011 (Law of the National Education no.1/2011); Ordinul nr. 5554/2011 privind aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a casei corpului didactic (Order no. 5554/2011 regarding the approval of the Rules for organization and function of the teacher's house); Anexa OMECTS nr. 5556/7.10.2011 privind aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecilor școlare și a centrelor de informare și documentare. Metodologia privind învățarea pe tot parcursul vieții pentru personalul din sistemul pre-universitar. Regulamentul pentru organizarea și funcționarea comitetului consultativ (Annex OMECTS no. 5556/7.10.2011 – Rules for organization and function of the school libraries and information and documentation centres; Methodology regarding the long life learning for the personnel in the pre-university education system; The regulation for organization and function the advisory committee).*

The procedures to ensure the quality in education elaborated and implemented in the school library/information and documentation centre, as they are stipulated in these legal documents, make the following provisions:

- need of school librarian/documentalist portofolio;

- existence of the operational procedures characteristic for this structure;

- information regarding long life training for the school librarian/documentalist, in the last five years;

- activity of dissemination of the information regarding the info-documentary structure through the school web site.

The portofolio of the professional in these structures can include:

- yearly/half-yearly management plans approved by the director of the school;

- periodical reports: half-yearly or yearly, regarding the self-evaluation activity;

- calendar of activities;

- calendar of the education projects in school;

- calendar of school education activities;

- projects of educative activities/ illustrative lessons/partnerships.

In order to administrate better the working out stages, approval and application of the operative procedures, the school librarian/ documentalist must ensure the development of all the activities regarding the elaboration and/or development of the management and control systems. The procedures should be achieved in the framework of the knowledge and observance of the management rules included in the control standards.

No matter the activity, an operational procedure includes each control standard, from the perspective of each key-elements from the five ones in the managerial control, as follows:

- control environment;

- performance and risk management;

- information and communication; control activities;

- audit;

- evaluation.

The achievement of these tasks in the best conditions is possible by observing the criteria for evaluating permanently the occupation of school librarian/documentalist:

- capacity to apply, transfer and combine knowledge and work abilities, as they are presented in the *Occupation standard for librarians* in the education system, sub-fields education, culture, mass media (3);

- a proper library science training and long life learning;

- knowledge in administration and audit;

- relationship between managers, users and librarians, studied permanently, according to the standards in force ISO 2789 (*The international statistics for libraries*), ISO 9230 (*Price index for*

purchase), ISO 9707 (*Statistics connected with the distribution of the documents on different supports*).

As regarding the methodical-scientific activity, school librarians and documentalists should:

- be active in the methodical/pedagogical group and participate to specific activities, organized at local, county and national level;
- contribute to the development of the studies in the field, scientific activity, have responsibilities at county/local level (methodist, member in the Advisory Committee or member in the judges committees for school contests), activities in the framework of some committees/national councils (e.g.: the national council of the Romanian Library Association).

Every school needs librarians trained in TQM, as they are supposed to operate with correlated concepts:

- **evaluation** as survey, control and audit aiming the efficiency, proper activity, concordance and conformity;
- **organization**, including school as organization-instrument, in order to reach a purpose;
- **standard**, incorporating also the exigencies specific to school, takes into consideration the direction lines, features referring to activities and their results, in order to obtain a degree/level of order in a given context.

The professional school librarian/documentalist, adapted to reality, should have the following abilities:

- **divergent thinking** (elaborate, promote, convince, act, win – fundamental abilities for every librarian's activity);
- **professional development** (search for knowledge constantly, with a certain purpose, transforming them in expertise and promoting them; thus, the librarian contributes substantially to the long life learning of user, colleagues and community);
- **community affiliation** (open mindedness, flexibility in providing library information to users and community; accept the user as a partner in the process of providing library information for which the library services and products are destined to);
- **appartenance to the professional community** (we need people for the Library in the libraries).

School librarians/ documentalists can play different roles, according to the quality objectives:

- planner role (designs or plans the expertise in information and or documentation and /or the education environment);
- trainer role (provides guidance or direct the

situation of information and/or documentation, indicating often to the users what to do);

- expert role (transfers information to users and develop abilities on a topic);
- facilitator role (meet users' needs and provide guidance and support);
- resources identifier role (provides materials and information to the participants);
- partner's role in the process of learning, information and/or documentation (observes and learns together with the users, plans together with users the information and/or documentation purposes);
- model role (he/she shapes and influences users' behaviour and values).

Each school librarian is integrated into a collective work, his responsibilities are seen like an ensemble effort of the group. That is the reason for which a well trained librarian /documentalist should know the operational procedures on 30 fields of competence, and twenty skills necessary to a professional in information and documentation (4), should know all the stages to be followed, as well as the established working methods and rules to be applied, in order to achieve the activities regarding the development in stages.

It is important to understand the fact that in our cultural framework, the forming and development of a real culture needs time, professional training and devotion.

Case study

After 1989, there were introduced changes in the Romanian educational system. There were elaborated measures of content reforms, since December 1997. From the perspective of the need to bring the Romanian info-documentary pre-university educational system close to the European systems, school should build an organization culture which includes principles and values of the education for future, long life learning and education of self-management elements, as well as quality and excellence, in the framework of change.

The introduction of changes, mostly those involving the compatibility of our school info-documentary system, based on models from the European systems, should be done on stages and together with support methods (information, advise, training, survey). In the same time, there are other limits to be passed: cultural barriers (obsolete attitudes, lack of information, lack of competence); social barriers, interests of a certain social category, conformism with some standards and stereotypes);

organization barriers (bureaucracy, psychological barriers – obsolete mentalities, the feeling of frustration and social insecurity).

There is used within TQM a methodology specific, based on different methods to collect data (observation and interview) and to analyse them (qualitative analysis), which can be also applied very well in the info-documentary structures.

In 2012, the president of the Romanian Library Association, professor Mircea Regneală, initiated a research necessary to establish a real diagnose upon the condition of the info-documentary structures in the Romanian pre-university educational system, and also to identify the significant elements of the organization culture in these structures. The result of this research was published in the volume *Ghidul bibliotecilor școlare și al centrelor de informare și documentare din învățământul preuniversitar românesc (The Guide of the school libraries and information and documentation centres in the Romanian pre-university educational system)* (6).

There were gathered information, as follows:

- data about schools;
- general features of the management in schools and in the information and documentation centres in the pre-university educational system, specific of the projective approaches, image and prestige of the libraries and information and documentation centres.

Another objective of the study aimed different problems:

- identify the specific needs for this category of personnel;
- the specialization field;
- the field of design, achievement and evaluation in the framework of the education process in the pre-university educational system;
- the field of knowledge, abilities and the skills necessary to develop activities of knowledge and advise for students, as well as other categories of users;
- the field of investigation and solving the problems specific to schools and education.

The survey used the case study as working method for quality. There were used as methods in the framework of the survey: *direct observation, questionnaire, individual interview, the documentary analysis.*

They were filled 1412 questionnaires and the data served to draw a general image regarding the info-documentary structures in the Romanian pre-university education system.

The series of methods and techniques used in order to collect information and the purpose for which they were used:

a. The documentary analysis

This method was used to study the regulation in the field, reports and studies referring to ISO standards, occupation standards for the school librarians/documentalists, methodologies for settling their activity, the legislation in force regarding their long life learning, as well as studies in the field.

Objectives: collect information about the real situation in the info-documentary structures in the Romanian pre-university educational system, order information and make a guide and a database, formulate a hypothesis for continuing the research, using other methods and instruments.

b. Survey through questionnaire addressed to school librarians/documentalists

The main information requested through the questionnaire addressed to the school librarians/documentalists aimed the following aspects: level of education; professional degree; wage-class; seniority; professional training; specific management; material resources; IT endowment; automation; working instruments, library collection, cataloguing and classification of collection, sources to develop the collections, extend the interlibrary loan; cultural-educative activities; projects developed in/ through the school library/ information and documentation centres; cooperation of the librarian with different partners in education; preservation, conservation and cleaning activities; training in PSI and NSM.

The debates began from the main shortcomings identified by survey and aimed opinions, expectancies, motivations, results and recommendations in order to improve and increase the quality of the library activity in school libraries.

The forte aspects emphasized by the present survey aimed the understanding of the relationship between formed competencies-requests of the working place. One of the pursued aspects in this survey refers to the level of satisfaction of the personnel in the info-documentary structures, connected with the dignity of the profession (more than 70%).

The shortcomings aimed:

- poor financial support and endowment of the school libraries, in comparison with the information and documentation centres;
- non-recognition of the education level and the wage-class;
- lack of knowledge or the interdiction to

participate in some long life learning activities for school librarians/documentalists, according to the Law of the National Education no. 1/2011;

- poor level of the automation of the school libraries (56%), and the Internet connexions (34%), informatics (39%).

When speaking about the long life learning for librarians/documentalist, we take into consideration the following:

- current training through methodical and scientific activities and pedagogical range of activities;

- papers presentations, symposia, and exchange of experience;

- periodical training courses for scientific information;

- courses organized by other professional organizations – e.g. Romanian Library Association;

- scholarships for training, studies and documentation, in the country and abroad;

- education systems: post-academic lectures in the field, PhD, programmes for professional conversion(6).

Conclusions of the survey:

In order to ensure quality in education, including in school library/information and documentation centre, it is not enough to have good instruments, but also to use them, so there is necessary training and skill in quality instruments.

The opportunities of the survey emphasized the purpose of the school librarians/documentalists to develop their other competencies, as well, according to the *Methodology for long life learning* adapted to the European Framework of Qualifications and the National Framework for Qualifications (7):

a) professional competencies:

- cognitive competencies;
- function-act competencies.

b) transversal competencies:

- role competencies;
- competencies for personal and professional development.

School libraries/ information and documentation centres in Romania provide real chances to education, culture and long life learning. They are those info-documentary structures where the knowledge and opportunity are available for all users and, more than that, they contribute both to the training and development of the life abilities, based on key competencies.

School librarians/documentalists have in present the ability to summon up, combine and use in an autonomous manner the capacities of knowledge,

skills and the general and professional, in accordance with the different requests specific to a certain framework, situations or problems, but also in order to cope with the change and unexpected complex situations. Inevitably, these expectancies are connected with the harmonization of the initial training and the life long learning, in a common, unique, logical view, stimulating the librarians and documentalists professional development; there is also necessary to create a legal environment, in order to recognize their importance in education. They support the mission of school to implement quality in education. They are prepared to provide: love, empathy, responsibility, respect for the local traditions and European values, understanding, tolerance, respect for the nature and environment, creativity, assertive communication.

NOTES AND BIBLIOGRAPHY

1. **ȚOCA, I.; SPUZĂ, L.E.** *Managementul calității pentru învățământul preuniversitar*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2010

2. **ZECHERU, Vasile.** *Management în cultură*. București: Editura Litera Internațional, 2002

3. **CONSILIUL PENTRU STANDARDE OCUPAȚIONALE ȘI ATESTARE. UNITATEA DE CERCETARE ȘI SERVICII TEHNICE.** *Standard ocupațional*. Ocupația: bibliotecar. Domeniul: învățământ, educație, cultură, mass media: <http://www.anc.edu.ro/uploads/so/m/Bibliotecar.pdf> (accessed October 29th, 2013)

4. **POTOLEA, D.; TOMA, Steliana.** *Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. O perspectivă evaluativă. Experiențe și realizări în context românesc*. București, 2008

5. The Guide was presented at the 23rd National ABR Conference „Biblioteca – tradiție și inovare” („Library – tradition and innovation, Galați, August, 29th-31st, 2012

6. **CARCALETE, Petru; ÎNTORSURĂ Cristinel; ARGATU, Daniela.** *Proceduri în biblioteca școlară*. Suceava: Editura George Tofan, 2010

7. **ARGATU, Daniela** (coord.). *Ghidul bibliotecilor școlare și al centrelor de informare și documentare din învățământul preuniversitar românesc*. București: ABR, 2012

8. *Ghidul de TQM în industriile de servicii*: http://en.wikipedia.org/wiki/Noriaki_Kano (accessed: August 2nd, 2013)

9. <http://www.ccd-suceava.ro/index.php?page=biblioteca> (accessed: October 29th, 2013)

10. http://ec.europa.eu/education/pub/pdf/general/eqf/broch_ro.pdf (accessed: October 29th, 2013)

Proiecte educaționale și parteneriate în biblioteca școlară

Lucrările Secțiunii Tehnici Pedagogice în Bibliotecă – septembrie 2013

Carmen-Leocadia Pesantez Pozo

Autoarea

Drd., Director General - Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu”, București

E-mail: ccarmenleo@hotmail.com
ccarmenleo@yahoo.com

Abstract

În era informațională în continuă schimbare, biblioteca școlară trebuie să răspundă nevoilor de instruire, educație, cultură, informare și documentare ale utilizatorilor și ale comunității pe care o deservește, precum și noilor provocări aduse de societatea bazată pe cunoaștere. În acest context se impune regândirea structurilor acestei instituții infodocumentare prin găsirea unor soluții și metode inovative care să ducă la dezvoltarea imaginii acesteia în societate. Parteneriatele și proiectele educaționale pot constitui soluții de succes, având în vedere faptul că bibliotecile reprezintă astăzi parteneri importanți pentru rezolvarea problemelor comunității, datorită rolului pe care acestea îl au în educație, cultură și accesul la informație. Lucrările Secțiunii Tehnici Pedagogice în Bibliotecă, desfășurate în cadrul Conferinței Naționale a Asociației Bibliotecarilor din România (ediția a XXIV-a, Oradea, 4-6 septembrie 2013), cu tema „Biblioteca – cercetare, cunoaștere, cultură”, s-au axat pe subiecte cu care se confruntă astăzi biblioteca școlară, în special, și bibliotecile din România, în general. Accentul a căzut pe creșterea vizibilității bibliotecii în societate, educația nonformală prin intermediul bibliotecilor, noi tehnici de promovare a cărții și a lecturii, susținerea activităților desfășurate de bibliotecarii școlari și de profesorii documentariști prin intermediul revistelor de specialitate, întărirea relației școală-bibliotecă pentru dezvoltarea procesului educațional, schimburile de experiență și bune practici, creșterea respectului față de instituția infodocumentară.

Cuvinte-cheie: *biblioteca școlară, lectură, educație nonformală, proiect educațional, parteneriat, vizibilitate*

Joi, 5 septembrie 2013, în sala de conferințe a Bibliotecii Universității din Oradea au avut loc lucrările Secțiunii Tehnici Pedagogice în Bibliotecă - Diviziunea Bibliotecii Școlare. Lucrările fac parte din cea de-a XXIV-a Conferință Națională a Asociației Bibliotecarilor din România (ABR), cu tema „Biblioteca – cercetare, cunoaștere, cultură”, care s-a desfășurat la Oradea, în perioada 4-6 septembrie 2013, manifestare științifică de importanță majoră pentru biblioteconomia românească. Întâlnirea Secțiunii Tehnici Pedagogice în Bibliotecă a reunit 63 de participanți - bibliotecari școlari și profesori documentariști din țară, studenți și profesori ai Facultății de Litere ai Universității din București, Specializarea Științele Informării și Documentării, bibliotecari de la Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu” și bibliotecari de la secțiile pentru copii și tineret ale Bibliotecii Metropolitane din București, precum și de la Muzeul de Istorie al Municipiului București.

Participanții s-au bucurat de prezența în sală a doamnei Claudia Balaban, director al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă” din Chișinău, personalitate marcantă a biblioteconomiei din Republica Moldova, care a ținut să împărtășească din experiența colegilor români. În cadrul lucrărilor în plen, domnia sa a prezentat „*Experiențe inedite de promovare a lecturii și a cărților de valoare în rândul copiilor și adolescenților*”. Având în vedere criza lecturii, numărul scăzut de utilizatori ai bibliotecii și rezultatele slabe obținute la bacalaureat se impune conștientizarea importanței lecturii ca factor esențial în dezvoltarea socială și găsirea unor modalități noi, interesante și atrăgătoare care să stimuleze gustul pentru lectură și mersul la bibliotecă. Dintre activitățile posibile prezentate enumerăm: concursurile de creativitate literară pornind de la cărțile citite, realizarea de expoziții digitale pe site-ul bibliotecii, întâlniri cu scriitori, dezbateri pe tema cărții și a lecturii, cluburi de vacanță, spectacole de teatru și ecranizări, crearea de reviste, campanii naționale de promovare a lecturii și a literaturii clasice universale, campania „o vedetă în bibliotecă”, organizarea salonului internațional al cărții pentru copii și tineret, diversificarea ofertei de carte care să răspundă nevoilor acestora. Autoarea a ținut să menționeze că în societatea actuală nu ne confruntăm cu o „criză a lecturii” ci, mai degrabă, cu o „criză a cărții”.

Intervențiile participanților la Secțiunea Tehnici Pedagogice în Bibliotecă au constat în comunicări științifice, schimb de experiență profesională, diseminări de bune practici, precum și propuneri pentru proiecte viitoare, focalizându-se pe

Proiecte educaționale și parteneriate în biblioteca școlară

Lucrările Secțiunii Tehnici Pedagogice în Bibliotecă – septembrie 2013

dezvoltarea imaginii bibliotecii în societate, educația nonformală prin intermediul bibliotecilor și încurajarea bibliotecarilor școlari de a scrie în revistele de specialitate pentru a-și face cunoscute activitățile pe care aceștia le desfășoară.

Au fost abordate diverse probleme cu care se confruntă astăzi bibliotecile școlare, precum și realitățile și perspectivele domeniului biblioteconomic în contextul societății cunoașterii: parteneriatele și avantajele acestei colaborări; creșterea vizibilității bibliotecii; promovarea lecturii; dezvoltarea competențelor bibliotecarilor școlari prin cursuri și proiecte de formare și reconversie profesională; necesitatea informatizării bibliotecilor școlare și a partajării informațiilor și datelor; propunerile de modificări ale legislației de bibliotecă; nevoia de colaborare dintre bibliotecarul școlar și profesorul documentarist; creșterea rolului bibliotecii școlare în sistemul de învățământ românesc și în comunitatea locală.

Din raportul de activitate pentru perioada 1 septembrie 2012 – 31 august 2013 s-au remarcat diversitatea și complexitatea numeroaselor activități susținute de bibliotecarii școlari și de profesorii documentariști, în colaborare cu diverși parteneri, precum și numărul din ce în ce mai mare al beneficiarilor proiectelor derulate. Aceste rezultate au încurajat inițierea și derularea, la nivel național, de noi parteneriate pentru perioada următoare.

O experiență interesantă a constituit-o vizita documentară organizată la Casa Corpului Didactic Bihor, instituție de învățământ înființată în anul 1972, ale cărei obiective majore sunt promovarea inovației și a reformei în educație, asigurarea cadrului pentru dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice, sprijinirea procesului de informare, documentare și cercetare, unde un rol îi deosebit revine bibliotecii. Mariana Trofin, vicepreședinte al Filialei ABR Bihor, a prezentat o expoziție de pictură și desene realizată de elevi în cadrul proiectului educațional „*Cartea și biblioteca – prietenii copiilor*” (artă și creații literare), desfășurat în anul școlar 2012-2013, ca urmare a unui parteneriat cu opt instituții școlare din județ, cu scopul de a descoperi bucuria lecturii. Totodată a fost un prilej de întâlnire cu personalități din spațiul cultural orădean.

Prin lucrarea „*Promovarea activităților bibliotecii școlare prin proiecte educaționale inițiate de bibliotecarul școlar*”, Elena Maria Nișcoveanu, de la Colegiul Tehnic „Remus Răduleț” Brașov, a subliniat necesitatea parteneriatelor educaționale și a împărtășit celor prezenți din experiența avută în școala în care activează, în urma colaborării cu cadrele didactice și cu psihologul școlar. Obiectivele

urmărite au fost: familiarizarea elevilor cu spațiul bibliotecii, dezvoltarea competențelor de lectură ale acestora încă de la clasa pregătitoare, dezvoltarea competențelor emoționale și sociale, dezvoltarea capacității de înțelegere a textelor literare prin interpretarea lor în cadrul cercurilor de poezie și dramaturgie, creșterea numărului de utilizatori ai bibliotecii. Educația prin și pentru bibliotecă s-a realizat prin organizarea de ateliere creative pentru valorificarea memoriei locale, concursuri de poezie, teatru, familiarizarea elevilor cu descrierea bibliografică a cărților, cursuri pentru aprofundarea cunoștințelor pentru examenul de bacalaureat. Instrumentele de evaluare a proiectului au fost descrierile prin citate pentru elevii mici și chestionarul pentru elevii mari.

Laura Mihaela Andrei, documentarist CCD „Spiru Haret” Iași, a făcut cunoscut un alt proiect județean de succes, intens mediatizat – „*Biblioteca Anului - 2012-2013*”, având ca scop atragerea tinerilor către bibliotecă prin promovarea tehnologiilor moderne și a conștientizării importanței pe care o are relația școală-bibliotecă. Produsele acestui proiect s-au concretizat în trei filme câștigătoare, postate și pe Youtube, ca exemple de bună practică. Având în vedere impactul produs, s-a propus extinderea acestui proiect la nivel național, ca activitate a secțiunii pentru perioada imediat următoare.

Nicoleta Butuza, de la Colegiul Național „Andrei Mureșanu” din Bistrița, a completat seria bunelor practici prin prezentarea proiectului „*CONTează pe educație*”, un exemplu de parteneriat privind educația financiară și antreprenorială prin bibliotecă, derulat cu sprijinul Băncii Transilvania și al Școlii Internaționale din Cluj. S-a plecat de la premisa că antreprenoriatul este merit să contribuie la transferul tehnologic, la creșterea competitivității la dezvoltare durabilă și inovare este aproape inexistent în România. În prima parte a proiectului s-a creat o bancă virtuală în biblioteca Colegiului, bancnote și o bursă virtuală. A doua parte s-a axat pe crearea de produse proprii care au fost ulterior vândute, iar banii colectați au fost donați pentru tratarea copiilor cu autism. Au fost implicați elevi din clasele primare, gimnaziale și ai claselor IX-XI de liceu. Educația antreprenorială reprezintă un demers formativ și are un pronunțat caracter aplicativ fiind centrată pe elev și apropiată de realitatea economică imediată. Ea conduce la incluziune socială și la dezvoltarea unor competențe specifice: spirit de inițiativă, încredere în sine, creativitate, inovație, competitivitate, atitudine proactivă, capacitatea de a planifica și de demara propria afacere, utilizarea eficientă a resurselor

Proiecte educaționale și parteneriate în biblioteca școlară

Lucrările Secțiunii Tehnici Pedagogice în Bibliotecă – septembrie 2013

disponibile, teamworking, capacitatea asumării unor riscuri personale și financiare, abilitatea de a soluționa probleme critice, capacitatea de a crea o platformă e-Business, strategii de promovare.

Veronica Bratu, de la Liceul Teoretic Buziaș, a dezvoltat ideea promovării educației nonformale prin intermediul unei structuri infodocumentare preuniversitare – centrul de documentare și informare. S-a abordat educația nonformală din perspectivă europeană și adaptarea acesteia la realitățile românești, arătându-se că în țara noastră acest tip de educație este realizat, în cea mai mare măsură, de organizațiile nonguvernamentale sau prin parteneriatele instituțiilor de învățământ cu autorități publice locale. Dintre multiplele metode de educație nonformală - *joc, coaching, mentorat, teatru educațional, teatrul forum, teatru labirint, transcendent, open space, photo voice, public speaking, strategia Walt Disney, biblioteca vie, animație stradală* -, CDI Buziaș a ales-o pe cea din urmă. Animația stradală permite exprimarea artistică într-un spațiu deschis, la care pot participa un număr mare de persoane și unde poate asista un public numeros, mesajul transmis fiind unul social. Partenerii de proiect au fost: Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC), Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP) și Institutul de Științe ale Educației (ISE) prin programul „Tineret în Acțiune”, Asociația Pro Biblioteca din Timișoara, Primăria Buziaș. Tema aleasă s-a intitulat „*Noapte albă – lectură, muzică, poezie*”, iar mesajul „Oricine poate învăța, oriunde, tot timpul.” Cum Banatul are deja o tradiție în organizarea manifestărilor profesionale în parteneriat, a fost lansată invitația la Conferința Internațională „Comunicare și educație în societatea cunoașterii”, ediția I, care va avea loc la Timișoara, în perioada 7-9 noiembrie 2013, care propune o abordare interdisciplinară pe teme legate de educația formală și nonformală, dezvoltarea tehnologiilor de comunicare, metode inovative și strategii de incluziune socială prin școală, rolul școlii și al bibliotecii în societatea bazată pe cunoaștere.

Un alt model de educație nonformală a fost oferit de dr. Anca Badea care a prezentat implicarea Bibliotecii Metropolitane din București în atragerea utilizatorilor de toate vârstele și ocupațiile, prin intermediul unor metode activ-participative. Prin proiectul „*Educația nonformală în biblioteci*” s-a pus accentul pe lectură, comunicare, valorizarea creativității, educație interculturală, educație ecologică, voluntariat și oferte pentru copiii cu nevoi speciale.

Pornind de la un model canadian, Ileana

Ciubucă, bibliotecar la Școala Gimnazială nr. 8 din Brașov, a prezentat proiectul educațional „*Traista cu povești*” prin care s-a urmărit dezvoltarea deprinderilor de folosire a cărții și a cititului prin comunicare, relaționarea elevilor de clasa I cu elevii claselor mari, implicarea părinților în formarea deprinderilor de lectură. Evaluarea rezultatelor s-a realizat prin analiza SWOT care a oferit un feedback pozitiv proiectului.

„*Biblioteca Metropolitană București și formarea bibliotecarilor prin programul Biblionet*”, lucrare prezentată de Florentina Dobrogeanu-Ipsilante, a scos în evidență importanța parteneriatelor culturale exemplificată printr-un exemplu de bune practici. Au fost subliniate rolul bibliotecarului ca formator și inovator și importanța programelor de finanțare pentru biblioteci și bibliotecari. Totodată a fost subliniat importanța comunicării eficiente pentru reușita proiectelor: „Asumă-ți responsabilitatea pentru felul în care comunică” întrucât „nu există eșec, există doar feedback”.

S-a subliniat „*Importanța parteneriatelor pentru dezvoltarea imaginii bibliotecii*”, pentru creșterea vizibilității structurii infodocumentare, în general, și a promovării muncii bibliotecarilor școlari și a profesorilor documentariști, în special. Au fost exemplificate tipurile de parteneriat, cerințele pentru crearea unui parteneriat eficient, avantajele acestui gen de relație. Bibliotecile reprezintă astăzi parteneri importanți pentru găsirea de soluții la rezolvarea problemelor comunității, având în vedere rolul pe care îl au în educație, cultură și accesul la informație. A fi acceptat într-un parteneriat înseamnă profesionalism, iar pentru bibliotecarul modern este esențial să răspundă provocărilor societății cunoașterii. Biblioteca trebuie să utilizeze metode care să contribuie la dezvoltarea relației dintre parteneri, să se focalizeze pe obiectivele sale generale și pe cele ale partenerilor, să-și convingă potențialii parteneri de beneficiile colaborării cu biblioteca, să promoveze ideea de parteneriat. Fiecare bibliotecă trebuie să-și stabilească strategii pentru crearea parteneriatelor, să dezvolte parteneriate durabile care să aibă ca finalitate creșterea eficienței organizației, îmbunătățirea resurselor și folosirea lor rațională, satisfacerea nevoilor utilizatorilor, motivarea personalului, îmbunătățirea imaginii în comunitatea pe care o deservește, convingerea autorităților în ceea ce privește importanța bibliotecii și influențarea acestora în luarea deciziilor care vizează structura infodocumentară.

Andreea Bălăneanu și Andrei Stancu, studenți în anul II ai Facultății de Litere, Universitatea din București, Specializarea Științele Informării și

Proiecte educaționale și parteneriate în biblioteca școlară

Lucrările Secțiunii Tehnici Pedagogice în Bibliotecă – septembrie 2013

Documentării, coordonați de asist. univ. drd. Simona Fortin, au realizat un studiu comparativ inedit atât prin abordare, cât și prin obiectivele urmărite – „*Carte versus film: Numele trandafirului*”. Ei au creat o paralelă între cartea lui Umberto Eco (1980) și ecranizarea lui Jean-Jacques Annaud (1986), pe de o parte, și între teoriile semiotice și lumile posibile, pe de altă parte. Filmul, cu o distribuție de excepție, reconstituie atmosfera epocii, prin imagini, culori și coloana sonoră. Cartea s-a bucurat de un imens succes, fiind tradusă în peste 35 de limbi și vândută în peste 10 milioane de exemplare, evidențiindu-se prin complexitate, detalii, sensuri ascunse, prin acțiunea desfășurată pe mai multe planuri. Interesant și mai puțin cunoscut este faptul că a existat și o adaptare scenică a cărții, în regia lui Grigore Gonța, care s-a jucat la Teatrul Național „I.L. Caragiale” din București (1998) și care a urmărit respectarea în amănunt a firului acțiunii și a atmosferei redată în carte, fapt apreciat chiar de autor. Teatrul Radiofonic Românesc considera romanul drept „o mare carte a acestui secol” creată de „un mare scriitor contemporan”, o carte cât o întregă bibliotecă.

Grina-Mihaela Rafailă, de la Muzeul de Istorie al Municipiului București, a prezentat un studiu istoric deosebit de interesant și util pentru evoluția învățământului românesc – „*Școala de la Sf. Sava București*”. Școala domnească care va deveni una dintre cele mai vechi și prestigioase instituții de învățământ din Țara Românească și una dintre cele mai importante academii din Balcani, a fost fondată în anul 1694, de către domnitorul Constantin Brâncoveanu, la îndemnul stolnicului Constantin Cantacuzino. Academia Domnească de la „Sfântul Sava” a funcționat în clădirea Mănăstirii. După 1818, la inițiativa lui Gheorghe Lazăr, limba de predare la toate nivelele de învățământ a devenit limba română, înlocuind greaca și latina. În anul 1864, domnitorul Alexandru Ioan Cuza va împărți Academia Sfântul Sava în două instituții: Universitatea din București și Colegiul Național „Sfântul Sava”, care va purta mai multe nume de-a lungul timpului. Personalități marcante ale culturii românești au învățat (Nicolae Bălcescu, I.C. Brătianu, C.A. Rosetti, I.Gh. Duca, Take Ionescu) și au predat (Nicolae Iorga, Spiru Haret, Nicolae Filimon, Alexandru Odobescu, Vasile Pârvan, Gala Galaction, Tudor Arghezi, Dimitrie Gusti, Henri Coandă, Camil Petrescu) la acest colegiu. Important de menționat este faptul că, în anul 1836, în cadrul colegiului s-a înființat prima bibliotecă națională a românilor, care s-a deschis publicului în 1838, având un fond de aproximativ 1000 de volume. De atunci datează și primul Regulament de organizare și funcționare a unei

bibliotecii publice românești, act emis de Eforia Școalelor. Biblioteca Colegiului „Sfântul Sava” a stat la bazele fondării Bibliotecii Centrale de Stat, care, după o lungă perioadă de vicisitudini, timp în care fondurile au fost transferate Bibliotecii Academiei Române, a devenit Biblioteca Națională a României de astăzi.

Abordându-se importanța lucrărilor de specialitate, a fost semnalată celor prezenți cea mai recentă apariție editorială a Asociației Bibliotecarilor din România - primul „*Tratat de biblioteconomie*” (Colecția Biblioteca ABR, 2013), o lucrare colectivă fundamentală pentru biblioteconomia românească, coordonată de prof. univ. dr. Mircea Regneală, președinte ABR. Primul volum, apărut cu sprijinul Centrului de Informare și Resurse al Ambasadei S.U.A., poartă titlul „*Biblioteconomie generală*” și are un caracter teoretic și va fi urmat de alte două volume – „*Managementul colecțiilor și serviciilor de bibliotecă*” și „*Abordări moderne în bibliotecă*”, cu un pronunțat caracter practico-aplicativ. De asemenea, au fost menționate alte apariții editoriale de interes. Este vorba de cartea lui George Tofan, „*Învățământul în Bucovina*” (Editura George Tofan, 2011), în care se urmărește starea învățământului românesc din această regiune aflată timp de aproape un veac sub stăpânire străină și evoluția literaturii didactice, și de publicațiile „*Education in Romania*” (în limbile engleză, franceză și spaniolă) și „*LIBER – revistă pentru bibliotecă, educație și cultură*” editate de Biblioteca Pedagogică Națională „I.C. Petrescu” din București.

Vicepreședintele ABR, Valentina Lupu, a făcut un îndemn pentru achiziționarea „*Ghidului bibliotecilor școlare și a centrelor de informare și documentare din învățământul preuniversitar românesc*”, instrument important pentru oglindirea și evaluarea structurilor infodocumentare din învățământul preuniversitar românesc, a cunoașterii rețelei bibliotecilor școlare și a centrelor de informare și documentare. Pe de altă parte, a fost apreciat sprijinul constant acordat de Biblioteca Națională a României bibliotecarilor școlari și pentru generoasa donație a revistei „*Biblioteca*” care a împlinit anul acesta peste șase decenii de existență neîntreruptă, constituind un spațiu de publicare, informare, formare și afirmare în domeniul biblioteconomic.

S-au făcut propuneri privind organizarea Conferinței Bibliotecilor Școlare din primăvara anului 2014, manifestare importantă pentru activitățile de formare continuă. S-a discutat despre stadiul implementării modificărilor propuse pentru Proiectul de Lege a Bibliotecilor, analizată în cadrul lucrărilor

Proiecte educaționale și parteneriate în biblioteca școlară

Lucrările Secțiunii Tehnici Pedagogice în Bibliotecă – septembrie 2013

Secțiunii Legislație, din 4 septembrie a.c., punându-se accent pe: redefinirea unor termeni în vederea eliminării ambiguităților; sursele de finanțare; alocarea spațiilor pentru biblioteci; dezvoltarea colecțiilor; procedurile de inventariere, casare și recuperare a publicațiilor pierdute, distruse, deteriorate sau găsite lipsă la inventar; deblocarea și eficientizarea unor activități fundamentale; indicatorii de funcționare a bibliotecii; colaborarea metodologică, normarea muncii și salarizarea bibliotecarilor; renegocierea contractului colectiv de muncă; armonizarea cu legislația europeană ș.a.

Lucrările Secțiunii Tehnici Pedagogice în Bibliotecă au scos în evidență calitatea comunicărilor prezentate, creativitatea și spiritul inovativ, profesionalismul, implicarea și solidaritatea de breaslă, rolul deosebit de important al bibliotecarilor școlari în procesul de învățământ, educație și cultură. Dacă școala este generatoare de valori, biblioteca școlară reprezintă o verigă deosebit de importantă a acestui lanț, de aceea, trebuie regândite structurile sale în vederea creării unei imagini noi în societatea informației.

Referințe bibliografice:

1. **ANDRONACHE, Ștefan.** „Modalități de stimulare a interesului pentru lectură și de atragere a publicului non-cititor la bibliotecă”. În: *„Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării”*, nr. 3, 2013, p. 73-77.
2. **ANTONESEI, L.** *Paideia. Fundamentele culturale ale educației*. Iași: Editura Polirom, 1986.
3. **BAUNE, Isabelle; PERRIAULT, Jacques.** „Bibliothèques de lecture publique. Pour une nouvelle visibilité. /Bibliotecile de lectură publică. Pentru o nouă vizibilitate” / În: *Bulletin des bibliothèques de France*. Vol. 50, nr. 1, 2005, p. 13-20.
4. **BĂTE, Gabriela.** „Managementul promovării imaginii instituției școlare”. În: *Tribuna Învățământului*. Anul LXIV, nr. 1205-1206, 22 iulie - 4 august 2013, p. 12.
5. **BERGQUIST, William; BETWEE, Juli; MEUEL, David.** *Building Strategic Relationships*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 1995.
6. **FERRY, G.** *Practica muncii în grupuri*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1975.
7. **GIUCA, Ecaterina; GURGU, Lia.** „Rolul bibliotecii în creșterea calității procesului de învățământ”. În: *Biblioteca școlară – spațiu ideal de informare și comunicare*. Conferință Națională de Informare și Documentare. Ed. a 2-a, Buziaș, 18 noiembrie 2011. Timișoara: Editura Universității de Vest, 2012, p. 47-56.
8. **OSOIANU, Vera.** „Posibilități de eficientizare a activității de promovare a bibliotecii”. În: *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, nr. 3, 2013, p. 70-72.
9. **POPA, Georgeta-Iulia.** *Școala și biblioteca*. Reșița: Editura Timpul, 2002.
10. **RĂCUCIU, Nicu.** „Parteneriatul școală-familie, verigă importantă în lanțul educațional”. În: *Tribuna învățământului*. An. LXIV, nr. 1188, 18-24 martie 2013, p. 13.
11. *România Educației, România Cercetării. Raportul Comisiei Prezidențiale pentru analiza și elaborarea politicilor din domeniile educației și cercetării*. Administrația Prezidențială. București: Tipărit la C.N. “Imprimeria Națională” S.A., 2007.
12. **TAYLOR, Judith.** *Successful technique – how to improve your organization’s image*. London: Kogan Page, 1994.
13. **TÎRZIMAN, Elena.** „Bibliotecile în societatea contemporană – provocări, mutații, perspective în context digital”. În: *Studii de biblioteconomie și știința informării*, nr. 13, 2009, p. 13-22. Disponibil pe Internet la adresa: <http://www.lisr.ro/13-tirziman.pdf> Accesat: 12.08.2013.

Surse Web:

1. *Bibliotecile școlare și centrele de documentare și informare (CDI)*. Disponibil la adresa: <http://www.bcub.ro/continut/cnbi/CapAIII2.pdf> (accesat: 22.10.2012)
2. *Build Partnerships Tools for Strategic Library Development*. Disponibil la adresa: http://udafboksen.nu/wp-content/uploads/2012/07/Build-Partnerships_Tools-for-Strategical-Library-Development.pdf
3. *Comisia Europeană face apel la parteneriate să soluționeze provocările societale*. Disponibil la adresa: http://ec.europa.eu/romania/news/210911_cercetare_inovare_ro.htm (accesat: 25.08.2013)
4. *Competențe antreprenoriale*. Disponibil la adresa: http://www.anc.edu.ro/uploads/Autorizare/Competenta_Antreprenoriala.pdf (accesat: 12.09.2013)
5. **DOBRIOGLO, Elena ; STRATULAT, Elena.** *Parteneriatul Biblioteca-Catedra în continuă dezvoltare*. Disponibil la adresa: http://library.utm.md/Editat/BIBLIOTECA/Conferinte/2010/Parteneriatul_Biblioteca_Catedra_in_continua_dezvoltare_DS.pdf (accesat: 25.08.2013)
6. *Imaginea bibliotecii în comunitatea locală*. Disponibil la adresa: <http://www.slideshare.net/cdbclub/imaginea-bibliotecii-n-comunitatea-localpp> (accesat: 22.01.2012)
7. *Labour’s Policies Review. Libraries: Innovation, Co-location and Partnership*. Disponibil la adresa: <http://www.yourbritain.org.uk/uploads/editor/files/LIBRARIES.pdf> (accesat: 05.08.2013)
8. **MITULESCU, Sorin; SIMACHE, Daniela.** *Experiențe informaționale non-formale în viața tinerilor*. Disponibil la adresa: http://nou2.ise.ro/wp-content/uploads/2012/08/Experiente-educationale-non_formale.pdf (accesat: 12.09.2013)
9. *Parteneriatul educațional bibliotecă-școală*. Disponibil la adresa: <http://www.slideshare.net/Prolibro/parteneriatul-educational-biblioteca-scoala> (accesat: 22.01.2012)
10. *The Partnership Toolkit. Tools for Bulding and Sustaining Partnership*. Collaboration Roundtable, 2001. Disponibil la adresa: http://www.pcrs.ca/uploads/7L/_A/7L_ATXdmJ13bp91gOtVTKA/partnershiptoolkit.pdf (accesat: 25.08.2013)
11. *Politici și proceduri de creare a unor parteneriate locale*. Disponibil la adresa: <http://www.cnfp.ro/Downloads/Documents/Parteneriate-locale.pdf> (accesat: 22.01.2012)
12. *Rolul bibliotecarului în promovarea imaginii bibliotecii*. Disponibil la adresa: <http://www.slideshare.net/BMHasdeu/rolul-bibliotecarilor-in-crearea-imaginii-bibliotecii-2009-v2> (accesat: 22.01.2012)

Educational projects and partnership in the school library

Proceedings of the Section Pedagogical Techniques in the Library – September 2013

Carmen-Leocadia Pesantez Pozo

Author

PhD Student, General Manager - National Pedagogical Library „I.C. Petrescu”, București

E-mail: ccarmenleo@hotmail.com
ccarmenleo@yahoo.com

Abstract

In the information age of continuous change the school library should meet its users' needs of training, education, culture, information and research and the community's it serves as well as the new challenges brought by the knowledge society. In this context it is necessary to rethink the structures of this infodocumentary institution by finding innovative solutions and methods that lead to the development of its image in the society. Partnerships and educational projects can be successful solutions having in view that today's libraries are important partners to solve community problems due to the role they play in education, culture and information access. The proceedings of the Section Pedagogical Techniques in the Library carried out within the of the National Conference of the Library Association in Romania (24th edition, Oradea, September, 4-6, 2013) on the topic „Library – research, knowledge, culture” focused on issues the school library face it nowadays, in particular, and Romanian libraries, in general. The emphasis was on increasing the visibility of the library in the society, non-formal education through libraries, new techniques to promote books and reading, supporting the activities of school librarians and documentarists by means of the journals and reviews, strengthening the school-library relation for the development of the educational process, exchanges of experiences and best practices, increasing the respect for the infodocumentary institution.

Key words: *school library, reading, non-formal education, educational project, partnership, visibility*

The Section Pedagogical Techniques in the Library- The School Library Division took place in the Hall of Conferences, University of Oradea, on Thursday, September 5th, 2013. This activity is included in the 24th National Conference of Library Association in Romania (ABR), with the subject „Library – research, knowledge, culture”, which took place in Oradea, between 4 and 6th September, a 2013, major scientific event for the Romanian library science. The Section Pedagogical Techniques in the Library brought together 63 participants – school librarians and documentalists from all the country, students and professors from the Faculty of Letters in the University of Bucharest, Department for Information and Documentation Sciences, librarians from the National Pedagogical Library „I.C. Petrescu”, as well as librarians from the sections for children and youth from the Metropolitan Library in Bucharest and the Museum of History of Bucharest.

The participants benefited of the presence at the Conference of Mrs. Claudia Balaban, director of the National Library for Children „Ion Creangă” in Chișinău, a remarkable personality in library science in the Republic of Moldova, who insisted on sharing the expertise with the Romanian colleagues. In plenum, Mrs. Balaban presented the paper „*New experiences in promoting reading and the important books to children and teenagers*”. Taking into consideration the reading crisis, the low number of users in libraries and the poor results at the baccalaureate, people must be aware of the importance of reading as an essential factor in the social development and finding new interesting ways to stimulate the choice for reading and visits to the library. In the following, we present some activities, among the possible choices: the literary creativity contests starting with books they already read, digital exhibitions on the library website, meetings with writers, debates about books and reading, holiday circles, theatre performances and dramatizations, journals, national campaigns for promoting reading and world classical literature, the campaign „a star in the library”, the international exhibition for children and youth's books, diversify the book offer in order to meet their needs. The author wanted to mention that in the present society we do not have „a reading crisis”, but rather a „book crisis”.

The speeches of the participants at the Section Pedagogical Techniques in the Library included papers, exchange of professional expertise, dissemination of good practices, as well as proposals for future projects, focused on the development of the library image in society, non formal education through libraries and encouragement of the school librarians to write articles for the library science journals, in order

---

Educational projects and partnership in the school library

Proceedings of the Section Pedagogical Techniques in the Library – September 2013

---

to present their activities.

There have been under debate numerous problems of the school libraries today, as well as the realities and the perspectives of the library science in the knowledge society: and increased visibility for libraries, reading promotion; development of the competencies of the school librarians through training lectures and projects for professional reemployment; need for automation in school libraries, in order to share information and data; proposals for changes in the library legislation; need for cooperation between the school librarian and the documentalist; increase the role of the school library in the Romanian education system and in the local communication network.

The report of activity between September 1st - August 31st, 2013 emphasized the diversity and complexity of the numerous activities developed by the school librarians and documentalists, in cooperation with different partners, as well as the increasing number of the beneficiaries of the projects. These results encouraged the initiation and development of new partnerships for the next period, at national level.

The documentary visit at the Teachers' House Bihor was an interesting experience; this education institution was settled in 1972, and its major objectives are the promotion of innovation and reform in education, ensure the framework for the teachers' personal and professional development, as well as to support information, documentation and research, where an important role is played by the library. Mariana Trofin, vicepresident of the ABR, Bihor branch, presented an exhibition of paintings and drawings made by the students within the educational project „*Book and library – children's friends*” (art and literary works), developed in the year school 2012 -2013, due to a partnership with eight schools in the county, with the purpose to discover the reading joy. In the same time, there was the opportunity to meet cultural personalities from Oradea.

Through the paper „*Promoting school library activities through educational projects initiated by the school librarian*”, Elena Maria Nișcoveanu, from the Technical College „Remus Răduleț” Brașov, emphasized the importance of the educational partnerships and share with all the present colleagues the knowledge gained in the school where she works, by cooperating with the teachers and the school psychologist. The objectives of the project were the following: make students familiar with the library space, develop children's reading abilities, even from the pre-school education, develop the emotional and social competencies, develop the capacity to understand the literary texts by interpreting them in the

poetry and drama circles, and increase the number of library users. The education through and for library has been achieved through creative workshops, in order to highlight the local memory, poetry contests, theatre, make the students familiar with the bibliographical record of the books, lectures for a through study for school graduation. The instruments to evaluate the project were the descriptions by quotes and the questionnaire for the elder students.

Laura Mihaela Andrei, documentalist at the Teachers' House „Spiru Haret” Iași, presented another successful county project, intensely promoted in the media – „*The Year Library - 2012-2013*”, with the main purpose to attract youngsters to the library, by promoting the modern technologies and making people aware about the importance of the relationship between school and library. The products created in this project were materialized in the winning films, posted also on Youtube, as examples of good practices. Taking into consideration the impact, there was suggested to extend this project at national level, as the activity of the section, for the next period.

Nicoleta Butuza, from the National College „Andrei Mureșanu” in Bistrița, completed the series of good practices by presenting the project „*CONTează pe educație*” („*COUNT on education*”), an example of partnership of financial and antreprenorial education through libraries, developed with the support of the Bank Transilvania and the International School in Cluj. The basic idea was that the antreprenoriate is meant to contribute to the technological transfer, to help increasing competitiveness up to durable development and innovation, which almost do not exist in Romania. In the first part of the project, there was created a virtual bank in the library of the College, as well as banknotes and a virtual stock exchange. The second part of the project was based on creating own products which were sold later on, and the money were donated for the treatment of the autistic children. Students in the 9-11th grade at highschool and children from the primary school were involved in this project. The antreprenorial education represents a formative approach and has an important applicative feature, being centred on student and very close to the immediate economical reality. It leads to social inclusion and the development of specific competencies: initiative, selftrust, competitiveness, proactive attitude, ability to plan and begin the own business, the efficient utilization of the available resources, teamworking, ability to take personal and financial risks, ability to solve critical problems, ability to create an e-business platform, promotion strategies.

Veronica Bratu, from the Theoretical Highschool in Buziaș, developed the idea of promoting the

---

Educational projects and partnership in the school library

Proceedings of the Section Pedagogical Techniques in the Library – September 2013

---

nonformal education through a pre-university info-documentary – information and documentation centre. There was put under debate the non formal education from an European perspective and its adjustment to the Romanian specific, being known that, in our country, this type of education is achieved mainly by the non-government organizations or through the partnerships between the education institutions and local authorities. Among the multitude of non formal education methods, - *game, coaching, mentorate, educational theatre, forum theatre, labyrinth theatre, transcend, open space, photo voice, public speaking, Walt Disney strategy, living library street animation* -, the Information and Documentation Centre Buziaş selected the last. Street animation allows the artistical expression in an open space, where many people can participate and where a numerous public can assist, the message transmitted by the project being a social one. The partners in the project were: The Foundation for the Development of the Civil Society (FDSC), the National Agency for Community Programmes in Education and Professional Training (ANPCDEFP), the Institute for the Education Sciences (ISE) through the programme „Youth in Action”, the Association Pro Biblioteca in Timișoara and Buziaş Townhall. The subject was „*White night – reading, music, poetry*”, and the message „Everyone can learn, everywhere, all the time.” As the region Banat has already a tradition in organizing the professional meetings in partnership, there was launched the invitation to the International Conference „Communication and education in the knowledge society”, 1st edition, which took place in Timișoara, between November 7-9th, 2013, and which proposed an interdisciplinary approach on subjects connected with the formal and non formal education, the development of the communication technologies, innovative methods and strategies for social inclusion through the school, as well as the school and library’s role in the society based on knowledge.

Dr. Anca Badea provided another model of non formal education; she presented the involvement of the Metropolitan Library in Bucharest in attracting users of all ages and professions, through active-participative methods. There was emphasized reading, communication, creativity valorization, intercultural education, as well as education for ecology, voluntariate and offers for children with special needs, through the project „*The non formal education in libraries*”.

Starting from a Canadian model, Ileana Ciubucă, librarian at the Secondary School no. 8 Brașov, presented the educational project „*Traista cu povești*”) (“*The bag with stories*”), through which there was pursued the following abilities: use book and reading through communication, the relationship

between the children in the 1st grade with the elder students, parents’ involvement in creating the reading habits. The results were evaluated through a SWOT analysis which provided a positive feedback of the project.

„*The Metropolitan Library in Bucharest and librarians’ training through the programme Biblionet*”, was the paper presented by Florentina Dobrogeanu-Ipsilante, who emphasized the importance of the cultural partnerships, illustrated by an example of good practices. There were underlined librarian’s role as a trainer and innovator and the importance of the financial programmes for libraries and librarians. In the same time, there was emphasized the importance of an efficient communication for the success of the projects: „Take the responsibility for the manner to communicate” as „there is no failure, but only feedback”.

There was underlined the „*Importance of the partnerships for the development of the library image*”, in order to increase the visibility of the library, on the whole, and especially to promote the work of the school librarians and documentalists. There were presented partnerships types, the necessary requests to create an efficient partnership, the advantages of this type of cooperation. Today, libraries represent important partners for finding solutions to solve the community problems, taking into consideration the role played by libraries in education and culture, as well as the access to information. To be accepted in a partnership means expertise, and it is essential for the modern librarian to meet the challenges issued by knowledge society. Library should use methods which contribute to the development of the relationship between partners, should also focus both on its general objectives and the partners’ objectives, to convince the potential partners about the benefits of the cooperation with the library and to promote the idea of partnership. Each library should determine strategies in order to create partnerships, develop durable partnerships which allow the increase of the organization visibility, improve resources and their rational use, meet the users’ needs, motivate staff, improve the image in the community, convince authorities about the importance of the library and influence them in taking decisions regarding the info-documentary structure.

Andreea Bălăneanu and Andrei Stancu, students in the 2nd year at the Faculty of Letters, University of Bucharest, Department of Information and Documentation Sciences, coordinated by asist. univ. drd. Simona Fortin, achieved a comparative survey, a novelty both by approachment and objectives – „*Book versus film: the Name of the Rose*”. They created a parallel between Umberto Eco’s book (1980) and the dramatization signed by Jean-Jacques Annaud (1986),

on one side, and the semiotic theories and possible worlds, on the other hand. The film, with an exquisite cast, reproduced the atmosphere of the time through images, colours and the sound track. The book knew a huge success, as it was translated into 35 languages and sold in more than 10 million copies, due to the fact that it stands out by complexity, details, hidden meanings and an action on several levels. There is interesting and less known the fact that there was also a dramatization of the book under Grigore Gonța's direction, played at the National Theatre „I.L. Caragiale” in București (1998) and which followed the observance in detail of the action and the atmosphere in the book, fact appreciated by the author himself. The Romanian Radio Theatre considered the novel as „a great book of this century, created by “an important contemporary writer”, a book as a whole library.

Grina-Mihaela Rafailă, from the History Museum of Bucharest presented a very interesting and useful historical study for the evolution of the Romanian education – *The School from “Sf. Sava”*. The Princely school which would become one of the most prestigious education institutions in Walachia and one of the most important academies in the Balkans was founded by the voievode Constantin Brâncoveanu, in 1694, at the advice of the High Steward Constantin Cantacuzino. The Princely Academy from „Sfântul Sava” functioned in the building of the Monastery. After 1818, at Gheorghe Lazăr's initiative, Romanian became the teaching language, at all the education levels, replacing Greek and Latin. In 1864, the ruler Alexandru Ioan Cuza divided the Academy Sfântul Sava in two institutions: the University of Bucharest and the National College „Sfântul Sava”, which beared many names along the time. Important personalities of the Romanian culture learned (Nicolae Bălcescu, I.C. Brătianu, C.A. Rosetti, I.Gh. Duca, Take Ionescu) and taught (Nicolae Iorga, Spiru Haret, Nicolae Filimon, Alexandru Odobescu, Vasile Pârvan, Gala Galaction, Tudor Arghezi, Dimitrie Gusti, Henri Coandă, Camil Petrescu) at this college. There is important to be mentioned the fact that in 1836, there was founded the first national library of Romanians in this college. The library sheltered almost 1,000 volumes in its collection and it was opened to the public in 1838. The first Rules for organization and function of a Romanian public library date back to that period; the document was issued by the School Ephors. The Library of the College „Sfântul Sava” was the basis of the foundation of the Central State Library, which after a long period of vicissitudes, when the collection was transferred to the Romanian Academy Library, became the present National Library of Romania.

In the framework of the presentation of the

papers, there was mentioned the most recent publication issued by the Romanian Library Association – the first „*Tratat de biblioteconomie*” („*Treaty of library science*”) (Colecția Biblioteca ABR, 2013), a fundamental collective work dedicated to the Romanian library science, coordinated by prof. univ. dr. Mircea Regneală, president ABR. The first volume, published with the support of the Centre of Information and Resources in the USA Embassy bears the title „*Biblioteconomie generală*” („*General library science*”) and it is mostly theoretical; the following two volumes - „*Managementul colecțiilor și serviciilor de bibliotecă*” („*The management of collection and services in the library*”) and „*Abordări moderne în bibliotecă*” („*Modern approaches in the library*”), will have a strong practical and applicated feature. In the same time, there were mentioned other new interesting publications. There was about George Tofan's book, „*Învățământul în Bucovina*” („*Education in Bukovina*”) (Editura George Tofan, 2011), where there is presented the stage of the Romanian education in this region which used to be more than a century under the foreign rule and the evolution of the didactical literature; there were also presented the publications „*Education in Romania*” (in English, French, and Spanish) and „*LIBER – revistă pentru bibliotecă, educație și cultură*”, edited by the National Pedagogical Library „I.C. Petrescu” in Bucharest.

The ABR vicepresident, Valentina Lupu, urged librarians to purchase „*Ghidul bibliotecilor școlare și al centrelor de informare și documentare din învățământul preuniversitar românesc*”, („*The Guide of the school libraries and information and documentation centres in the Romanian pre-university education system*”), an important instrument for presenting and evaluating the infodocumentary structures in the Romanian pre-university system and knowledge of the school libraries network and the information and documentation centres. On the other hand, there was appreciated the constant support rendered by the National Library of Romania to school librarians and for the generous donation of the journal „*Biblioteca*” which celebrated this years more than six decades of continuous existence and which represents a space of publication, information, training and affirmation in the library science.

Librarians made proposals regarding the School Libraries Conference in the spring 2014, considered to be an important event for the long life learning. There was under debate the stage of the implementation of the changes suggested for the Law Project, analysed during the works of the Section Legislation, on September 4th, and there was emphasized; new definitions for terms, in order to eliminate the

Educational projects and partnership in the school library

Proceedings of the Section Pedagogical Techniques in the Library – September 2013

ambiguities; financial resources; assign room for libraries; develop collections; procedures for inventory, quash and retrieve the lost, destroyed, damaged and missing publications; relieve and make efficient some fundamental activities; library indicators; cooperation in methodology, work standards and librarians' salaries; re-negotiate the working collective contract; harmonization with the European legislation etc.

The proceedings of the Section Pedagogical Techniques in the Library underlined the high level of the papers, the creativity and the innovating spirit, as well as the expertise in the field, the involvement and the solidarity in profession, the very important role of the school librarians in the education process and culture. If school generates values, the school library represents a very important link in this chain and that is the reason for re-organization of the structures, in order to create a new image in the information society.

Bibliographic references:

1. **ANDRONACHE, Ștefan.** „Modalități de stimulare a interesului pentru lectură și de atragere a publicului non-cititor la bibliotecă”. In: *„Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării”*, nr. 3, 2013, p. 73-77.
2. **ANTONESEI, L.** *Paidea. Fundamentele culturale ale educației*. Iași: Editura Polirom, 1986.
3. **BAUNE, Isabelle; PERRIAULT, Jacques.** „Bibliothèques de lecture publique. Pour une nouvelle visibilité. /Bibliotecile de lectură publică. Pentru o nouă vizibilitate” / In: *Bulletin des bibliothèques de France*. Vol. 50, nr. 1, 2005, p. 13-20.
4. **BÂTE, Gabriela.** „Managementul promovării imaginii instituției școlare”. In: *Tribuna Învățământului*. Anul LXIV, nr. 1205-1206, 22 iulie - 4 august 2013, p. 12.
5. **BERGQUIST, William; BETWEE, Juli; MEUEL, David.** *Building Strategic Relationships*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 1995.
6. **FERRY, G.** *Practica muncii în grupuri*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1975.
7. **GIUCA, Ecaterina; GURGU, Lia.** „Rolul bibliotecii în creșterea calității procesului de învățământ”. In: *Biblioteca școlară – spațiu ideal de informare și comunicare*. Conferință Națională de Informare și Documentare. Ed. a 2-a, Buziaș, 18 noiembrie 2011. Timișoara: Editura Universității de Vest, 2012, p. 47-56.
8. **OSOIANU, Vera.** „Posibilități de eficientizare a activității de promovare a bibliotecii”. In: *Biblioteca: revistă de bibliologie și știința informării*, nr. 3, 2013, p. 70-72.
9. **POPA, Georgeta-Iulia.** *Școala și biblioteca*. Reșița: Editura Timpul, 2002.
10. **RĂCUCIU, Nicu.** „Parteneriatul școală-familie, verigă importantă în lanțul educațional”. In: *Tribuna învățământului*. An. LXIV, nr. 1188, 18-24 martie 2013, p. 13.
11. *România Educației, România Cercetării. Raportul Comisiei Prezidențiale pentru analiza și elaborarea politicilor din domeniile educației și cercetării*. Administrația Prezidențială. București: Tipărit la C.N. “Imprimeria Națională” S.A., 2007.
12. **TAYLOR, Judith.** *Successful technique – how to improve your organization's image*. London: Kogan page, 1994.
13. **TÎRZIMAN, Elena.** „Bibliotecile în societatea contemporană – provocări, mutații, perspective în context digital”. In: *Studii de biblioteconomie și știința informării*, nr. 13, 2009, p. 13-22. Available at the address : <http://www.lisr.ro/13-tirziman.pdf> (accessed: 12.08.2013)

Web resources:

1. *Bibliotecile școlare și centrele de documentare și informare (CDI)*. Available at the address: <http://www.bcub.ro/continut/cnbi/CapAII12.pdf> (accessed: 22.10.2012)
2. *Build Partnerships Tools for Strategical Library Development*. Available at the address: http://udafboksen.nu/wp-content/uploads/2012/07/Build-Partnerships_Tools-for-Strategical-Library-Development.pdf
3. *Comisia Europeană face apel la parteneriate să soluționeze provocările societale*. Available at the address: http://ec.europa.eu/romania/news/210911_cercetare_inovare_ro.htm (accessed: 25.08.2013)
4. *Competențe antreprenoriale*. Available at the address: http://www.anc.edu.ro/uploads/Autorizare/Competenta_Antreprenoriala.pdf (accessed: 12.09.2013)
5. **DOBRIOGLO, Elena ; STRATULAT, Elena.** *Parteneriatul Biblioteca-Catedra în continuă dezvoltare*. Available at the address: http://library.utm.md/Editat/BIBLIOTECA/Conferinte/2010/Parteneriatul_Biblioteca_Catedra_in_continua_dezvoltare_DS.pdf (accessed: 25.08.2013)
6. *Imaginea bibliotecii în comunitatea locală*. Available at the address: <http://www.slideshare.net/cdbclub/imaginea-bibliotecii-n-comunitatea-localpp> (accessed: 22.01.2012)
7. *Labour's Policies Review. Libraries: Innovation, Collocation and Partnerships*. Available at the address: <http://www.yourbritain.org.uk/uploads/editor/files/LIBRARIES.pdf> (accessed: 05.08.2013)
8. **MITULESCU, Sorin; SIMACHE, Daniela.** *Experiențe informaționale non-formale în viața tinerilor*. Available at the address: http://nou2.ise.ro/wp-content/uploads/2012/08/Experiente-educationale-non_formale.pdf (accessed: 12.09.2013)
9. *Parteneriatul educațional bibliotecă-școală*. Available at the address: <http://www.slideshare.net/Prolibro/parteneriatul-educational-biblioteca-scoala> (accessed: 22.01.2012)
10. *The Partnership Toolkit. Tools for Bulding and Sustaining Partnership*. Collaboration Roundtable, 2001. Available at the address: http://www.pcrs.ca/uploads/7L/_A/7L_ATXdmJ13bp91gOtVTKA/partnershiptoolkit.pdf (accessed: 25.08.2013)
11. *Politici și proceduri de creare a unor parteneriate locale*. Available at the address: <http://www.cnfp.ro/Downloads/Documents/Parteneriate-locale.pdf> (accessed: 22.01.2012)
12. *Rolul bibliotecarului în promovarea imaginii bibliotecii*. Available at the address: <http://www.slideshare.net/BMHasdeu/rolul-bibliotecarilor-in-crearea-imaginii-bibliotecii-2009-v2> (accessed: 22.01.2012)